

Pedagógiai Program

Monorierdei Fekete István Általános Iskola

Monorierdő, 2023. szeptember 01.

Készítette: Hanyecz Anita
igazgató

Tartalom

Bevezető	8
Iskolánk pedagógiai hitvallása	8
1. Az iskola nevelési programja	9
1.1 A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	9
1.1.1 Pedagógiai alapelveink- Küldetésnyilatkozat.....	9
1.1.2 Célok, feladatok:.....	10
1.1.3 Nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai	17
1.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	18
1.3 Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	19
1.3.1 Az egészségfejlesztés iskola feladatai	20
1.3.2 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	20
1.4 Mindennapos testnevelés.....	21
1.5 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	22
1.5.1 A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok:	23
1.5.2 Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:.....	23
1.5.3 A diák önkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai:	23
1.5.4 A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai:	24
1.6 Egész napos oktatás, napközi otthon, tanulószoba	25
1.6.1 Az egész napos oktatás nevelési céljai:	25
1.6.2 Az egész napos oktatás feladatai:	25
1.6.3 Napközi	26
1.6.4 Tanulószoba.....	26
1.7 A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai.....	30
1.8 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység.....	31
1.8.1 Sajátos nevelési igényű tanulók ellátása.....	31
1.8.2 Pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók iskolai fejlesztésének elvei	41
1.8.3 A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók ellátása:	61
1.8.4 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek.....	62
1.8.5 A tanulási kudarcnak kitétt tanulók felzárkózását segítő program	63
1.8.6 Lemorzsolódásban veszélyeztetett tanulók.....	64

1.8.7 Az ifjúságvédelemi feladatok ellátása	66
1.8.8 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység	67
1.9 A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje...	68
1.10 Kapcsolattartás a szülőkkal, tanulókkal, az iskola partnereivel	69
1.10.1 A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák	69
1.10.2 A szülők közösségét érintő együttműködési formák:	70
1.10.3 Kapcsolattartás az iskola partnereivel.....	72
1.11 A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata	72
1.11.1 A vizsgaszabályzat célja	74
1.11.2 A vizsgaszabályzat hatálya	74
1.11.3 A tanulmányok alatti vizsgákkal kapcsolatos intézményi eljárásrend	74
1.11.4 A vizsgatárgyak részei és követelményei	76
1.12 Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai.....	79
1.13 A felvételi eljárás különös szabályai	80
2. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő	
 nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag	82
3. Az intézmény helyi tanterve	83
3.1 A választott kerettanterv megnevezése	84
1-4. évfolyam óraterve a 2023/2024. tanévben	84
5-8. évfolyam óraterve NAT szerint a 2023/2024. tanévtől felmenő rendszerben.....	85
3.1.2 A választott kerettanterv óraszámai.....	86
3.1.3 A választott kerettanterv feletti óraszám	87
3.2 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei.....	88
3.2.1 A tankönyvek kiválasztásának elvei	88
3.2.2 Az oktatásban alkalmazható taneszközök kiválasztásának elvei.....	89
3.3 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	89
3.3.1 Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	89
3.3.2 A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	90
3.3.3 Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	90
3.3.4 A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	91

3.4 Mindennapos testnevelés.....	91
3.5 A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai.....	92
3.6 Projektoktatás	93
3.7 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	94
3.8 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái.....	95
3.8.1 A vizsgatárgyak részei és követelményei	96
3.8.2 Írásbeli feladatok értékelése	97
3.8.3 Szóbeli feladatok értékelése	98
3.8.4 Gyakorlati feladatok értékelése	98
3.8.5 Hagyományostól eltérő módszerek.....	99
3.8.6 Javítási lehetőségek	99
3.8.7 A magasabb évfolyamba lépés feltételei	99
3.9 Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása	100
3.10 Az otthoni írásbeli házi feladat kiadásának korlátai.....	100
3.11 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei	101
3.12 A tanulók fizikai állapotának, edzetségének méréséhez szükséges módszerek	101
3.13 Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei.....	102
3.13.1 Az iskola egészségnevelési elvei	102
3.13.2. Környezeti nevelési program.....	104
3.14 A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei	107
3.14.1 A magatartás értékelésének elvei.....	107
3.14.2 A szorgalomjegyek megállapításának elvei.....	108
3.15. A tanulók jutalmazása.....	109
3.15.1 Versenyek évközi jutalmazása az alábbiak szerint adható:	109
3.15.2 Kiemelt elismerési formák:.....	110
4. Komplex Alapprogram	111
4.1 Alapelvek, célok, feladatok	111
4.1.1 Célok: 111	
4.1.2 Alapelvek:.....	111

4.1.3 Komplex Alaprogram	111
4.2 Feladatok, eljárások, eszközök, módszerek.....	112
4.2.1 Fejlesztési feladatok:	112
4.2.2 Kiemelt fejlesztési feladataink:.....	113
4.2.3 További feladatok:	113
4.2.4 Komplex Alaprogramban megjelenő eszközök:.....	114
4.2.5 További tanulást segítő eszközök:	114
4.2.6 Tanulásszervezés, alkalmazott módszerek	115
4.3 A komplex alaprogram sajátosságai:.....	117
4.3.1 A Komplex Alaprogram alprogramjai:.....	117
4.3.2 A testmozgásalapú alprogram (TA).....	117
4.3.3 Az életgyakorlat-alapú alprogram (ÉA)	117
4.3.4 A művészetalapú alprogram (MA)	118
4.3.5 A logikaalapú alprogram (LA)	119
4.3.6 A digitális alapú alprogram (DA).....	120
4.3.7 Komplex óra	121
4.4 A Komplex órák felépítése	122
4.4.1 Ráhangolódás.....	122
4.4.2 „Te órád”	122
4.4.3 Házi feladata	123
4.4.4 Értékelés	123
4.5 Komplex Alaprogramban megjelenő eszközök:	124
5 A Komplex alaprogram sajátosságai.....	125
5.1 A Komplex Alaprogram alprogramjai:.....	125
5.1.2 Az életgyakorlat-alapú alprogram (ÉA)	125
5.1.3 A művészetalapú alprogram (MA)	126
5.1.4 A logikaalapú alprogram (LA).....	127
5.1.5 A digitális alapú alprogram (DA)	128
5.1.6 Komplex óra	129
6. A pedagógusok helyi intézményi feladatainak áttekintése, illesztése a komplex alaprogramhoz.....	132
6.1 A szülők és a tanulók tájékoztatása	133

6.2 Az iskolában folyó munka időkeretének.....	133
6.3 A Komplex Alapprogram tanítási-tanulási stratégiához kapcsolódó elemei	134
6.3.1 Időkeretek:	134
6.3.2 Tantárgyfelosztás és a KAP által kínált módszertani elemek összehangolása	134
6.4 Jelölések az osztálynaplókban	140
7. További tanulást segítő eszközök:	141
8. Tanulásszervezés, alkalmazott módszerek.....	141
8.1 Tanulásszervezés folyamatában az alábbi elvek érvényesülnek:	141
8.2 Alkalmazott módszerek:	142
8.2.1 DFHT koncepciója, módszerei:	142
8.2.2 Alapmódszerek:	143
8.2.3 Motiváló módszerek:	143
9. Mellékletek	144
9.1 Új Nat szerinti tantárgyi kerettantervek, 1-8 évfolyam	144
9.2 Kerettanterv az enyhén értelmi fogyatékos tanulók számára	144
10. Törzskönyvi alapadatok	145

Bevezető

„...Hálás vagyok érte, hogy hagytak gyerekek lenni!”...

Fekete István

Iskolánk pedagógiai hitvallása

„Iskolánk, iskolám, iskola” kimondva és hallva e szavakat a másodperc tört része alatt mindannyiunkban az emlékek, az élmények sokasága elevenedik meg.

Lehetnek jók, rosszak, a kötődésünk lehet életre szóló, de feledhető, kellemetlenségekkel terhes is.

„Iskola” mennyire mást jelentett a múlt század társadalmában, és mennyire átformálhatta a közelmúlt évtizedeinek politikai akarata. Megítélése, szerepe hol a társadalom kiszolgálójává degradálta, hol a fejlődés lételemének tekintette.

A mai iskola sem függetleníthető sem makró, sem mikro környezetétől, de fejlődését mindenképpen pozitívan befolyásolja, ha célját, funkcióját, működésének rendjét alapvetően az iskolát használók határozzák meg.

Milyen legyen a ma iskolája, milyen iskoláért szeretnénk dolgozni?

Mindenekelőtt olyanért, amely a gyermeki örömök egyik forrása, ahol a gyermeket szeretetteljes légkör veszi körül, jól érzi magát. Csak ilyen légkörben lesz képes az őt körülvevő természeti és társadalmi környezet megismerésére. Csak ilyen környezetben tud különbséget tenni a jó és rossz között, tudja szabályozni egész tevékenységét, tanulását, magatartását, emberi kapcsolatait.

Valljuk, hogy az egyes ember meg nem ismétlődő, senki mással nem helyettesíthető autonóm személyiség. Megilleti a gyermeket, hogy az iskola, a nevelő mindent megtegyen azért, hogy a diák adottságai, képességei megfelelően fejlődjenek. Az iskola a különbözőségek világa, feladatunk kell, hogy legyen ennek az érzelmi, tudati, világnézeti sokszínűségnek az alakítása, továbbfejlesztése. A különbözőségekhez való alkalmazkodás a gyermek személyes tiszteletén kell, hogy alapuljon. Az iskola személyiségfejlesztő munkája közösségi keretek és formák között valósul meg. Bár a gyermek szuverén személyiség, egyéni boldogulása egy közösség keretei között teljesebben csak ki igazán.

Nevelőmunkánkkal szemben alapvető követelmény, hogy segítsük felszínre hozni tanítványainkban azokat az értékeket, amelyekkel építheti közösségét. Ismerve önmagát tudjon és akarjon érte tenni, illetve alkalmazkodni is ahhoz. Képesé kell tenni arra, hogy a közösség érdekeit felismerje. Emberi kapcsolataiban valósuljon meg a másik ember személyiségének tisztelete, a másság elfogadása. Legyen

joga az átlagtól eltérő (pl. érzékszervi fogyatékos, tanulási nehézségekkel küzdő, súlyos magatartási zavarokkal rendelkező) gyermeknek is a számára legmegfelelőbb képzési formában részt venni.

Iskolánk társadalmi közege, szülői háttere messze nem problémamentes, de soha nem volt ellenséges. Céljainkkal, szándékainkkal egyetértett, azokkal tudott azonosulni. Szeretnénk aktívabbá tenni azt a szülői réteget, amelyik közömbös, passzív szemlélője az oktató-nevelő munkánknak. El kell érünk, hogy nyitottabbá váljék intézményünk és azokat a hagyományos kapcsolattartási formákat, amelyeket az SZMSZ-ünk is megfogalmaz, tartalmilag gazdagabbá tegyük.

Célunk közös, névadónk Fekete István sorait idézve:

„... Szolgálni a jót, lobogásra és világosságra gyűjtani azokat, akik keresik és várják a Szépet, hogy világosságra, örömmre és szeretetre gyűljanak önmaguk és gyűjtsanak másokat is...”

1. Az iskola nevelési programja

1.1 A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

1.1.1 Pedagógiai alapelveink- Küldetésnyilatkozat

- A demokrácia értékei
- A nemzeti értékek
- Az európai humanista értékrend
- Az emberiség előtt álló közös problémák
- A különböző kultúrák iránti nyitottság

Kiemelt területek:

- Kompetencia alapú oktatás bevezetése, elterjesztése, folytatása
- Különleges bánásmódot igénylő gyermekek, tanulók integrált oktatása
- Esélyegyenlőség érvényesítése
- Szegregációmentes együttnevelési környezet kialakítása

Iskolánkban olyan légkört kívánunk teremteni, ahol tanulóink otthon érezhetik magukat. Ennek keretében:

- A tanuló személyiségét tiszteletben tartjuk
- A gyerekeket bevonjuk saját iskolai életük megszervezésébe

- A tanulók egyéni képességeit az oktatás során figyelembe vesszük
- Diákjaink előre megismerhetik a velük szemben támasztott követelményeket, így tudhatják, mit várunk el tőlük
- Minden gyermek számíthat a pedagógusok jóindulatú segítségére tanulmányi munkájában és életének egyéb problémáiban
- Az iskola életében szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakítására törekszünk

1.1.2 Célok, feladatok:

110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet

Fejlesztési területek - nevelési célok

A fejlesztési területek - nevelési célok áthatják a pedagógiai folyamat egészét, s így közös értékeket jelenítenek meg. A célok elérése érdekében a pedagógiai folyamatban egyaránt jelen kell lennie az ismeretszerzés, a gyakoroltatás-cselekedtetés mellett a példák érzelmi hatásának is.

E területek - összhangban a kulcskompetenciák alapját adó képességekkel, készségekkel, az oktatás és nevelés során megszerzett ismeretekkel, és a tudásszerzést segítő attitűdökkel - egyesítik a hagyományos értékeket és a XXI. század elején megjelent új társadalmi igényeket.

A nevelési célok a következőképpen érvényesülnek a tartalmi szabályozás különböző szintjein, és valósulnak meg a köznevelés folyamatában:

- beépülnek az egyes műveltségi területek, illetve tantárgyak fejlesztési követelményeibe, tartalmaiba;
- tantárgyak részterületeivé válhatnak, vagy önálló tantárgyként jelenhetnek meg az iskola helyi tanterve szerint;
- alsó tagozaton tematizálják a tanítói munkát, a felsőbb évfolyamokon pedig elsősorban az osztályfőnöki órák témaköreit;
- témákat, fejlesztési helyzeteket körvonalaznak a nem tanórai keretek között folyó, egyéb iskolai foglalkozások, programok számára.

A nevelési célok intézményi szintű tudatos követése, valamint a hozzájuk rendelt feladatok végrehajtása és végrehajtatása az intézményi pedagógiai kultúra és a színvonalas pedagógiai munka meghatározó fokmérője, a pedagógiai-szakmai ellenőrzés egyik fontos kritériuma.

Az erkölcsi nevelés

A köznevelés alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű: készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira. Az erkölcsi nevelés lehetőséget nyújt az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítési módokat felölelő megértésére, megvitatására. Az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás. A tanulást elősegítő beállítódások kialakítása - az önfegyelemtől a képzelőtehetségen át intellektuális érdeklődésük felkeltéséig - hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvényisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. Az iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket, és ennek keretében biztosítja a honvédelmi nevelést. A részvétel a közügyekben megkívánja a kreatív, önálló mérlegelő gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az önismeret - mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség - a társas kapcsolati kultúra alapja. Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. Ahhoz, hogy az oktatási és nevelési folyamatban résztvevő tanulók, az elsajátított készségekre és tudásra támaszkodva énképükben is gazdagodjanak, a tanítás-tanulás egész folyamatában támogatást igényelnek ahhoz, hogy tudatosuljon, a saját/egyéni fejlődésüket, sorsukat és életpályájukat maguk tudják alakítani. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését a köznevelés területére. A köznevelési intézményeknek ezért kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párcapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről. Az iskolának foglalkoznia kell a szexuális kultúra kérdéseivel is.

A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A pedagógusok ösztönözzék a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stresszkezelés módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. Az iskola feladata, hogy a családdal együttműködve felkészítse a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiéniában, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében. A pedagógusok motiválják és segítsék a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A Nat ösztönzi a személyiség fejlesztését, kibontakozását segítő nevelést-oktatást: célul tűzi ki a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítását a tanulóknál úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos

igényeit, élethelyzetét. A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és -megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létehez.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képesséjükre tekintettel használja. Cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Az intézménynek fel kell készítenie őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

Pályaorientáció

Az iskolának - a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest - átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.

Ezért fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelőségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrautaltságát. Ennek érdekében a köznevelési intézmény biztosítja a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok tanítását.

Médiatudatosságra nevelés

Cél, hogy a tanulók a mediatiszt, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a

hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása és tevékenység-központúsága révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelvű megszervezésére, tudatos alakítására. A tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

A tanulás tanítása

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. Meg kell tanítani, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

Iskolánk nevelési és oktatási céljai minden tanulóra vonatkozóan a következők:

- Ismerjék és sajátítsák el – életkoruknak megfelelő szinten – az alapvető erkölcsi normákat, az együttélés szabályait
- Viselkedjenek fegyelmezetten és kulturáltan az iskolában, valamint iskolán kívül is.
- Legyenek képesek valamennyi tantárgyból a helyi tanterv követelményeinek legalább minimum szintű teljesítésére
- Tegyenek szert olyan alapvető ismeretekre, tudásra, műveltségre, amely lehetővé teszi továbbtanulásukat, valamilyen szakma vagy az érettségi bizonyítvány megszerzését
- Az önálló ismeretszerzés, az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátításával váljanak kreatív személyiséggé
- Alakuljon ki önismeretük, önfegyelmük, fejlődjön önkritikájuk
- Tudatosan törekedjenek az egészséges életmód megvalósítására, a szabadidő helyes eltöltésére
- Érezzenek felelősséget társaik, az élő és az épített környezet megóvása iránt
- Törekedjenek az iskola hírnevének öregbítésére, a kialakult jó hagyományok megőrzésére, fejlesztésére

Általános célkitűzések:

- A sikeres munkaerő-piaci alkalmazkodáshoz szükséges, az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességek fejlesztése
- A tanulók képességeinek és kulcskompetenciáinak – lehetőség szerinti – egyénre szabott fejlesztése
- A kompetencia alapú oktatás segítse a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének biztosítását, illetve megvalósulását
- Újszerű tanulásszervezési eljárások bevezetésével a tanulók motiváltságának növelése.
- Digitális írástudás elterjesztése
- Önálló intézményi innováció megvalósítása, folyamatossá tétele

A kompetencia alapú oktatás implementációja

- A kompetenciamérések eredményeinek felhasználása, javító tevékenységek megszervezése, a bevezetett kompetencia területekhez kapcsolódóan
- Az eltérő képességű és szociális helyzetű tanulók együttnevelését, oktatását meghatározó célok és sikerkritériumok megfogalmazása (HHH; SNI tanulókkal való foglalkozás megszervezése)

Részletes célok:

1. Korszerű természettudományos és társadalomtudományos műveltségkép kialakítása, melyet tanulóink eszközként használnak a valóság viszony-rendszerének megértéséhez, és alkalmaznak különböző cselekvés-formákban.
2. Hazáját ismerő és szerető, a nemzeti hagyományokat és az iskolai tradíciókat őrző fiatalok nevelése.
3. Fontos a tehetség kibontakozásának a segítése, a differenciálással történő fejlesztés, és a hátránykompenzálás az iskolai élet minden területén. Az intézmény az esélyegyenlőség elve szerint saját keretein belül lehetőséget teremt a sajátos nevelési igényű tanulók számára is.
4. A tanulóink önismeretének fejlesztése, autonóm személyiségek kialakítása. Olyan személyiségek fejlesztése, akik kellő önismerettel rendelkeznek, akik önállóan döntenek képességeiket, lehetőségeiket ismerve. Így egy következő életszakaszban képesek az önmegvalósításra. Felkészítjük őket az esetleges kudarcok elviselésére is.
5. Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben. Udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása. Fegyelem és önfegyelem. Közösségi érzés, áldozatvállalás. Törekvés az előítélet-mentességre, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre.
6. Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete. Érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre.
7. A kulcskompetenciák kialakítása, a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése, az életen át tartó tanulás lehetőségének megalapozása. Az anyanyelv helyes használata szóban és írásban, a

kommunikációs képességek fejlesztése.

8. Célunk, hogy tanulóink megismerjék az egészséges életmód legfontosabb szabályait, tisztában legyenek az egészséges táplálkozás, a rendszeres mozgás egészséget befolyásoló hatásával, a testi-lelki higiéne fontosságával.
9. Az idegen nyelvi kommunikáció fejlesztése az adott életszakaszra kidolgozott tanterv szerint. Tartalomalapú nyelvoktatás.
10. Az IKT- eszközök alkalmazásának folyamatos bevezetése /Internet, e-tananyagok, projektmunkák/.

Az iskolánkban folyó nevelő és oktató munka feladata, hogy a felsorolt értékek elérését, és a célok megvalósítását elősegítse. Ezt szolgálják tanórai és tanórán kívüli nevelési tevékenységek, valamint az e tevékenységekhez kapcsolódó rendszeres és komplex értékelés valamint az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre, közösségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek. Mivel iskolánk nevelő-oktató tevékenysége 1-8 osztályig terjed, ez fokozottan szükségessé teszi az egységes cél-és feladatrendszer mellett az életkorhoz, a nevelő-oktató munka négy szakaszához alkalmazkodó eszközök, eljárások kialakítását, alkalmazását.

Kiemelt feladataink:

Iskolánkban a tanulók teljes személyiségének fejlesztése, valamint korszerű ismereteinek, képességeinek, készségeinek kialakítása és bővítése a legfontosabb feladat.

- Integráció, együttnevelési környezet kialakítása
- Az iskolarendszerben meglévő szelektív hatások mérséklése, az egyenlő hozzáférés és esélyegyenlőség biztosítása
- Minden tanulónk számára biztosítani kell az alapkészségek elsajátítását, melyek a társadalomba való beilleszkedéshez, a további ismeretszerzéshez és az önmegvalósításhoz szükségesek
- Alapokat nyújtani ahhoz, hogy mindenki képességeinek megfelelően tudjon a tovább tanulási lehetőségek közül választani. A továbbtanulásra nem képes tanulókat a mindennapi egyszerű életvezetési technikákra megtanítani

A célok megvalósulását lehetővé tevő tevékenységek:

- Kompetencia alapú oktatás kiterjesztése
- Élet közeli tanulási környezet kialakítása
- A tanulási stratégiák alkalmazásában a sokszínűségekre törekvő tevékenység rendszerének biztosítása
- A játékosság, a szimuláció gazdag eszköztárának biztosítása

Komplex Alapprogram bevezetése alkalmazása, alprogrami foglalkozások (Digitális alapú alprogram (DA), Művészetalapú alprogram (MA), Testmozgásalapú alprogram (TA), Logikaalapú alprogram (LA), Életgyakorlat-alapú alprogram(ÉA)

A pedagógiai munka színvonalának emelése:

- szilárd, biztos ismeretek nyújtása
- tehetséges tanulók továbbfejlesztése
- önálló ismeretszerzés igényének kialakítása
- hatékony tanulási módszerek elsajátítása
- gyengébb képességű tanulók felzárkóztatása
- a műveltségi hátrányok leküzdése
- tartós emberi értékek megismertetése, helyes erkölcsi és magatartási normák kialakítása
- a tolerancia erényének kimunkálása. Elfogadtatni mások „másságát”, tisztelni az emberi méltóságot

1.1.3 Nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai

	Közvetlen módszerek	Közvetett módszerek
1. Szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek	<ul style="list-style-type: none"> - követelés - gyakoroltatás - segítségadás - ellenőrzés - ösztönzés 	<ul style="list-style-type: none"> - a tanulói közösségek tevékenységének megszervezése. - közös (közelebbi vagy távolabbi) célok kitűzése, elfogadtatása. - hagyományok kialakítása - követelés - ellenőrzés - ösztönzés
2. Magatartási modellek bemutatása, közvetítése	<ul style="list-style-type: none"> - elbeszélés - tények és jelenségek bemutatása - műalkotások bemutatása - a nevelő személyes példamutatása 	<ul style="list-style-type: none"> - a nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében - a követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből
3. Tudatosítás (meggyőződés kialakítása).	<ul style="list-style-type: none"> - magyarázat, beszélgetés - a tanulók önálló elemző munkája 	<ul style="list-style-type: none"> - felvilágosítás a betartandó magatartási normákról - vita

A kompetencia alapú oktatáshoz kapcsolódó eszközök és eljárások:

- Projektoktatás, témahét – minden tanévben legalább 1 három hetet meghaladó projekt és 1 témahét bekerül a munkatervbe
- Az SNI-s tanulók esetében: sérülés specifikus fejlesztés, egyéni haladás
- A nevelőtestület által elfogadott eszközök

1.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A nevelést és az oktatást egységben szemléljük és kezeljük. A gyermekek teljes személyiségük fejlesztésére, kibontakoztatására törekszünk. Ennek során kiemelt figyelmet fordítunk a tevékenykedtetésre, az egészséges életmódra készítető belső tényezők kialakítására, az önálló ismeretszerzési, kommunikációs készségek, képességek fejlesztésére tanórákon és a tanórán kívüli tevékenységek keretében egyaránt. Ehhez a tanulói személyiség sajátosságait megfelelő módszerekkel, sokoldalúan tárjuk fel. Felmérjük a tanulók értelmi, érzelmi, szociális és erkölcsi állapotát. Hatékony tanuló-megismerési technikákat alkalmazunk.

- A képességek és készségek fejlesztése, (képesség-kibontakoztató felkészítés, iskola előkészítő foglalkozás)
- Nyitott, hiteles, megfelelő önismerettel rendelkező, mások elfogadására kész személyiség kialakítása
- A tanulók személyiségének komplex fejlesztése, megkülönböztetetten az SNI-s tanulóknál
- Az egyéni tanulási útvonalak kialakítása, kifejlesztése és a tantárgyak közötti merev határrendszer csökkentése
- A tanulók motiválása, a tanulói aktivitás biztosítása és a differenciálás
- A játékszeretet fejlesztése révén az informális tanulás nyújtotta lehetőségek elterjesztése
- Újabb és újabb fejlesztő játékok megtanulása/ megtanítása

Feladatunk:

- Segíteni a gyermekek számára a különböző élethelyzetekben való eligazodást.
- Fejlesztani az önismeretüket, támogatni önbizalmukat, megtanítani az alapvető illemszabályokat, gyakoroltatni azok alkalmazását.

- Kialakítani és fejleszteni a tanulás, az önálló ismeretszerzés képességét.
- Megismertetni népszokásainkat, nemzeti jelképeinket, őrizni, ápolni iskolánk hagyományait.
- Megtanítani a különböző helyzetekben dönteni, tetteikért felelősséget vállalni
- Tudatosítani a tisztelet, a segítő együttműködés fontosságát, a másság elfogadását
- Gyakoroltatni a konfliktuskezelést, ütköztetni és összehangolni a saját és csoportérdekeket
- Mindennapos testneveléssel kiszolgálni a fejlődő szervezet mozgásigényét
- Szokások kialakításával hangsúlyozni az egészséges életmód fontosságát
- Ápolni az anyanyelvi kultúrát
- Segíteni a különböző kommunikációs csatornákon keresztül szerzett ismeretek feldolgozását
- Megismertetni a digitális technikákat
- Gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus, pszichológus közreműködésével segíteni, támogatni
- a személyiségfejlődés folyamatának zavartalanságát.

1.3 Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai

feladatok

Az iskolai egészségnevelés célja, hogy a tanulóink képesek legyenek felmérni saját egészségi állapotukat, ismerjék az egészségkárosító tényezőket, azok hatását, elkerülésük módját. El kell érniük, hogy alkalmazzák a tanultakat: tegyenek saját egészségük érdekében.

A teljes körű iskolai egészségfejlesztés a négy egészségfejlesztési alapeladat rendszeres végzését jelenti - minden tanulóval, a nevelőtestület és a szülők, valamint az iskola partnereinek ésszerű bevonásával:

- Egészséges táplálkozás megvalósítása
- Mindennapi testnevelés/testedzés minden gyermeknek (ennek részeként sok más szakmai elvárás közt jól végzett tartásjavító torna, úszás, relaxáció és tánc is)
- A gyermekek érett személyiséggé válásának elősegítése személyközpontú pedagógiai módszerekkel és a művészetek személyiségfejlesztő hatékonyságú alkalmazásával (ének, tánc, rajz, mesemondás, népi játékok és népi rítusjátékok stb.)
- Számos egyéb téma között környezeti, médiatudatossági, fogyasztóvédelmi, balesetvédelmi és családi életre nevelést is magába foglaló osztályfőnöki és egyéb tantárgyi órákat, projekteket

1.3.1 Az egészségfejlesztés iskola feladatai

- A tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődésének elősegítése, az egészséges életmódra nevelés
- Fel kell készíteni a gyerekeket arra, hogy önálló, felnőtt életükben legyenek képesek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani
- Az egészségfejlesztés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozásnak feladata

Az egészségfejlesztéssel összefüggő, tanórán kívüli programok

- Egészségügyi szűrővizsgálatok (fogászat, szemészet, hallásvizsgálat, stb.)
- Egészségügyi felvilágosító előadások
- Drogprevencióhoz kapcsolódó rendezvények
- Osztálykirándulások, táborok, erdei iskola
- Kreatív, cselekedtető akciók (pl.: szelektív hulladékgyűjtés, szemétyűjtés: TE SZEDD)
- A külső programokhoz kötődően baleset megelőzési felvilágosító előadások
- Sportnap
- Környezetbarát, újra hasznosítható anyagok használata
- Cserepes, élő növények az osztálytermekben, folyosókon • madáretetők kihelyezése, tanösvény az udvaron

1.3.2 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával

kapcsolatos iskolai terv

Első évfolyamtól nyolcadik évfolyamig minden évben beépül pedagógiai programunkba az elsősegélynyújtási alapismeretek oktatása.

Az elsősegély-nyújtási ismeretek oktatásának célja:

- a felelősségteljes és szabálykövető magatartás kialakulása,
- a testi-lelki, szociális egészség megbecsülésére, megőrzésére való nevelés,
- az egészséges életvezetésre való felkészítés,
- kiemelt cél felkészíteni a tanulókat a mindennapi élethelyzetekben adódó szakszerű cselekvésre, ahol elsősegélynyújtása szükséges,

Fontos, hogy a tanulók életkoruknak megfelelő formában és mélységben találkozzanak az ismeretekkel, ezért az évfolyamokon megjelenő tematikus egységek kialakításánál az ismeretek egyszerűbb, játékosabb

tartalmi-formai megjelenésétől az összetettebb- komolyabb felé halad a feldolgozás útja. Beépítve a környezetismeret, biológia, technika és életvitel. magyar nyelv, természetismeret és osztályfőnöki órák keretébe.

A tevékenykedtetés, a szemléltetés, a hétköznapi helyzetek gyűjtése, feldolgozása segítheti az elmélyítést.

1.4 Mindennapos testnevelés

A módosított 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról

A nemzeti köznevelésről szóló törvényben foglalt kivételekkel az iskola a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében szervezi meg. A heti öt órából legfeljebb heti két óra a Nat Testnevelés és egészségfejlesztés műveltségterületében jelzett sporttevékenységekre (úszás, néptánc, közösségi és más sportjátékok, szabadtéri sportok, természetjárás, kirándulás), vagy - az iskola lehetőségeinek és felszereltségének megfelelően - különféle más sporttevékenységekre fordítható (hagyományos magyar történelmi sportok, mozgásos és ügyességi játékok, csapatjátékok). A heti két óra kiváltható továbbá sportolással iskolai sportkörben, vagy - a tanuló kérelme alapján - sportszervezet, sportegyesület keretei között végzett igazolt sporttevékenységgel.

A módosított Nat alapján a mindennapos testnevelés a 2020/2021-es tanévtől megszervezhető;

- heti 5 testnevelés óraként, amelyben heti 2 óra lehet;
 - úszás
 - néptánc
- közösségi és más sportjátékok
- szabadtéri sportok
- természetjárás, kirándulás,
- hagyományos magyar történelmi sportok,
- mozgásos és ügyességi játékok,
- csapatjátékok
- sportolással iskolai sportkörben,
- a tanuló kérelme alapján - sportszervezet, sportegyesület keretei között végzett igazolt sporttevékenységgel. (megj.: itt az Nkt szerinti szabályozást továbbra is figyelembe kell venni)

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja:

- Tanulóink képesek legyenek vészhelyzet esetén megmenteni a beteg életét, megakadályozni a további egészségkárosodást, elősegíteni a gyógyulást

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái:

- a) Kötelező – a tanítási órákon, a tananyaghoz kapcsolódó ismeretek pl.: fizika órán az elektromos áram okozta baleset
- b) Önkéntes – szakkörön, délutáni csoportfoglalkozáson, katasztrófavédelmi vetélkedőre készülve, stb.

1.5 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai

feladatok

Iskolánkban a közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatokat a nevelőtestület a szülői közösséggel és a diákönkormányzattal egyeztetve határozta meg. Közösségfejlesztő tevékenységeinket a tudatosan vállalt érték közvetítés, az együttműködés, a nyitottság, a társadalmi érzékenység, más kultúrák elfogadása jellemzik. Figyelembe vesszük a tanulók és a tanulóközösségek eltérő kulturális, illetve társadalmi háttéréből adódó sajátosságait.

Tudatosan alkalmazzuk a közösségfejlesztés változatos módszereit, harmóniát, biztonságot, elfogadó légkört teremtve. Az intézmény valamennyi dolgozója megjelenésével, viselkedésével, beszédstílusával, társas kapcsolataival példaként áll a diákok előtt.

A beilleszkedés folyamatos figyelemmel kísérése, segítése minden életkorban, de kiemelten az alsó tagozat első osztályában

- Minél több olyan tevékenység, alkalom megteremtése, amely során a tanulók megismerhetik az őket körülvevő világot, társaikat és önmagukat;
- A tanulók minél hatékonyabb bevonása a közös tevékenységekbe, közösségi munkába, ezek folyamatos értékelése; (Kooperatív együttműködésből adódó feladatok, elvárások)
- Egységes iskolai, érték- és szimbólumrendszer kialakítása
- Az értékek megőrzése és gyarapítása
- A tanulók jó közérzetének megteremtése
- Harmonikus kapcsolat kialakítása a természeti és társadalmi környezettel
- A különböző kultúrák, életmódok, vallások, szokások megismertetésével nyitottá, megértővé tenni tanulóinkat a másság iránt

- A tanulók közvetlen részvételének segítése a nemzetközi kapcsolatok ápolásában
- A beteg, sérült és fogyatékos emberek iránti elfogadó és segítőkész magatartás fejlesztése. (A tanulók, a közösség felkészítése a különleges bánásmódot igénylő gyermekek, tanulók integrált nevelésére, és a másság elfogadása a tanulói közösségben.)

1.5.1 A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok:

- A tanuló közösségi magatartásának kialakítása
- Véleményalkotó, véleménynyilvánító képességek fejlesztése
- A közösségi szokások, normák elfogadása (erkölcsi értékrend)
- A másság elfogadása
- Az együtt érző magatartás kialakítása
- A harmonikus embertársi kapcsolatok fejlesztése
- A különböző szociális kompetenciák fejlesztése: empátia, egymásra figyelés, együttműködés, tolerancia, alkalmazkodó készség.

1.5.2 Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:

- Nevelje a tanulókat az önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére
- Átgondolt játéktervvel és a tevékenységek pedagógiai irányításával biztosítsa, hogy a különböző játékok, tevékenységek megfelelően fejlesszék a közösséget, erősítsék a közösséghez való tartozás érzését
- Ismertesse meg a tanulókkal a társas együttélés alapvető szabályait, amelyek a közösségben való harmonikus kapcsolathoz elengedhetetlenek
- A sokoldalú és változatos foglalkozások (irodalmi, zenei, képzőművészeti) járuljanak hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez
- A séták, a tanulmányi és a jutalomkirándulások mélyítsék el a természet iránti tiszteletet, és a környezet iránti felelősség érzését

1.5.3 A diák önkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai:

- Olyan közös érdekeken alapuló közös és konkrét célok kijelölése, amelyek nem sértik az egyéni érdekeket, azokkal összhangban vannak
- A kialakított, meglévő vagy hagyományokon alapuló közösségi munkálatok, közösségépítő

tevékenységek fejlesztése

- A régi tevékenységek mellett új hagyományok teremtése
- Olyan tevékenységek szervezése, amelyek értékes esztétikai élményeket keltenek a közösség tagjaiban, és ezzel erősödik, fejlődik maga a közösség
- A közösség iránti felelősségérzet (felelősségtudat) kialakítása, fejlesztése
- A közösség érdekeit szolgáló, cselekvésre készítő tevékenységek szervezése
- Olyan közösség kialakítása, fejlesztése, amely büszke saját közösségének sikereire, értékeli más közösségektől megkülönböztető tulajdonságait

1.5.4 A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai:

- Jó kapcsolat kiépítése az adott korosztállyal, szüleikkel, valamint a tevékenységet segítő szakemberekkel
- Olyan közösségek létrehozása, amelyek nemcsak befogadják, hanem tevékenységük által elérhetővé és élővé teszik kulturális örökségünket
- A csoporton belüli kapcsolatok erősítése
- A csoportokban végzett közös munka során az önismeret elmélyítése, az önfegyelem fejlesztése, a társak és a foglalkozásvezetők elfogadása az együttműködés megalapozása, fejlesztése
- A tevékenységformákban érvényesüljön a kölcsönösség és az egyéni képességekre, aktivitásra való építés
- Az egyes tevékenységformák tematikájának kidolgozását határozza meg az elsajátítandó ismeretek készségi szintjének alakítása mellett az életkor- és réteg specifikus jellemzők figyelembevétele és az egyedi személyiséghez alkalmazkodó kapcsolatteremtési mód
- A tevékenységformák kialakításában törekedni kell arra, hogy a résztvevők adottságára építve érdeklődésük ne alkalmanként, véletlenszerűen érvényesüljön, hanem tartós aktivitásra ösztönözzön
- Olyan erős érzelmi-értelmi felhívó erővel bíró témák kijelölése, amely során csodálkozva fedezhetik fel önmagukban a másik iránti érdeklődés, részvét, megértés, türelem szándékát és képességét, erősítve ezzel a közösséghez való kötődést
- Olyan csoportok kialakításának segítése, amelyek az emberi kapcsolatok pozitív irányú elmélyítése mellett hatnak az egész személyiség fejlesztésére, valamint hatással vannak a pozitív töltésű életmód kialakítására

A közösség fejlesztés sikerkritériumai:

- Javul a közösségek magatartása, munkafegyelme
- Emelkedik a tanulmányi átlag
- Csökken az egyes évfolyamokból lemaradók száma
- Sikerül a deviáns magaviseletű gyermekek bevonása a közösségek tevékenységébe
- Nő a közösségekben az együttműködés, a segítőkészség, az egymás iránti tisztelet és megbecsülés

1.6 Egész napos oktatás, napközi otthon, tanulószoba

Az egész napos oktatás időt biztosít ahhoz, hogy a szabadidős tevékenység megfelelő arányban helyet kapjon az oktató-nevelő munkában. Ez a foglalkozási tervekben csoportra lebontva a csoport összetételének, életkori sajátosságainak, érdeklődésének megfelelően jelenik meg. Figyelembe veszi a tanulók belső igényeit, és erre alapozva tervezi programjait. A köznevelési törvény előírásainak megfelelően az iskolában tanítási napokon a délutáni időszakban az 1-4. évfolyamon egész napos oktatás és napközi, valamint az 5-8. évfolyamon tanulószoba működik. A tanítási szünetekben a munkanapokon valamint a tantás nélküli munkanapokon összevont napközis csoportban látjuk el a gyerekeket felügyeletét, amennyiben ezt a szülők legalább 10 gyermek számára igénylik.

1.6.1 Az egész napos oktatás nevelési céljai:

A tanórákon szerzett ismeretek elmélyítése, játékos gyakorlása. A tanórákon szerzett ismeretek felhasználása, kapcsolása szabadon választott tevékenységekhez. A szabadidővel való tudatos gazdálkodás képességének elsajátítása. A nevelőkkel való családi légkör kialakítása, társaikhoz való viszony mélyítése.

1.6.2 Az egész napos oktatás feladatai:

A nevelő munka akkor válik hatékonyá, ha a szabadidő és a játékos foglalkozások gondosan tervezettek, szervezettek.

Fontos feladat a tanulás tanítása, a tanulási technikák megismertetése az ismeretszerzés hatékonyabbá tételében. Az egész napos munkában a tapasztalás, a láttatás, a cselekedtetés, az önálló ismeretszerzés, önálló véleménynyilvánítás kiemelt szerepet kap, ezek elősegítik a tanítási órákra való felkészülést.

A tanulásához, környezethez, társakhoz, a felnőttekhez való pozitív hozzáállás erősítése.

A tanulók egészségének védelme érdekében az időjárásnak megfelelő öltözködés, az önállóság, önkiszolgálás készségének kialakítása. Az iskola külső és belső megjelenésének esztétikus formálása.

Igény esetén az egész napos szervezeti forma sajátossága, hogy az új ismeretszerzés, tanulás - gyakorlás folyamata végig az iskolában zajlik. Az osztályban dolgozó két tanító megosztva tanítja a fő tantárgyakat illetve a készségtárgyakat. A gyerekek speciális órarend szerint haladnak, melyben tanítási órák, önálló tanulási tevékenység és szabadidős programok váltják egymást. Egész nap az iskolában vannak, itt készítik a házi feladatokat, részt vesznek a felzárkóztatásban, tehetséggondozásban. Lehetőség van az önálló tanulási tevékenység kialakítására és szabadidős programok megszervezésére, és alkalmunk nyílik a differenciálásra, felzárkóztatásra, tehetséggondozásra.

1.6.3 Napközi

Az utolsó tanítási óra után a napköziben pedagógus látja el az oktatási- nevelési feladatokat. A délutáni program a házi feladat elkészítéséből, szabad mozgásból, levegőzésből, valamint kulturális vagy manuális foglalkozásból áll. Tanulási idő a napköziben:

1-2. osztályban legfeljebb 45 perc

3. osztályban legfeljebb 60 perc (10 perces szünet beiktatásával)

4. osztályban legfeljebb 60 perc (10 perces szünet beiktatásával)

Iskolánkban tanulóink számára, igény szerint 16-17 óráig összevont ügyeletet biztosítunk.

1.6.4 Tanulószoza

A felső évfolyamon, tanulóink szaktanárok felügyelete mellett készülhetnek fel szóbeli és írásbeli feladataikból és lehetőséget kapnak szabad idejük hasznos eltöltésére.

1.6.4.1 Hagyományőrző tevékenységek

Fontos feladat az iskola névadójának, a településrész nevének, múltjának ápolása. Ezt szolgálja a Fekete István napok, novembereben a Márton-napi községi felvonulás, iskolai programok. Minden tanév folyamán iskolai ünnepséget, megemlékezést tartunk a következő: október 6- a és 23-a, március 15-e, június 4-e (Nemzeti Összetartozás Napja) alkalmából, karácsonykor, farsangkor, a gyermeknapon, illetve a 8. osztályosok ballagásakor. Minden tanév folyamán ünnepi megemlékezést szervezünk a magyar kultúra napján, a költészet napján.

1.6.4.2 Szabadidős foglalkozások.

A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a

felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pl. túrák, tanulmányi kirándulások, napközis táborok, színház- és múzeumlátogatások, táncos rendezvények stb.).

Az iskola pedagógusai a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő – köztük a halmozottan hátrányos helyzetű – családok gyermekei is részt tudjanak venni.

Környezeti nevelési

A környezeti nevelés célja a környezettel harmóniában élő, környezettudatos gondolkodású ember nevelése, aki odafigyel környezetére, ehhez megfelelő tudással, beállítottsággal, motivációval bír.

„A környezeti nevelés a személyiségformálás olyan összetevőit és folyamatait jeleníti, melyek a személyek, illetve közösségek környezeti identitásának kialakulását és elmélyülését segítik magatartás- és tevékenységrepertoárjuk ökológiai szemléletű gazdagítása által.” /Lehoczky János: Iskola a természetben, avagy a környezeti nevelés gyakorlata/

Iskolánk 2014-ben, majd 2018-ban is elnyerte az ökoiskola címet mely azóta nagymértékben meghatározza tanulóink környezeti nevelését. Fontos szerep jutott a tanórai és a tanórán kívüli környezet- és természetvédelmi nevelésének. Célunk a tanulók szemléletének formálása, a környezeti tudatosságra nevelés az egész tanéven átívelő magas színvonalú, aktív gyakorlati tevékenységen alapuló rendezvényeinkkel, programjainkkal.

Az iskola környezeti nevelési tevékenységének kiemelt feladatai:

1. A fenntartható fejlődéssel összhangban lévő értékeket, beállítódásokat, készségeket, képességeket, rutinokat, viselkedést alakítunk ki, illetve fejlesztünk, megerősítünk.
2. Segítjük a gyerekek saját értékrendjének, etikai tudatosságának kialakítását.
3. Egészséges, környezetbarát életvitelre nevelünk.
4. Törekszünk a környezettel kapcsolatos esztétikai érzékenység fokozására.
5. Segítjük diákjainkat, hogy megfelelő mennyiségű, pontos információkhoz jussanak a környezeti kérdésekkel kapcsolatban, és ezeket elemezni, összegezni, általánosítani tudják.
6. A kritikus, rendszerben való gondolkodás képességét fejlesztjük.
7. Megismertetjük az ember szerepét a természet egyensúlyának fenntartásában.
8. Alakítjuk, illetve fejlesztjük a döntéshozatal, a problémamegoldás képességeit, a részvétel igényét.
9. Az önszabályozás, a társas együttműködés, a konfliktuskezelés készségét erősítjük.
10. Kialakítjuk a környezetért érzett felelősségtudatot.

11. Megteremtjük az életen át tartó tanulás igényét.
12. A tanulók igényének felkeltése a tiszta, egészséges környezet kialakítására, megóvására.
13. A tanulók az életkoruknak megfelelő szinten a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében foglalkoznak a környezet megóvásának szempontjából legfontosabb ismeretekkel:
 - A környezet fogalmával
 - A földi rendszer egységével
 - A környezetszennyezés formáival
 - A környezetvédelem lehetőségeivel
 - Lakóhelyünk természeti értékeivel
 - Lakóhelyünk környezetvédelmi feladataival

Iskolánk nevelőtestülete, mely az egyes munkaközösségeken keresztül elérhető, ill. szervezhető a környezeti neveléssel kapcsolatos célkitűzések tervezésekor, megvalósításakor különös tekintettel az alsó munkaközösség és a felső munkaközösség koordináló szerepére.

A helyi önkormányzattal együttműködve nagyobb hatékonyságra tehetünk szert.

Tanulóink környezettudatos magatartásától nem csupán ismeretbe fogadói hozzáállást, hanem tevékeny részvételt várunk.

Jövőkép, alapelvek, célok:

Fontosnak tartjuk, hogy az iskola minden dolgozója és diákja:

- óvja az őt körülvevő élő környezetet
- legyen igényes önmagával és a környezetével szemben

Mivel élő környezetünk fő részét itt az iskolában munkatársaink és diákjaink jelentik, így a környezeti igényesség egyben erkölcsi kérdés is.

Az iskolai környezeti nevelés tevékenységeinek szinterei:

1. Hagyományos, tanórai oktatásszervezésben:

- Minden tanórán igyekszünk figyelembe venni és kihasználni az adott témában rejlő környezetvédelmi vonatkozásokat
- A tanórákon kapjanak a tanulói közösségek, a tanulók olyan konkrét feladatokat, melyek közvetlen környezetük (iskolai, otthoni) megismerését, értékeinek megóvását szolgálják
- A természettudományos tantárgyak, különös tekintettel a kémiára, biológiára és a földrajzra, a tantárgyak jellegéből adódóan igyekeznek kapcsolatot teremteni a mindennapi élettel,

ismeretfeldolgozási módszerként előtérbe helyezzük az élménypedagógiát

2. Tanórán kívüli tevékenységek:

- A természetismereti szakkör munkája révén az érdeklődő tanulókkal további ismeretszerzési és alkalmazási lehetőségek nyílnak
- Tanítványaink rendszeresen képviselik iskolánkat a környezet- és természetvédelmi témájú versenyeken
- Öko - faliújsággal folyamatosan igyekszünk követni e témában az aktualitásokat. Rendszeresen részt veszünk különböző gyűjtési akciókban (pl. elemek, papír, stb.)
- A környezet- és természetvédelem jeles napjai alkalmából (Föld Napja, Víz Napja, Állatok Világnapja, Madarak és Fák Napja, Környezetvédelmi Világnap) iskolai, ill. osztály szinten különböző programokat szervezünk
- Az iskolai faliújságon rendszeresen megjelentetünk környezetvédelmi témájú lapokat.
- A Kele Napja pályázatain, versenyein való részvétel
- Kapcsolattartás a többi Fekete István nevét viselő intézménnyel

3. Tervezett tevékenységek.

- A környezet- és természetvédelemmel kapcsolatos projekt napok, témahetek
- Az iskola előtti kert „tanösvénnyé” alakítása
- Madárbarát kert kialakítása
- Biológia, földrajz és környezet órákba beépített tanulmányi séták, kirándulások

4. Programok és akciók a tanév során:

- A szakkörök és napközis csoportok környezeti neveléssel kapcsolatos tevékenységei
- Pályázatokon való részvétel
- Vetélkedők és versenyek rendezése
- A folyosók, tantermek dísznövényeinek folyamatos gondozása, ápolása
- Papírgyűjtés ősszel és tavasszal
- Tavasszal az iskolaudvar szépítése, virágosítása
- Téli madáretetés
- A Föld napja alkalmából szemétygyűjtési akció
- A Föld napjához kapcsolódóan rajzpályázat hirdetése
- Veszélyes hulladék gyűjtése (szárazelemgyűjtő az iskola bejáratánál)
- Szelektív szemétygyűjtés műanyagpalackok, papír
- Csatlakozunk az önkormányzat környezetvédelmi programjához

- Jeles napok megünneplése
- Környezetvédelemmel, természetvédelemmel foglalkozó projektnap, témahét szervezése, játékos vetélkedővel, akadályversennyel az alsó és felső évfolyam tanulói számára

1.7 A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

A pedagógusok feladatait személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg:

- A tanítási órákra való felkészülés
- A tanulók dolgozatainak javítása
- A tanulók munkájának rendszeres értékelése
- A megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése
- Különbözeti, felvételi, osztályozó vizsgák lebonyolítása
- Kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése
- A tanulmányi versenyek lebonyolítása
- Tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok
- Felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken
- Iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése
- Osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása
- Az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása
- Szülői értekezletek, fogadóórák megtartása
- Részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken
- Részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken
- A tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor
- Tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepségek és rendezvények megszervezése
- Iskolai ünnepségeken és iskolai rendezvényeken való részvétel
- Részvétel a munkaközösségi értekezleteken
- Tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés
- Iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés
- Szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása
- Osztályterem rendben tartása és dekorációjának kialakítása

Az osztályfőnököt – az alsó/felső munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízza meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői közösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti
- Szülői értekezletet tart
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: digitális/osztálynapló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére
- Részt vesz az munkaközösségek munkájában, segíti a közös feladatok megoldását
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban

1.8 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

1.8.1 Sajátos nevelési igényű tanulók ellátása

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Valamennyi tanulónak joga van képességei minél maradéktalanabb kibontakoztatására, személyiségfejlődésének támogatására. Külön figyelmet kell fordítani a valamilyen okból hátrányos helyzetbe került tanulóakra, akiknek olyan támogató környezetre van szükségük, amely biztosíthatja iskolai sikerességüket.

Iskolánk – többek között – az alábbi segítséget nyújtja számukra az esélyegyenlőség megteremtése érdekében:

- kulcskompetenciák fejlesztését,
- az oktatásban használt információs, kommunikációs technológiák alkalmazását, a digitális tananyagok felhasználásának elősegítését,
- méltányos és egészséges tanulási környezet kialakítást,
- a pedagógusok módszertani kultúrájának fejlesztését,
- tapasztalat-, élményszerzésen alapuló tanulást,
- a differenciáló módszerek alkalmazását,
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelését,
- a mindennapos testedzés, a mozgás, sportolás biztosítását,
- környezettudatos szemléletű oktatás-nevelést,
- egészségügyi, szociális támogató rendszer kialakítását,
- hatékony, új tanulási módszerek elsajátíttatását és alkalmazását a tanórákon,
- a tanulói aktivitás növelését a tanítási órákon,
- a tanulási attitűd pozitív átformálását,
- a továbbtanulás támogatását,
- személyiségfejlesztést és közösségépítést,
- a szabadidő hasznos eltöltésének elősegítését,
- partnerközpontú nevelést

Intézményünk a különleges bánásmódot igénylő tanulók közül a sajátos nevelési igényű tanulók csoportját is ellátja, utazó szakemberrel.

A fejlesztés alapelvei:

A sikeres fejlesztés alapja a megfelelő környezet, az elegendő idő biztosítása. A fejlesztés sikerességét a tanulás szervezése, a segítő-támogató tényezők biztosítása és a korrekciós lehetőségek, kialakítása határozza meg. Egyénre szabott fejlesztési, tanulási, tanítási stratégiákat alakítunk ki. A tanulás szervezésekor előzetes feladatunk, hogy minden egyes tanuló számára megfelelő időt biztosítsunk, majd a motiváció egyénhez igazított kialakításával és folyamatos fenntartásával és a szükséges korrekciós

lehetőségek biztosításával végezzük fejlesztő tevékenységeinket.

Fejlesztés célja, feladatai:

Maximálisan figyelembe venni a gyermek igényét, érdeklődését, személyiségének rá jellemző vonásait, erősségeit és gyengeségeit. Feltételek sora szükséges ahhoz, hogy munkánk hatékony legyen. A fejlesztés célja minden esetben a működési zavar kezelése, a feladatunk korrigálni, kompenzálni, a sérült pszichikus funkciókat fejleszteni. A fejlesztés alatt sohasem hiánypótlást és korrepetálást értünk, hanem a gyerek tanulási és viselkedési problémájához kell megtalálni azt a leghatékonyabb utat, ami végül is elvezet a fejlődéséhez. Az EGYMI szakembere fejlesztési tervet készít. Ez alapján próbáljuk az elmaradó területeket felsőbb szintre emelni. A szakvéleményben foglaltak szerint biztosítjuk az órakeretet, leginkább egyéni, vagy kiscsoportos fejlesztések során.

Fejlesztési területek:

- Nyelvi közlés intenzív differenciált fejlesztése, beszédészlelés-megértés javítása
- A verbális / vizuális emlékezet edzése, fejlesztése
- Analízis – szintézis auditív és képi szinten
- Figyelem fejlesztése, vizuomotoros koordináció fejlesztése
- Dyslexia, dysgraphia reedukáció
- Érzékelés észlelés fejlesztése
- Szeriális készség erősítése
- Betűdifferenciálások
- Olvasástechnika fejlesztése
- Látás, hallás, mozgás koordinált működtetése
- Helyesírási szokásrendszer apró lépésekben való kialakítása, mélyítése
- Figyelem, emlékezet, gondolkodás és beszéd összehangolt intenzív fejlesztése
- Akusztikus és vizuális percepció
- Differenciáló- diszkrimináló képesség

Tanulásszervezési formák:

A meglévő tanulói különbségek forrásai:

- Meglévő ismeretek különbsége – amit otthonról hozott (szókincs, értékrend, hozott ismeretek)
- Képességbeli különbségek (észlelés, figyelem, emlékezet, intelligencia)
- eltérő személyiségtípusú tanulónak más-más a: tanulási stílusa, motivációja, attitűdje, érdeklődési köre, agyfélteke-dominanciája
- Fiú-lány különbségek

- Etnikai különbségek
- A munkaformákat mindig az oktatás tartalma, didaktikai-nevelési igényei és a tanulók sajátosságai határozzák meg

A differenciált tanulásszervezés:

Ezek a tanulói különbségek teszik szükségessé a pedagógusok módszertani megújulását, hogy a „jól bevált” tanítás-tanulási folyamatok mellé új szemléletet alakítsanak ki, amelybe beleférnek új módszerek, technikák és munkaformák.

- **Érdeklődés szerinti csoportbontás**

A csoportok érdeklődés szerint homogén szervezésűek, a csoportokon belül minden tanuló azonos feladatot végez. A csoporttagok nem feltétlenül kooperálnak egymással, ebben az esetben nem szükséges a 3-5 fős csoportszervezés, mivel a gyermekek a feladatokat részben egyénre szabott munkával is végezhetik. Együttműködést igénylő feladatvégzés esetén 3-5 fős homogén csoportszervezés szükséges. Felzárkóztatásra, tehetséggondozásra alkalmas tanulásszervezési mód.

- **Tartalmi differenciálás**

A gyermekek képesség szerint homogén csoportba szerveződnek, a csoporttagok között nincs együttműködés, ezért 3-5 fős csoportszervezés nem szükséges. Minden tanuló önállóan végzi a differenciált feladatokat, részben egyénre szabott munkával.

- **Szervezeti tanulócsoporthoz bontás**

A tagok között együttműködés-kooperáció van.

A 3-5 fős csoportok homogén és heterogén szervezésűek is lehetnek. A csoporttagok azonos feladatot végeznek.

Az eltérő képességű csoporttagok munkája között tartalmi differenciálás történik.

- **Tanulási követelmények differenciálása**

A tanulásban akadályozott vagy részképesség-zavaros gyermekek integrációjára alkalmas differenciálási mód. Képesség szerinti homogén csoportszerveződés. Az e csoportba szerveződött gyermekek tantárgyi követelményrendszere eltér az adott osztály általános követelményrendszerétől. A gyermekek önállóan vagy csoporttársaikkal együttműködve oldják meg feladataikat.

32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve

A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységek

Iskolai nevelő és oktató munkánk egyik alapvető feladata a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, melynek alapja a tanulók egyéni képességeinek, fejlettségének, ismereteinek figyelembe vétele, a differenciálás; valamint különféle egyéni fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban. Munkánk során kiemelten kezeljük

- a sajátos nevelési igényű;
- a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő;
- a kiemelten tehetséges;
- a tanulási kudarccal küzdők,
- a szociális hátránnyal küzdő tanulók egyéni fejlesztését.

A sajátos nevelési igényű tanulókkal kapcsolatos feladatok

Iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása a többi tanulóval együtt, integrált formában folyik. A sajátos nevelési igényű tanulók nevelését-oktatását a 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet 2. sz. mellékleteként kiadott Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve alapján szervezzük meg.

A sajátos nevelési igény megállapítása a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság (TKVSZRB) jogköre.

Ennek folyamata:

- az iskola vagy a szülő a probléma észlelésekor pedagógiai, pszichológiai „szűrővizsgálatot” kér a területileg illetékes Pedagógiai Szakszolgálattól.
- A kérelemnek formanyomtatványa van (1 sz. és 4 sz. melléklet, 15/2013 (II.26.) EMMI)
- Mindkét vizsgálathoz a szülő hozzájárulása szükséges.
- Ha a szülő a vizsgálatokhoz nem járul hozzá, a gyermek érdekében az iskolának a Kormányhivatal felé felszólítását kell kezdeményezni.

A sajátos nevelési igény megállapítása a bizottság által meghatározott időszakra vagy tanévre szól, annak további fennállása esetén kontroll vizsgálatot kell kérni a TKVSZRB-től. A sajátos nevelési igényű tanulók ellátása az intézményben:

- SNI – rehabilitációs foglalkozások biztosítása, melyet csak fogyatékosnak megfelelő gyógypedagógus tarthat.

- A fejlesztő foglalkozások mellett szaktanári korrepetálásokat is biztosítani kell az SNI tanulók számára.
- A rehabilitációs foglalkozásokról és a szaktárgyi korrepetálásokról egyéni fejlesztési naplót kell vezetni a pedagógusoknak.
- A tanuló előmeneteléről fogadóórán értékelő megbeszélést kell tartani a fejlesztésben résztvevő pedagógusoknak és a szülőknek.
- A rehabilitációs foglalkozások heti időkeretét a közoktatási törvény szerint az évfolyamra meghatározott heti tanítási óra 15 %-ában kell meghatározni.
- A fogyatékoság típusának megfelelő tankönyvek, tanulási segédletek alkalmazása a tanórán és tanórán kívüli foglalkozásokon.
- A tanulók képességének megfelelő differenciált foglalkoztatás.
- Képességfejlesztő játékok, eszközök, alkalmazása a tanórán és tanórán kívüli foglalkozásokon.
- Lehetőség szerint számítógépek fejlesztő programok alkalmazása.
- A sajátos nevelési igényű tanulók értékelése:
- A sajátos nevelési igényű tanulót a szakértői és rehabilitációs bizottság szakértői véleménye alapján az igazgató egyes tantárgyak, tantárgyrészek teljes vagy részleges (pl: írásbeli, szóbeli) értékelése és minősítése alól,
- Biztosítani kell a hosszabb felkészülési időt (vagy kevesebb feladatot) a feladatvégzéshez, az írásbeli beszámolón lehetővé kell tenni az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközök alkalmazását, szükség esetén az írásbeli beszámoló szóbeli beszámolóval vagy a szóbeli beszámoló írásbeli beszámolóval történő felváltását.

Általános elvek

A Nemzeti alaptanterv és a választott kerettanterv alkalmazása a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásában

A Nemzeti alaptanterv (a továbbiakban: Nat) a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának is alapidokumentuma, az abban meghatározott fejlesztési területek – nevelési célok, kulcskompetenciák, illetve a műveltségi területeken megfogalmazott célok, feladatok a sajátos nevelési igényű tanulóakra is érvényesek. A sajátos nevelési igényű tanulókat nevelő- oktató iskolák pedagógiai programjuk, helyi tantervük elkészítésénél figyelembe veszik:

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: köznevelési törvény), a Nat és az Irányelv rájuk vonatkozó előírásait,
- a nevelés és oktatás helyi célkitűzéseit és lehetőségeit,

- a szülők elvárásait és az általuk nevelt tanulók sajátosságait.

Az Irányelv egyaránt vonatkozik a sajátos nevelési igényű tanulóknak a többi tanulóval részben vagy egészben együtt (integráltan), azonos iskolai osztályban történő, illetve az e célra létrehozott gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményben, konduktív pedagógiai intézményben, iskolai osztályban a sajátos nevelési igényű tanulók számára külön szervezett (gyógypedagógiai nevelésben, oktatásban részt vevő nevelési-oktatási intézményekben) nevelésére, oktatására.

Az Irányelv célja

Az Irányelvben foglaltak célja, hogy a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a tartalmi szabályozás és a gyermeki sajátosságok ugyanúgy összhangba kerüljenek, mint más gyermekekénél. Az Irányelv annak biztosítását szolgálja, hogy:

- a fejlesztés a számukra megfelelő tartalmak közvetítése során valósuljon meg, segítse a minél teljesebb önállóság elérését és a társadalomba való mind teljesebb beilleszkedést,
- az iskola fejlesztési követelményei igazodjanak a fejlődés lehetséges üteméhez,
- ha szükséges, a fejlesztés az iskoláskor előtti képességfejlődés területeire is terjedjen ki,
- a rehabilitációs célú fejlesztő terápiák programjai váljanak az intézmények pedagógiai programjainak tartalmi elemeivé,
- a tanulókat a nevelés, oktatás, fejlesztés ne terhelje túl.

Ennek érvényesítése érdekében meghatározza:

- a tartalmak kijelölésekor egyes területek módosításának, elhagyásának vagy egyszerűsítésének, illetve új területek bevonásának lehetőségeit,
- a sérült képességek rehabilitációs, habilitációs célú korrekciójának területeit,
- a nevelés, oktatás és fejlesztés szokásosnál nagyobb mértékű időbeli kiterjesztésére vonatkozó javaslatokat.

A sajátos nevelési igényű tanulók habilitációs, rehabilitációs célú ellátása

A tanulók között fennálló – egyéni adottságokból és igényekből adódó – különbségeket az iskolák a pedagógiai programok és helyi tantervek kialakításakor veszik figyelembe.

A sajátos nevelési igény kifejezi:

- a) a tanuló életkori sajátosságainak fogyatékoság által okozott részleges vagy teljes körű módosulását,
- b) az iskolai tanuláshoz szükséges képességek kialakulásának sajátos útját, fejlődésének eltérő ütemét, esetleg részleges vagy teljes kiesését, fejletlenségét, lassúbb ütemű és az átlagtól eltérő szintű fejleszthetőségét.

A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, rehabilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teheti szükségessé.

A rehabilitációs, rehabilitációs ellátás közös elvei

- a) A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésében, oktatásában részt vevő nevelési- oktatási intézmények egész nevelési-oktatási rendszerét átfogó, hosszú távú rehabilitációs, rehabilitációs célok és feladatok határozzák meg, melyeket az intézmény dokumentumai tartalmaznak.
- b) A rehabilitációs, rehabilitációs tevékenység olyan szakmaközi együttműködésben kialakított és szervezett nyitott tanítási-tanulási folyamatban valósul meg, mely az egyes tanulók vagy tanulócsoportok igényeitől függő eljárások, időkeret, eszközök, módszerek, terápiák alkalmazását teheti szükségessé.

A rehabilitációs, rehabilitációs tevékenység közös céljai és feladatai

- a) A mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékból, több fogyatékból együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékból, autizmus spektrum zavarból vagy egyéb pszichés fejlődési zavarból fakadó hiányzó vagy sérült funkciók kompenzálása vagy helyreállítása, a meglévő ép funkciók bevonásával.
- b) Törekvés a különféle funkciók egyensúlyának kialakítására.
- c) A szükséges speciális eszközök elfogadtatása és használatuk megtanítása.
- d) Az egyéni sikereket segítő, a társadalmi együttélés szempontjából kívánatos egyéni tulajdonságok, funkciók fejlesztése.
- e) Az egyes területeken kimagasló teljesítményt nyújtó tanulók tehetségének kibontakoztatása.

A rehabilitációs, rehabilitációs tevékenységet meghatározó tényezők

- a) A fogyatékból, az autizmus spektrum zavar vagy egyéb pszichés fejlődési zavar típusa, súlyossága.
- b) A fogyatékból, az autizmus spektrum zavar vagy egyéb pszichés fejlődési zavar kialakulásának, felismerésének, diagnosztizálásának ideje.
- c) A sajátos nevelési igényű tanuló
- d) ca) életkora, pszichés és egészségi állapota, rehabilitációs műtétei,
- e) cb) képességei, kialakult készségei, kognitív funkciói, meglévő ismeretei.
- f) A társadalmi integráció kívánalmai: az egyéni tanulási utak megtervezése és biztosítása, továbbtanulás, pályaválasztás, a lehető legönállóbb életvitelre történő felkészítés.

A sajátos nevelési igényű tanuló fejlesztésére vonatkozó célokat, feladatokat, tartalmakat, tevékenységeket, követelményeket meg kell jeleníteni:

- a) az intézmény pedagógiai programjában,
- b) a helyi tantervben
- c) a tematikus egységekhez, tervekhez kapcsolódó tanítási-tanulási programban, d.) az egyéni fejlesztési tervben.

A fogyatékoság, a pszichés fejlődési zavar típusának megfelelő szakirányú végzettséggel rendelkező gyógypedagógus, gyógypedagógiai tanár, konduktor, konduktor-óvodapedagógus, konduktor-tanító, terapeuta, kompetenciája:

1. a programok, programcsomagok összeállítása,
2. a rehabilitációs, rehabilitációs egyéni és kiscsoportos fejlesztés, osztálytermen belüli megsegítés,
3. közreműködés az integrált nevelés, oktatás keretein belül a tanítási órákba beépülő rehabilitációs, rehabilitációsfejlesztő tevékenység tervezésében, ezt követően a konzultációban.

A szükséges pedagógiai feltételek biztosítása a sajátos nevelési igényű tanulók számára

A nevelés, oktatás, fejlesztés kötelezően biztosítandó pedagógiai feltételeit a köznevelési törvény foglalja össze. A köznevelési törvény a sajátos nevelési igényű tanulókhöz igazodva az általánosan kötelező feltételeket több területen módosítja, illetve kiegészíti olyan többletszolgáltatásokkal, amelyeket ki kell alakítani, és hozzáférhetővé tenni a sajátos nevelési igényű tanulók számára, mint például:

- speciális tanterv, tankönyvek, tanulási segédletek,
- tanulást, életvitelt segítő technikai eszközök.

A többségi intézményekben megvalósuló (integrált) nevelés, oktatás

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő – integrált – oktatásuk (teljes vagy részleges integrációjuk). Az együttnevelést megvalósító intézmény többet vállal, magasabb értéket kínál, mint részvétet és védettséget. Sikerkritériumnak a tanulók beilleszkedése, önmagához mért fejlődése, a többi tanulóval való együtt haladása tekinthető, melynek eredményes megvalósítását az alábbi tényezők biztosítják:

- A befogadó iskola vezetője támogatja pedagógusai részvételét az integrációt segítő szakmai programokon akkreditált továbbképzéseken.
- Az együttnevelést megvalósító iskolák pedagógusainak, valamennyi dolgozójának, gyermek- és szülői közösségének felkészítése a sajátos nevelési igényű tanulók fogadására.

- Az együttnevelés megvalósításában, a különböző pedagógiai színtereken a rehabilitációs, rehabilitációs szemléletérvényesülése és a sérülésspecifikus módszertani eljárások alkalmazása. A módszerek, módszerkombinációk megválasztásában a „sérülésspecifikusság” alkalmazkodást jelent a sajátos nevelési igény típusához, az elmaradások súlyosságához, az egyéni fejlődési sajátosságokhoz.
- A nyitott tanítási-tanulási folyamatban megvalósuló tevékenység, amely lehetővé teszi az egyes gyermek vagy csoport igényeitől függő pedagógiai – esetenként egészségügyi eljárások, eszközök, módszerek, terápiák, a tanítás-tanulást segítő speciális eszközök alkalmazását.
- A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő, magas szintűpedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkező pedagógus, aki
 - a. a tananyag-feldolgozásnál figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait;
 - b. egyéni fejlesztési tervet készít a gyógypedagógus – konduktív nevelés esetén konduktor – együttműködésével, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít, a differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz;
 - c. a tanórai tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíti, a folyamatos értékelés, hatékonyság-vizsgálat, a tanulói teljesítmények elemzése alapján – szükség esetén – megváltoztatja eljárásait, az adott szükséglethez igazodó módszereket alkalmaz;
 - d. egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres;
 - e. alkalmazkodik az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez;
 - f. együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba.

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő – a tanulófogyatékoságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező – gyógypedagógus, gyógypedagógiai tanár, konduktor, konduktor-óvodapedagógus, konduktor- tanító, terapeuta

- a) segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését;
- b) javaslatot tesz a fogyatékoság, a pszichés fejlődési zavar típusához, a tanuló egyéni igényeihez szükségeskörnyezet kialakítására (a tanuló elhelyezése az osztályteremben, szükséges megvilágítás, hely- és helyzetváltoztatást segítő bútorok, eszközök alkalmazása stb.);
- c) segítséget nyújt a tanuláshoz, művelődéshez szükséges speciális segédeszközök kiválasztásában, ismerteti a speciális eszközök használatát, tájékoztat a beszerzési lehetőségekről;
- d) javaslatot tesz gyógypedagógiai specifikus módszerek, módszerkombinációk alkalmazására;
- e) figyelemmel kíséri a tanulók haladását, részt vesz a részeredmények értékelésében, javaslatot tesz az egyéni fejlesztési szükséglethez igazodó módszerváltásokra;

- f) együttműködik a többségi pedagógusokkal, figyelembe veszi a tanulóval foglalkozó pedagógus tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait;
- g) terápiás fejlesztő tevékenységet végez a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon – egyéni fejlesztési terv alapján a rehabilitációs, rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben –, ennek során támaszkodik a tanuló meglévő képességeire, az ép funkciókra;
- h) segíti a befogadó pedagógust az egyéni értékelés kialakításában, a gyermek önmagához mért fejlődésének megítélésében;
- i) segíti a helyi feltételek és a gyermek egyéni szükségleteinek összehangolását.

Az integrált nevelésben, oktatásban részt vállaló nevelési, oktatási intézmények vegyék igénybe az egységes gyógypedagógiai módszertani intézmények, a pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények szolgáltatásait, az utazó gyógypedagógiai hálózat működtetésére kijelölt intézmények segítségével a köznevelés- fejlesztési tervekben meghatározott feladatellátás szerint.

1.8.2 Pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók iskolai fejlesztésének elvei

A pszichés fejlődési zavarral küzdő tanuló

A pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók csoportjába azok a tanulók tartoznak, akik az iskolai teljesítmények és a viselkedésszabályozás területén a kognitív, emocionális-szociális képességek eltérő fejlődése, a kialakult képességzavarok halmozott előfordulása miatt egyéni sajátosságaik figyelembevételével fokozott pedagógiai, pszichológiai megsegítést, gyógypedagógiai segítséget igényelnek.

Tanulási és viselkedési problémájuk specifikus tanulási zavarok, azaz

- diszlexia,
- diszortográfia,
- diszkalkúlia,
- diszgráfia és diszpraxia, mint a motoros képességek fejlődési zavara, valamint ezek maradványtüneteinek fennállása,
- a fentiek együtt járása miatt a kevert specifikus tanulási zavarok;
- hiperaktivitás és figyelemzavar; továbbá
- a szocio-adaptív folyamatok zavarai, az érzelmi kontroll, ön, vagy mások felé irányuló agresszió, a szorongás, az én-szabályozás gyengeségét mutató magatartásjellemzők, az alkalmazkodóképesség, a célirányos viselkedés, az önszervezés, valamint a metakogníció eltérő fejlődésében mutatkozik meg.

A normalitás övezetébe tartozó értelmi összteljesítményük mellett megjelenő teljesítmény és viselkedészavaraik a pszichikus képességek egyenetlen fejlődésének következtében alakulnak ki, és gyakran mutatnak az idegrendszeri folyamatok diszharmonikus szerveződéséből eredő együtt járást. Minthogy gyakran élnek át kudarchelyzetet, az iskolai teljesítményelvárások iránti közömbösség, elutasítás, illetve önértékelési zavarok, különböző jellegű beilleszkedési problémák alakulhatnak ki.

Ezek a sajátosságok az életkor előre haladásával a társadalmi beilleszkedés szempontjából fokozott veszélyeztetettséget idézhetnek elő.

Az idegrendszer csökkent terhelhetőségének jelei a pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók esetében abban is megmutatkozik, hogy

- a tanulók általában fáradékonyabbak, a meteorológiai változásokra érzékenyebbek,
- az átlagnál, nehezebben tűrhetnek zajokat, viselik el a várakozás, kivárás okozta feszültséget, aktivációs szintjük erősebben ingadozik, nyugtalanabbak,
- gyakrabban van szükségük pihenésre, szünetre, esetleg egyedüllétre, támasznyújtásra,
- fokozottabban igénylik a tevékenységet meghatározó állandó kereteket, érthető és követhető szabályokat, valamint a pozitív visszajelzést, a sikeres teljesítmények megerősítését, a dicséretet.

Pszichés fejlődési – súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási – zavarral küzdő tanulók iskolai fejlesztése

A fejlesztés alapelvei

A pszichés fejlődési zavar miatt sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztése a szakértői bizottság szakértői véleményére épülő egyéni fejlesztési terv alapján, egyéni sajátosságaik, szükségleteik figyelembevételével, a szülővel és a tanulóval történő megbeszélést követően történik.

Az egyéni fejlesztőmunka tervezése, a rehabilitációs terv kidolgozása logopédus, pszicho pedagógus, tanulásban akadályozottak pedagógiája szakon/szakirányon szakképzettséget szerzett gyógypedagógus, gyógypedagógus-terapeuta, pszichológus és egyéb szakemberek (pl. szomatopedagógus, gyermekpszichiáter) bevonásával történik és rehabilitációs célú órakeretben zajlik.

Az egyéni fejlesztési terv tartalmáról, célkitűzéseiről, ütemezéséről (mikro, ill. makrotervezés) tájékoztatni kell az osztálymunkában résztvevő pedagógusokat, szaktanárokat, különös tekintettel a gyermek osztályfőnökre.

Az egyéni fejlesztési terv célkitűzéseinek megvalósulását időszakosan, az ütemezési fázis befejezését követően ellenőrizni szükséges a további célkitűzések megtervezését megelőzően. Az iskolai oktatásban érvényesíteni kell a tanuló fejlődését, előrehaladását segítő számonkérési, értékelési formákat; indokolt esetben, a szakértői bizottság javaslata alapján – az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből – az értékelés és minősítés alól mentesítés adható. A tanítás-tanulás folyamatában kiemelt figyelmet, a tanulásszervezési módok, a tanulási és értékelési eljárások megválasztása terén sajátos feladatot jelent a

bármely területen tehetségesnek bizonyuló tanulók felismerése, tehetségük gondozása, amely támogatja a pályorientáció folyamatát is.

A pszichés fejlődési zavar miatt sajátos nevelési igényű tanulók oktatása intenzív terápiás céllal szervezett időszakos külön nevelés keretében (pl. logopédiai osztályban, tagozaton), valamint a többi tanulóval együtt, integrált nevelés, oktatás keretében történhet.

Az iskolai nevelés, oktatás során kiemelt feladat

- a) a tantervi előírásoknak megfelelő sikeres továbbhaladás biztosítása. b.) a pozitív énkép és önértékelés kialakítása,
- b) a tanulás iránti motiváció és a kudarcűrő képesség növelése,
- c) a kortársakra és a felnőtt közösségre irányuló rendezett társas kapcsolatok kialakítása, e.) a társadalmi együttélés szabályainak követése és az önállóságra nevelés.

A fejlesztés kiemelt céljai, feladatai specifikus tanulási zavarok esetén

A pszichés fejlődési zavar körébe tartozó jelenségeket, így az iskolai tanulási és viselkedési problémák kialakulását különböző tényezők idézhetik elő. Ezért a specifikus tanulási zavar valamint a viselkedésszerveződés zavarának megállapítása sokrétű, differenciáldiagnosztikai irányultságú állapotfeltárást igényel a szakértői bizottságok részéről.

A specifikus tanulási zavarok esetében a tanulók alapproblémája, hogy jó értelmi képességeik ellenére az olvasással (diszlexia), a helyesírással (diszortográfia), az írásmozgással (diszgráfia) és a számolással (diszkalkulia) kapcsolatban az iskolai oktatás során feltűnő nehézségek jelentkeznek, általános értelmi képességeik és tanulási teljesítményeik között alul teljesítés formájában lényeges különbség áll fenn. Ennek az eltérésnek a hátterében a megismerési képességek különböző zavarai állnak, amelyek az olvasás, az írás, a helyesírás vagy a számolás területén önálló, (körülírt) vagy kevert típusú zavar (együtt járás) formájában jelenhetnek meg.

Diszlexia – az olvasási képesség zavara, a specifikus tanulási zavarok leggyakoribb formája, amely önmagában és más jelenségekkel kombinálódva fordulhat elő.

Jellemzői

- a hang-betű kapcsolat kialakulásának nehézsége
- hiányos fonológiai tudatosság: neheztett a beszédhangok megkülönböztetése, hangok, szótagok sorrendjének, rímek felismerésének nehézsége
- értelmes és értelmetlen szavak helyes/hibás olvasásának különbözősége

- gyenge rövid távú emlékezet, a hallott szöveg pontatlan és részleges feldolgozása
- rendhagyó szavak szabályosítása olvasásnál
- írott szavak felbontása a szavakat alkotó hangelemekre
- vizuális felismerési zavarok, vizuálisan hasonló betűalakok esetén

A fejlesztés célja:

A fejlesztőmunka specifikus olvasászavar esetén alakítsa ki a tanuló mindenkori osztályfokának megfelelő értő olvasás készségét, segítse az olvasás eszközzé válását az ismeretek megszerzésében.

A fejlesztés feladatai:

- a betűbiztonság és az összeolvasási készség, a fonológiai tudatosság, b.) a rövid távú emlékezet,
- az auditív, vizuális és mozgáskoordináció fejlesztése, d.) a testséma biztonságának kialakítása,
- az olvasás, írás tanítása (szükség esetén újra tanítása) lassított tempójú, nyújtott ütemű, hangoztató-elemző, szótagoló, a homogén gátlás elvét figyelembe vevő analizáló- szintetizáló módszerrel,
- az olvasási készség folyamatos gondozása a tanuló egész iskolai pályafutása alatt, g.) a kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során,
- az élő idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel, auditív megközelítéssel,
- az olvasásképtelenség esetében a tanulás segítése a szövegek auditív tolmácsolásával, gépi írással, szövegszerkesztő használatának megtanításával és alkalmazásával,
- speciális olvasástanítási program alkalmazása,
- az olvasási kedv felébresztése, a motiváció erősítése.

Diszortográfia – a helyesírási képesség zavara, nagy gyakorisággal társul diszgráfiával, de az együtt járástól függetlenül egyik önálló megjelenési formája a specifikus tanulási zavaroknak

Jellemzői:

- a centrális auditív feldolgozás, a fonéma feldolgozás zavara,
- beszédhangok nehezített megkülönböztetése a fonetikai, fonológiai jellemzők pl. (időtartam, zöngésségmentén),
- helyesírási hibák halmozódása,
- a tollbamondás utáni írás hibái.

A fejlesztés célja:

A fejlesztőmunka specifikus helyesírászavar esetén alakítsa ki a tanuló mindenkori osztályfokának megfelelő helyesírási készségét, segítse elő az anyanyelvi kompetencia kialakulását, az írott nyelv

használatának korosztályiszintű alkalmazását.

A fejlesztés feladata:

- a fonológiai tudatosság és beszédészlelési képesség,
- a rövidtávú emlékezet fejlesztése,
- a spontán és tollbamondás utáni írás színvonalának javítása,
- a figyelem és az önértékelési képesség fejlesztése.

Diszgráfia – az írás grafomotoros jellemzőinek zavara

Jellemzői:

- csúnya, torz, nehezen olvasható íráskép,
- szaggatott betűalakítás és betűkötések,
- rossz csukló, -kéz,- ujjtartás, az íróeszköz helytelen fogása, görcsösség,
- egyenetlen ritmusú, strukturálatlan íráskép, formai és aránybeli hibák,
- kialakulatlan kézdominancia,
- lassú tempójú írás, központozás, hiánya, nagybetűk használata és betoldása a kisbetűk közé,
- továbbá: fonológiai-nyelvi jellemzők zavara (nyelvtan, mondatszerkezet, helyesírás).

A fejlesztés célja:

A specifikus írászavar javításának feladata az iskolás korban, hogy a tanuló a mindenkori osztályfokának megfelelő íráskészséggel rendelkezzen, képes legyen azt a kommunikáció egyik formájaként használni ismeretszerzés, tudásgyarapítás és társas kapcsolatok létesítésének céljára.

A fejlesztés feladatai:

- a mozgáskoordináció fejlesztése különös tekintettel a manipulációs mozgásokra, b.) a testséma biztonságának kialakítása,
- a vizuomotoros koordináció fejlesztése,
- az írásmozgás alapformáinak gyakorlása, különböző technikák alkalmazása (ráírás, másolás, önálló íráskivitelezés),
- a ritmus, a nyomás, és a sebesség optimális egyensúlyának megteremtése,
- sikertudat kialakítása.

Diszkalkulia – a számolási képesség specifikus zavara

A specifikus számolási zavar a különböző számtani műveletek, matematikai jelek, kifejezések, szabályokmegértésének, a számjegy, számkép felismerésének, egyeztetésének, grafikus ábrázolásának, a számoksorrendiségének, számneveket szimbolizáló vizuális alakzatok azonosításának nehézsége.

Jellemzői:

- a szimbólumok felismerésének és tartalmi azonosításának nehézségei,
- a mennyiségfogalmak kialakulásának hiányosságai,
- a mennyiségfogalmakkal végzett gondolkodási műveletek, a számsor- és szabályalkotás zavara,
- a téri és síkbeli viszonyok érzékelésének hiányosságai,
- helyiérték megértésének, műveleti jelek értelmezésének, halmazok, mennyiségek összehasonlításának nehézségei,
- szerialitási zavar, számlálási és becslési képesség hiánya,
- számértékek szimbolikus funkciójának értelmezési nehézségei,
- mennyiség és arab szám megfeleltetés és a számértékek összehasonlításának nehézsége,
- számjegyekre vonatkozó lexikai hibák,
- komplex aritmetikai műveletek értelmezésének problémái,
- gyenge verbális emlékezet, a számmemória és az általános memóriateljesítmény különbsége,
- figyelemzavar.

A fejlesztés célja:

A specifikus számolási zavar esetén a fejlesztő munka feladata iskolás korban, hogy a tanuló a mindenkori osztályfokának megfelelő matematikai készséggel rendelkezzen, képes legyen a matematikai kompetenciamegszerzésére, a számolási-matematikai műveletek használatára, az ismeretszerzés, a tudásgyarapítás és a hétköznapi gyakorlat színterein. A számolás elkülönülten szerveződő képességrendszer, amelynek számos kapcsolata van a beszéd, az olvasás és az írás rendszereivel, ezért a számolási zavarok a specifikus tanulási zavarok és nyelvzavarok különböző megjelenési formáival együtt járhatnak.

A diszkalkuliás tanulóknál általában hiányzik a matematikai érdeklődés, elmaradásaik vannak a matematikai nyelvhasználatában, a matematikai relációk verbális kifejezésében.

A fejlesztés feladatai:

- a) a számosság és a számok iránti érdeklődés felkeltése, megerősítése,
- b) Matematikai törvények és szabályok készségszintű ismerete és alkalmazása,
- c) a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a nyelvhasználat összehangolt fejlesztése,
- d) a vizuális-téri képességszint fejlesztése,
- e) a matematikai relációk nyelvi megalapozása, a matematika-nyelv tudatosítása,
- f) a sorozatalkotási képesség, a szeriális észlelés fejlesztése,
- g) segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése,
- h) a fogalmak, így a szám- és műveletfogalom kialakításakor a manipuláció előtérbe helyezése, a megfigyelés és megértés érdekében a matematikai eszközök használata, a képi, vizuális megerősítés,
- i) a fokozott mennyiségű gyakorlás során az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikák, eljárások alkalmazása,
- j) a diszkalkulia redukció speciális terápiás programjainak felhasználása,
- k) az önértékelés fejlesztése, sikerélmény biztosítása.

Hiperaktivitás és figyelemzavarok

A pszichés fejlődés zavarainak egyik alcsoportját alkotják azok a sajátos nevelési igényű tanulók, akik nagyfokú impulzivitással, a célirányos, tartós figyelem zavarával küzdenek. A hiperaktivitás és/vagy figyelemzavar megállapítása többlépcsős diagnosztikus folyamat eredménye, szülői és tanári kérdőívek kitöltését, közvetlen megfigyelést, speciális differenciáldiagnosztikai vizsgálatok elvégzését követően.

Jellemzői:

- szóródó, terelhető figyelem, hosszabb ideig nem képes összpontosítani,
- komplex feladatokra nem képesek szervezett választ adni, az elterelő ingereket gátolni,
- az impulzivitás következtében kialakuló meggondolatlan viselkedés, eseteként düh, haragreakciók,
- motoros nyugtalanság,
- megkezdett tevékenység befejezetlensége,
- ingersorozatok hibás kivitelezése,
- tantárgyi alul teljesítés (főként, nyelvi, számolási feladatokkal kapcsolatban),
- én-bizonytalanság, másodlagos pszichés tünetek.

A fejlesztés célja

- a figyelemszabályozás és a viselkedés egyensúlyának megteremtése. A fejlesztés feladatai
- team munka keretében gyógypedagógiai, pszichológiai, szakorvosi együttműködés,

- speciális figyelem-tréning,
- a figyelem tartósságát biztosító környezeti feltételek megteremtése,
- fokozott egyéni bánásmód,
- az önszervezési képesség, az önkontroll fejlesztése,
- feladatok idői struktúrájának megtervezése és kivitelezése,
- motiválás, sikerélmény biztosítása.

A pszichés fejlődés zavarai körébe tartoznak továbbá a szocio-adaptív folyamatok zavarainak következtében kialakuló viselkedésszervezési problémák, amelyek az érzelmi kontroll, ön,- vagy mások felé irányuló agresszió, a szorongás, az én-szabályozás gyengeségében az alkalmazkodóképesség, a célirányos viselkedés, az önszervezés, valamint a metakogníció eltérő fejlődésében mutatkozik meg. Minthogy a magatartásjellemzőkben hasonlóság figyelhető meg, szükséges hangsúlyozni, hogy ezeknek háttérében elsődlegesen idegrendszer működési zavar, az ún.végrehajtó funkciók zavara és nem környezeti ártalom húzódik meg.

A fejlesztés célja:

A közösségi szabályokhoz alkalmazkodó, szervezett viselkedés kialakítása, a szélsőséges megnyilvánulásokleépítése, az önkontroll, az érzelmi egyensúly megteremtése.

A fejlesztés feladata a fejlesztési cél alá rendelt szempontok figyelembevételével történik. Eszközei lehetnek:

- a) kognitív viselkedésterápiás eljárások alkalmazása,
- b) pszichoterápia,
- c) a figyelem és egyéb kognitív képességek fejlesztése,
- d) a mindennapi tevékenységek végzéséhez, iskolai elvárások teljesítéséhez igazított idői keretek rendszeres alkalmazása,
- e) önértékelési képesség fejlesztése,
- f) sikerélmény biztosítása, pozitív megerősítés, jutalmazási technikák bevonása,
- g) Együttműködés a családdal és más szakemberekkel,
- h) A fejlődés segítése gyakori pozitív visszajelzésekkel, a sikerélmény biztosítása.

Az iskolai fejlesztés pedagógiai szakaszai

A tanulók iskolai fejlesztésének pedagógiai szakaszai nem térnek el a NAT-ban rögzítettektől. A helyi tantervben indokolt lehet az első évfolyam két tanévi időtartamra történő szétbontása. Ebben az esetben az első tanév az intenzív prevenció, a szakszerű funkciófejlesztés, a pszichés gondozás, a megfelelő motiváció és a feladattudat kialakításának az időszaka a gyógypedagógiai korrekciós-kompenzáló-terápiás módszerek alkalmazásával.

A NAT alkalmazása

A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók nevelése-oktatása során a NAT-ban meghatározott fejlesztési feladatok és tartalmak megvalósítása általában lehetséges.

Kiemelt fejlesztési feladatok

A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók nevelése-oktatása során a NAT-ban leírt fejlesztési feladatok az irányadóak, de az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak és fejlesztendő kulcskompetenciák (azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama) módosulhat.

A NAT alkalmazása a helyi tanterv készítésénél

A helyi tanterv készítésénél a NAT-ban foglaltak az irányadóak, de az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak és fejlesztendő kulcskompetenciák (azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama) mindenkor a tanulók egyéni fejlődésének függvénye.

A helyi tantervben az egyes tantárgyak témaköreire, azok tartalmára és követelményeire vonatkozó kerettantervi ajánlások a tanulók egyéni adottságainak figyelembevételével érvényesíthetők, a tanítási-tanulási folyamat azonban zömében speciális pedagógiai módszerrel és eszközzel irányított.

A helyi tanterv kiemelten kezelje az önismeretet, a reális önértékelés kialakítását, a kommunikáció fejlesztését. E feladatok minden műveltségterületen meg kell, hogy jelenjenek. Célzottan szerepet kaphat az ember és társadalom, a művészetek és ezen belül a Dráma és tánc fejlesztési feladatai között.

A beszédészlelés és beszédmegértés, a verbális figyelem és emlékezet intenzív fejlesztése, az olvasásértés fejlesztése a magyar nyelv és irodalom műveltségi terület fejlesztési feladatai között kap kiemelt szerepet.

Az idegen nyelvek tanításánál a nyelvoktatás auditív módszereinek előtérbe helyezése javasolt.

A művészetek műveltségi területen belül a komplex művészeti terápia, a drámapedagógia, az akusztikus és vizuálisészlelés fejlesztésének kiemelt szerepe van.

A testnevelés és sport műveltségi terület fejlesztési feladatainak megvalósítása során szenzoros integrációs programok és terápiák beállítása és/vagy gyógyúszás, valamint logopédiai ritmika alkalmazása is javasolt.

A matematika területén a kompenzációs lehetőségek, speciális módszerek alkalmazása segíti az eredményes fejlesztést.

Azoknál a tanulóknál, akiknél a sajátos nevelési igény oka a hiperaktivitás, a figyelemzavar, indokolt a korszerű, rugalmas szervezeti keretek és módszerek előtérbe helyezése a helyi tanterv készítésénél.

Egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitáció

Az egészségügyi célú rehabilitáció elsősorban a pszichés fejlődési zavar jellegének, tüneteinek kivizsgálásakor megállapított diagnózisnak megfelelő szakorvosi ellátást, annak folyamatosságát, kontrollját, valamint a pedagógiai rehabilitációt segítő egészségügyi terápiákat foglalja magába.

Ebből a szempontból fontos a gyermek neurológiai, a fülészeti, valamint a szemészeti vizsgálat, szükség esetén az érzékszervi gyógyítás.

A gyógypedagógiai tanár, terapeuta által vezetett pedagógiai rehabilitáció a funkcionális képességfejlesztő programok külön alkalmazásával, a fejlesztések során tanultak elmélyítésével szolgálja az eredményes iskolai előmenetelt. A tehetséges tanulók számára a tehetségük kibontakozásához szükséges feltételek, eszközök, módszerek biztosítása a pedagógiai rehabilitációnak is kiemelt feladata.

A Nat alkalmazása a tanterv készítésénél

A helyi tanterv készítésénél a Nat-ban foglaltak az irányadók, de az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak, és fejlesztendő készségek és képességek (azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama) mindenkor a tanulók fejlődésének függvénye.

Az egyes műveltségi területekre vonatkozó ajánlások:

Műveltségi területek Magyar nyelv és irodalom

A magyar nyelv a tanulás célja és egyben minden ismeretszerzés eszköze is. Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók nevelésében kitüntetett helye van. Célja és feladata a szókincsfejlesztés és – gazdagítás, a növekvő igényű helyes nyelvhasználat erősítése, a nyelvi hátrányok csökkentése. Feladata az eredményes olvasás-, írástanulás feltételeinek megteremtése, e speciális készségek kialakítása, megerősítése. Kiemelkedő szerepe van a nyelv rendszerére, a helyesírásra vonatkozó alapvető tudás elsajátításában.

Az irodalmi ismeretek célja, hogy műveken keresztül gazdag tapasztalatokhoz juttassa a tanulókat a világról, az emberi természetről, az emberi létről, érzelmekről, a valósághoz való sokrétű viszonyulásról.

A magyar nyelv és irodalom műveltségi területnek meghatározó szerepe van az önálló tanulás kialakításában, az önműveléshez szükséges képességek fejlesztésében.

A műveltségi terület kiemelt habilitációs/rehabilitációs feladatai

- a) Az olvasás elsajátításához szükséges hármas asszociáció megerősítése:
 - vizuális észlelés – jelfelismerés,
 - akusztikus észlelés – hangok differenciálása,
 - a beszédmotoros észlelés fejlesztése.
- b) A téri és síkbeli tájékozódás fejlesztése.

- c) Grafomotoros készségek fejlesztése.
- d) Az olvasott szavak és a köztük lévő grammatikai viszonyok felismertetése.
- e) Szavak olvasásának begyakorlása – szóemlékezet, vizuális, akusztikus memória fejlesztés.
- f) Szövegösszefüggések megláttatása, szövegértés fejlesztése.
- g) A helyesírási szokások megerősítése.

Fejlesztési feladatok

Kommunikációs képességek fejlesztése különféle élethelyzetekben.

A tanult nyelvi fordulatok alkalmazása tanulási helyzetben és a spontán beszédben is.

A kommunikációs helyzetnek megfelelő kulturált nyelvi magatartás, viselkedés fejlesztése, gyakorlása.

Önismeret erősítése. Véleménynyilvánítás, mások véleményének meghallgatása.

A szövegtartalmat, a beszélő szándékát tükröző kommunikáció eszközeinek alkalmazása fokozódó önállósággal. Figyelem, gondolkodás, emlékezőképesség, analízáló, szintetizáló képesség fejlesztése.

A tanulók passzív és aktív és szókincsének gazdagítása.

Összerendezett íráskép kialakítása az egyéni adottságok mellett. Az írás eszközszintű műveleteinek gyakorlatai: másolás, tollbamondás, emlékezetből írás fokozatai.

Mozgás, finommotorika, ritmusfejlesztés, szem-kéz koordináció, optikus differenciáló képesség, vizuális észlelés fejlesztése.

Az önkorrektív képesség fejlesztése, hibakeresés, – javítás, helyesírási problémahelyzetek felismertetése.

Helyesírás fejlesztése másolással, tollbamondással, illetve emlékezetből történő írásbeli feladatokkal.

Vizuális, akusztikus, fonematikus észlelés, érzékelés fejlesztése.

Idegen nyelvek

Az élő idegen nyelv tanításának, tanulásának céljait a tanulók szükségletei határozzák meg.

A szülők igényei, a tanulók fejlettsége szerint az iskola hozhat döntést a hetedik évfolyam előtt megkezdett idegennyelv-tanulás ügyében.

Az idegen nyelv tanításának alapvető célja a kellő motiváció és készítetés a nyelv tanulása iránt, sikerélményekhez juttatni a tanulót a későbbi nyelvtanulás érdekében.

A nyelvtanulás a természetes nyelvelsajátításra épül. Az idegen nyelv elsajátítása során a tanulók olyan nyelvi tevékenységekben vesznek részt, amelyek értelmi szintjüknek, fejlettségüknek megfelelnek.

A nyelvtanulási stratégiák között fontos szerep jut a játékos tevékenységeknek, az egyszerű élethelyzetek modellezésének, ismert helyzetek, tartalmak idegen nyelven történő értelmezésének.

Természetes része a tanuló tanórai beszédének a magyar nyelvű kérdés és válasz, amelyet párhuzamosan használnak az idegen nyelvvel együtt. A nyelvtanulás középpontjában a motiváció fenntartása, a hallott szöveg (kérdés, utasítás, cselekvés stb.) megértése, fejlesztése áll.

Az idegen nyelv olvasásának, írásának tanítása csak a tanulóban erősödő igény alapján kívánatos. Az idegen

nyelv tanulása nem önmagáért történik, hanem az idegen nyelvi környezetben az elemi kommunikáció és kapcsolattartás érdekében, az egyszerű információk felfogása, megértése céljából.

A sikeres nyelvtanulás érdekében szükség van a hosszabb időkeretre, a folyamatos gyakorlásra.

Fejlesztési feladatok

- **Beszédszándék**

Az idegen nyelven történő megszólaltatás gátlásainak oldása. Szükségletek, motívumok felébresztése az idegen nyelv tanulása iránt. Idegen nyelvű információhordozók iránti kíváncsiság felkeltése. Az Európában való eligazodás, kommunikálás igényének felkeltése.

- **Beszédértés**

Az idegen nyelvi témákban feldolgozott, begyakorolt szavak megértése, értelmezése. Egyszerű – a témához kapcsolódó – kérdések felfogása, megválaszolása. Kapcsolatfelvétel a tanult témakörökben. Kérdések, igények egyszerű kifejezése.

- **Beszédképesség**

- **Képesség** – a tanult témákban – egyszerű kérdések megfogalmazására és azok megválaszolására.

Matematika

A gyakorlás folyamán, a kognitív képességeket szem előtt tartva növelhetjük a tanulók intellektuális kapacitását.

A műveltségi terület kiemelt rehabilitációs/rehabilitációs feladatai

- a) A tanulás eszközeinek célszerű használata.
- b) Kíváncsiság ébrentartása, az önbizalom folyamatos megerősítése.
- c) Ismeretek mozgósítása bemutatott analóg helyzetekben, alkalmazás a próbálgatások szintjén.
- d) Cselekvésben jelentkező problémák segítségével, majd segítség nélkül való felismerése, megbeszélése, megoldása próbálkozással. Az eredmény ellenőrzése.
- e) Tárgyak, személyek, alakzatok, jelenségek, mennyiségek megfigyelése, a látottak értelmezése, és a tapasztalatok összefoglalása.
- f) A mennyiségállandóság, a mennyiségek közötti tájékozódás és a becslés képességének kialakítása.
- g) A matematika tanulásához szükséges fogalmak fokozatos megismerése.
- h) A közös cselekvéshez, munkához szükséges tulajdonságok, képességek felépítése, szokások kialakítása.
- i) A tantárgy iránti tanulási kedv folyamatos szinten tartása. Az önfejlesztés igényének támogatása, értékelése. Az önismeret, az önszabályozás képességének fejlesztése.
- j) Az alkotás örömeinek átélése. Az érzelmi, akarati életük fejlesztése, az együttéléssel kapcsolatos értékek megismertetése, elfogadtatása.

k) Mindennapos probléma megoldásának elképzelése, sejtés megfogalmazása. A képzelt és a tényleges megoldás összevetése.

Fejlesztési feladatok

A térben és időben, valamint a világ mennyiségi viszonyaiban való tájékozódás saját élményből kiindulva. A megszerzett tudás, az elvont fogalmak, szabályok, összefüggések stb. felhasználása, kezdetben ismert, majd ismeretlen szituációkban.

A problémamegoldó képesség megszerzése a próbálkozás útján, majd racionális szinten.

Kérdések megfogalmazásának, állítások bizonyításának, a véleményalkotás képességének kialakítása.

A kiválogatás, összehasonlítás, csoportosítás gondolkodási műveleteinek segítségével a matematikai fogalmak, a mennyiségi viszonyok, valamint a mennyiségállandóság fogalmának kialakítása.

A számolási készség fejlesztése változatos gyakorlati feladatok segítségével.

Műveletek írásban való végzése, a szóbeli számoláson túl a műveleti sémákra (analógiákra) való emlékezés.

Cselekvési sorrend tervezése; megoldáskeresés: lehetséges megoldások kiválasztása, megoldása készen kapott sémák szerint, algoritmusok segítségével, később alternatív gondolkodás mentén.

A feltételezés és a valóság összehasonlításának a képessége az eredmény helyességének megítélésében.

A segítségkérés és – elfogadás képességének, valamint az együttműködési képesség fejlesztése, kialakítása.

A gyakorlatban megfigyelt tulajdonságok megnevezése, a lényeges jegyek kiemelése. A látottak elemzése, összehasonlítása, a különbségek felfedezése.

A tájékozódási képesség fejlesztése térben, időben és a mennyiségek között a gyermek ismereteihez igazodva.

A finommotorika, a térlátás, a szem-kéz koordináció fejlesztése.

Mennyiségek elképzelése, cselekvéshez, történéshez fűződő megfogalmazással.

A tulajdonságok kiemelése, a tulajdonságok összehasonlítása, a különbségek felismerése. Megadott szempont szerint összefüggések keresése a látszólag különböző dolgok között. A tapasztalatok gyűjtése alapján kérdések megfogalmazása.

Az ítélőképesség fejlesztése.

Ember és társadalom

A tartalmak elsajátításakor figyelembe kell venni a tanulók gyógypedagógiai-pszichológiai jellemzőit, ezért előnyben kell részesíteni a sajátélményű tevékenységeket. A személyes élmény segíti annak a belátását is, hogy a jelen eseményei nagymértékben a múlt eseményeinek eredményei, és mai életünk hatást fog gyakorolni a jövő nemzedékek sorsára is, azaz a történelemnek, a társadalom eseményeinek mi magunk is részesei vagyunk.

A fejlesztés kiemelt területként kezeli a személyiség és az emberi jogok tiszteletére nevelést, a szociális érzékenységet, az értékvédő magatartás kialakítását, a környezetért érzett felelősséget.

A műveltségi terület kiemelt rehabilitációs/rehabilitációs feladatai

- Az időéztelés fejlesztése saját élményen keresztül, majd pedig, az évtizedek, évszázadok, évezredek, az emberöltő megértése.
- Az idő múlása és a korok emberének, társadalmának, környezetének változása, összefüggések felfedeztetése. Az egyén és társadalom kapcsolata, egyén, család, közösség, nemzeti társadalom, a világ nemzetei.
- Emberi magatartásformák és élethelyzetek megfigyelésének, az információgyűjtés technikájának fejlesztése. Az információ forrásainak megkülönböztetése, bizonyosan hiteles, nem bizonyosan hiteles, hiteltelen.
- A tér és idő kapcsolatainak bemutatása, ezek felfedeztetése.
- A kommunikációs képességek fejlesztése.
- A képzelet, a kreativitás alakítása, fejlesztése.
- Tapasztalatok szerzése a valós, a lehetséges és a lehetetlen megítéléséhez, valóság és a fikció közötti különbség érzékeltetése, szemléletes bemutatása.
- A megtartó emlékezet, az akaratlagos figyelem fejlesztése.
- Az önálló tanulás képességének fejlesztése. Kritikai gondolkodás fejlesztése.
- Az együttműködésen alapuló tanulás fejlesztése kooperatív technikák alkalmazása

Fejlesztési feladatok

Régen és ma érzékelése, események beazonosítása saját élményből. A saját szerep, a saját feladat, a saját felelősség felismerése.

A különböző közösségekben való létezés formáinak, lehetőségeinek ismerete. Ismeretszerzés a szabadság, felelősség, emberi helytállás jelentőségéről.

Erkölc és vallás helye, szerepe az egyén és társadalom szempontjából.

Történelmi események okainak és következményeinek elemzése fokozatosan csökkenő segítségnyújtás mellett.

Költségvetési, gazdálkodási ismeretek a családi költségvetéstől az államháztartásig. A munkavállalás gyakorlata.

Ember és természet

A tanulók ismeretelsajátításában a természeti-környezeti világ elemi megismerésének lehetősége tűzhető ki célul. Ugyanakkor nagyobb hangsúlyt kap a szemléletformálás, a természethez való pozitív viszonyulás megteremtése, az egyén és a társadalom számára fontos konstruktív magatartás- és viselkedésformák

elsajátítása.

E területen szerzett műveltség fontos eszköze az egészséges életmóddal, életvitellel, környezettudatos viselkedéssel kapcsolatos szabályok elsajátításának is.

- A műveltségi terület kiemelt rehabilitációs/rehabilitációs feladatai
- Figyelem-, emlékezet fejlesztése, a kíváncsiság, az érdeklődés felkeltése.
- Kérdésfeltevés, kérdések megfogalmazásának tanítása.
- A kommunikációs képességek és készségek fejlesztése.
- A saját testkép, testséma kialakítása, majd pedig a térérzet alakítása, megerősítése, viszonyszavak pontos használata, az idő múlásának érzékelése, felfogása, az idői és téri változás észlelése, értelmezése.
- A gondolkodási funkciók, műveletek fejlesztése. Analizáló, szintetizáló képesség fejlesztése. Ok-okozati összefüggések, probléma felismerés, megoldások keresése.
- Szokások, szokásrendszerek kialakítása.
- A tanulási szokások (megfigyelés, vizsgálódás, lejegyzés, feladatmegoldás, értelmezés, irányított ismeretszerzés) kialakítása, megerősítése.
- Kísérletek, saját tapasztalat, a természettudományos ismeretek és a hétköznapi élet tapasztalatai közti összefüggések felismerése, erősítése.
- Fejlesztési feladatok
- Anyagok és halmazállapotok megkülönböztetése a hétköznapi élet példáival.
- Az élőlényekkel kapcsolatos fogalmak gazdagítása, csoportokba sorolás, életműködés felfedeztetése konkrét példákon.
- Az élőlények érzékelhető jegyeinek megállapítása – összehasonlítások, elvonatkoztatások.
- Tapasztalatok, ismeretek gyűjtése a természet könnyen megfigyelhető és felfogható ciklusaival kapcsolatban; a mindennapok időviszonyai.
- Állandóság és változás felfedezése irányítással, egyszerű példákkal.
- Tájékozódás a közvetlen környezetben, a szűkebb lakótérben, lakóhelyen. Ismeretek a földrajzi környezetről konkrét tapasztalatokból merítve.
- Az élő és élettelen közötti különbség, az életjelenségekhez kötött élet-értelmezés elemi ismeretei.
- Törekvés az ember számára fontos egészségmegőrző szokások elsajátítására: egészséges táplálkozás, tisztálkodás, mozgás.
- A használati tárgyak anyagainak felismerése, az anyagfogalom biztos használata.
- A hétköznapi folyamatokban előforduló energiatípusok és energiahordozók bemutatása példák segítségével.
- Egyszerű megfigyeléseken, tapasztalatokon alapuló időjárás-megfigyelés, a változások

értelmezése.

- Az élővilágban működő egyensúly szerepének bemutatása az életből vett példákon keresztül.
- Ismeretszerzés saját szervezete működéséről, felépítéséről – megfigyelések, vizsgálódások, konkrét tapasztalatok segítségével.
- A gyakoribb betegségek megelőzése, a gyógyítás mindenki számára elérhető módozatainak ismerete, a környezet és az egészség közötti kapcsolat felismerése, az emberi szervezetet veszélyeztető anyagok hatásainak megismerése.

Önismeret, önellátás, egészségmegóvás készségének fejlesztése.

- A háztartás, a környezet ismert és használt egyszerű gépeinek működtetése, a fizikai ismeretek alkalmazása a működtetés során.
- Felismertetni a kémiai ismeretekhez kapcsolódó környezeti problémákat.

A háztartási szerek használatával, tárolásával kapcsolatos elővigyázatossági szabályok megismerése.

Felelősségérzet kialakítása és fejlesztése magunk és környezetünk iránt, ok-okozati összefüggések, következmények felismerése, következtetések levonása.

Földünk és környezetünk

A mindennapokban is jól használható gyakorlati példákon és tapasztalatokon keresztül sajátíthatják el a földrajzi térben történő eligazodás alapvető eszközeit, módszereit.

Az egyszerű, elemi földrajzi ismeretek átadása, az általános és a speciális képességek fejlesztésére, a specifikumokra figyelve történik – a rehabilitációs, rehabilitációs célokat, feladatokat hordozva.

A műveltségi terület kiemelt rehabilitációs/rehabilitációs feladatai

- A gondolkodási funkciók fejlesztése: megfigyelés, elemzés, összehasonlítás, elvonatkoztatás, probléma-felismerés, ok-okozat összefüggés meglátásának képessége.
- A rövid és a hosszú távú figyelem és emlékezet fejlesztése.
- A rész–egész viszony a valóságban, a térképi ábrázolásban. A valóság és térképösszefüggéseinek felismerése.
- Biztos tájékozódás megteremtése a közvetlen térben. Tájékozódás biztonsága a síkban, a jelek, a szimbólumok világában.
- Tájékozódási feladatok, téri viszonyok felismerése, megértése; valamely tárgy, objektum tényleges és viszonylagos helye, helyzete.
- Az idő észlelés fejlesztése. Időrend, periódus a természetben, a folyamatokban.
- Kommunikációs képességek – kérdezni tudás, szakkifejezések használata.
- Tanulási szokások megerősítése: térképek, információhordozók használata, önálló ismeretszerzés

egyszerű szövegből, a tankönyv, a feladatlap, munkalap használata.

- Fejlesztési feladatok
- Ismeretszerzés, tanulás – a földrajzi környezetben történő eligazodás képességének fejlesztése, információk szerzése, kezelése.
- Tájékozódás a földrajzi térben és időben.
- Tájékozódás földrajzi-környezeti kérdésekben, folyamatokban.
- Tájékozottság a hazai földrajzi-környezeti folyamatokban.
- A hétköznapi életben felhasználható földrajzi-környezeti tudás elemeinek elsajátítása, folyamatos gyarapítása.
- Tájékozottság a regionális és globális földrajzi-környezeti kérdésekben – a természetföldrajzi övezetesség társadalmi-gazdasági életben való megnyilvánulásainak felismertetése példákon keresztül.
- A világgazdaság működésének a napi életünkre gyakorolt hatásai – példák segítségével.

Művészetek

Az iskolai nevelés, oktatás rehabilitációs célú feladatainak megvalósításában kiemelt szerepe van a gyakorlati tevékenységeknek, mert általuk az ismeretek élményszerűvé válnak, segítik a mélyebb megismerést, fejlesztik a kreativitást. A tevékenységek, az alkotások széleskörű kínálata lehetőséget teremt az egyéni adottságok kibontakoztatására, a differenciális megvalósítására.

A műveltségi terület kiemelt habilitációs/rehabilitációs feladatai

- Önismeret, önértékelés, társas kapcsolatok, a pozitív alkalmazkodóképesség, kapcsolatteremtő és együttműködési képesség fejlesztése.
- Képzelet, kifejezőkészség, kreativitás, fejlesztése.
- Harmonikus mozgás kialakítása, fejlesztése.
- A figyelemkoncentráció, a tartós figyelem és az emlékezet fejlesztése.
- Az esztétikai érzékenység készségeinek alapozása, fejlesztése.
- A térlátás fejlesztése, pontos képzetek kialakítása a valós térről, időről, az anyag, forma, funkció, szerkezet, szín, fény és mozgás viszonyairól.
- A kommunikációs képességek fejlesztése szóban, ábrázolásban, befogadásban.
- A finommotorika, a kreativitás, az eszközhasználati készség fejlesztése.
- Az ismeretszerzési, a tanulási képességek fejlesztése.
- Az érzékszervi tapasztalatszerzés fejlesztése, az érzelmi nevelés, érzékszervi kultúra gazdagítása.
- Felelősségérzet kialakítása és fejlesztése magunk és környezetünk iránt, ok-okozati összefüggések, következmények felismerése, következtetések levonása.

- Fejlesztési feladatok
- Téri helyzetek leírása szóban, megjelenítése szabadkézi rajzban.
- Egyszerű közlő ábrák értelmezése.
- A kezdeményező, az alkotó magatartás kialakítása, fejlesztése.
- Változatos technikák alkalmazása az önkifejezésben, az alkotásban.
- Az egyéni ízlés, stílus érvényesítése a saját tárgy készítésében.
- A művészi alkotásokban megismert konfliktusok értelmezésével a toleráns, másokkal szemben empatikus személyiség kialakításának segítése.
- Zenei képesség fejlesztése (írás-olvasás, énekhang, zenei memória, fantázia)
- Az életvezetés során adódó krízishelyzetek humánus kezelését szolgáló képességek fejlesztése.

Informatika

A műveltségi terület – igazodva az informális társadalmi elvárásokhoz – középpontjába a munkához, az életvitelhez kapcsolódó praktikus ismeretszerzést és készségfejlesztést állítja.

A mindennapi élet szerves részeként jelenlévő informatikai ismeretek, illetve az informatikai ismerethordozók használatának készsége, az esélyegyenlőség megteremtése, az életvitel céljából is kiemelkedő jelentőségű.

A tanulóinknak képessé kell válniuk az informatika eszközszerének alapvető használatára.

A műveltségi terület kiemelt habilitációs/rehabilitációs feladatai

- Érzékszervi megismerések.
- Térbeli, időbeli tájékozódó képesség fejlesztése.
- Összehasonlítás, azonosítás, megkülönböztetés műveleteinek gyakorlása.
- Szabályfelismerés, tervező, rendszerező, döntési képesség fejlesztése.
- Csoportosítások, következtetések.
- Algoritmikus és problémamegoldó gondolkodás fejlesztése.
- A gyors, pontos, koordinált mozgásos reagálóképesség fejlesztése.
- A figyelem, az emlékezet, az akarat, az alkotó képzelet fejlesztése.
- Felismerő, rendszerező képesség, szerialitás fejlesztése.
- Analízis, szintézis.

Fejlesztési feladatok

A számítógépes technika felhasználása a tudás bővítésére, kezdetben segítséggel, később önállóan is.

- A hálózat eszközként való használata ismeretek gyűjtéséhez, kapcsolatok építéséhez, problémák megoldásához.

- Gyakorlati problémák megoldása a dokumentumok készítésével.
- Eligazodás a logikai rendben meglévő információforrások között, használatuknak megtanulása, szokások kialakítása.

Életvitel és gyakorlat

A tanuló egyediségének, megváltozott tulajdonság-együttesének figyelembevételével hozzájárul a cselekvési, a szociális, a kommunikációs kompetenciák kialakításához. A sérülés specifikus jegyek figyelembevételével épít a NAT ezen műveltségi területen megfogalmazott alapelveire, kiemelt fejlesztési területeire, fő témaköreire, feladataira.

A műveltségi terület kiemelt habilitációs /rehabilitációs feladatai

- A gondolkodási funkciók, műveletek fejlesztése: azonosságok, különbségek, csoportosítások, szabálykeresések, analógiák, felismerése, összefüggések megoldása, ok- okozat felfedezése.
- A probléma felismerő, a tervező, alakító, konstruáló képesség fejlesztése, kíváncsiság, motiváltság ébrentartása.
- A cselekvőképesség fejlesztése, önellátás, környezetellátás technikáinak elsajátítása, alkalmazása.
- Motorikus képességek fejlesztése, szabályozott akaratú mozgások, mozdulatok továbbfejlesztése. A kar-kéz sebességének és ütemének alakítása.
- A munkához való helyes viszonyulás, az érzelem, akarat, kitartás céltudatos fejlesztése.
- A reális énkép, önismeret kialakítása, távlati lehetőségek felismerése, az önfejlesztő magatartás elfogadtatása.
- Szociális képességek fejlesztése. Fejlesztési feladatok
- A saját élményen, tapasztalaton alapuló egészségmegóvás problémakörének felismerése, személyes lehetőség és szerep az életvezetésben, az egészség megóvásában, életvezetési problémák felismerése a családi környezetben, a testi-lelki-szociális egészség megőrzésében.
- Tapasztalatszerzés a mesterséges környezetről, szabálykövető magatartás a mesterséges környezetben, anyagok, formák, egyszerű szerkezetek megfigyelése, az anyagalakító tevékenység műveletei.
- Gazdálkodás az anyaggal, energiával, a munkával és az idővel.
- Az egyéni tulajdonságok és eredményesség összefüggései a tervezés, szervezés, kivitelezés során.
- Önértékelő-, ítélőképesség, az individuális különbségek megfogalmazása.
- A napi ismétlődő háztartási feladatok felismerése, tevékenységek ön- és környezetellátásban, gyakorlottság az egyszerűbb háztartási munkában, szerszámok, gépek használatában, a szolgáltatások igénybevételeiben.
- Tapasztalatszerzés a jövedelem beosztásában, tudatosság a takarékoságban.

- Érzékenység a közvetlen környezet, a lakás formai, esztétikai világában, az otthon nyugalmának, mint értéknek, örömforrásnak elfogadása, szükségletek és lehetőségek felismertetése egyéni sajátosságok szerint.
- A minőség, a tudatos fogyasztás ismeretei, reklámok értelmezése, szelektálás, viszonyulás.
- Az egyéni adottságok megismerésén alapuló önismeret fejlődése, tapasztalatok a legfontosabb pályákról, a hozzájuk vezető utakról, lehetőségekről, valóság és a vágyak valamint a realitások összehangolása.

Testnevelés

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók esetében gyakori a helytelen testtartás, mozgásos ügyetlenség, a diszharmonikus, az inkoordinált mozgás. A tanulók egy részénél mozgásfogyatékoság nehezíti a cselekvéses tanulást, aktív mozgástevékenységet. Mindezek szükségessé teszik, hogy az általános testnevelés körét kibővítve, a gyógypedagógia és ezen belül a szomatopedagógia eszköztárára segítse eljuttatni a tanulókat a rendszeres testedzés, a mozgásos játéktevékenység öröméhez, a mozgásbiztonsághoz.

A műveltségi terület kiemelt habilitációs/rehabilitációs feladatai

- Erősítse a mozgásigényt, a kezdeményezőkézséget, bátorítson mozgásos feladatok, gyakorlatok elvégzésére.
- Tanítson mozgásos játékokban való együttműködésre, szabálytartásra, a játék örömére.
- Fejlessze a mozgásos alapt technikák elsajátításának képességét, a kitartást, az állóképességet. Kiemelt feladat az általános kondicionálás, a test hajlékonyságának, a
- végtagok ügyességének fejlesztése, a gyorsaság, az ugró, a dobó, az egyensúlyozó képesség alakítása, a tanuló biológiai állapotának, terhelhetőségének függvényében.
- A saját testen való biztonságos tájékozódás kialakítása (függőleges és vízszintes zónák), a téri viszonylatok pontos felismerése, viszonyszavak felfogása, használata, a téri biztonság erősítése.
- A szép testtartás, a harmonikus mozgás fejlesztése.
- A tartós figyelem, a fegyelmezett feladat-végrehajtás fejlesztése, a felelős magatartás beláttatása.
- Önismereti képesség fejlesztése, önállóság, a versenyszellem erősítése.

Fejlesztési feladatok

- Az erő, az állóképesség, a gyorsaság, az ügyesség növelése.
- Koordinációs képesség, mozgástanulási képesség, mozgásszabályozó képesség, mozgásalkalmazkodó képesség, egyensúlyozó képesség, ritmusképesség, reakciók, téri tájékozódó képesség fejlesztése.

- Jellemtulajdonságok – akarat, bátorság – fejlesztése.
- A megosztott figyelem képességének automatizálása.
- Helyzetfelismerő képesség fejlesztése.
- Tartásjavító és korrigáló gyakorlatok, prevenciós és rehabilitációs feladatok, sporteszközök alkalmazásával is.
- Önállóan végezhető mozgásfejlesztő, kondicionálást biztosító gyakorlatok.

1.8.3 A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók ellátása:

Az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

- Integrált oktatás, nevelés
- Fejlesztő foglalkoztatás
- A fejlesztő foglalkozások szakvéleményekben megfogalmazottak szerinti szervezéséért az intézmény igazgatója a felelős
- Tantárgyi felmentés az értékelés, minősítés alól
- Nevelési tanácsadónál kötelező felülvizsgálat
- Az ellátáshoz szükséges gyógypedagógiai / fejlesztőpedagógiai végzettség

Tanulásszervezési módok:

A pedagógus alapvető feladata a tanuló szociokulturális helyzetének, fejlettségének, igényének a figyelembevétel. Munkája során segítse a bármely oknál fogva hátrányos helyzetének felismerését, vizsgálatát, felzárkóztatását, ezáltal a tanulási kudarc megelőzését.

Feladatok:

- Felismerés:
Az 1. osztályban tanító pedagógus feladata, hogy időben felismerje és a belső jelzőrendszeren keresztül (tanító – gyermek- és ifjúságvédelmi felelős – igazgató) információt adjon a szükséges intézkedések megtételéhez, kérje a diagnosztikai vizsgálatot.
Az első osztályos tanulók szűrése, a vizsgáloeljáráások (DIFER, logopédiai vizsgálat) kiértékelése

és szükség esetén továbbítása a megfelelő szakemberekhez.

Minden évfolyamon tanító pedagógus feladata, hogy folyamatosan figyelemmel kísérje és jelezze a megfelelő szakembereknek a tanulási nehézség gyanúját és tájékoztassa a szülőt a felmerülő problémáról, valamint a Nevelési Tanácsadó javaslata szerint egyéni vagy kiscsoportos fejlesztő foglalkozások biztosítása a mindenkor érvényes törvényi szabályozásnak megfelelően.

- Iskolán belüli ellátása:
 - Az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése
 - A felzárkóztató órák
 - A felzárkóztató, fejlesztő foglalkozások
 - A nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai
 - A családlátogatások
 - A szülők és a családok nevelési gondjainak segítése
 - Gyógytestnevelő, fejlesztő pedagógus foglalkoztatása
 - Szociális és életviteli kompetenciák fejlesztése
 - Esélyegyenlőség biztosítása
 - Sokszínű tevékenységformák alkalmazása:
 - Differenciált tanulásszervezés
 - Kooperatív technikák
 - Projekt-módszer
 - Fejlesztő értékelések alkalmazása

A tanulási nehézséggel küzdő tanulót a Pest Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Szakértői Bizottsága (Cegléd) vagy a területileg illetékes Nevelési Tanácsadó (Monor) véleménye alapján az igazgató mentesítheti az értékelés és minősítés alól, vagy számára egyéni tovább haladást engedélyez.

1.8.4 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő

tevékenységek

Hiszünk abban, hogy minden gyerek valamiben sikereket képes elérni. A tehetséggondozás lehetőséget biztosít a kötelező tananyagon túli ismeretszerzésre, a képességek, készségek magas szintű kibontakoztatására, versenyekre való eredményes felkészülésre. Az átlagon felüli képességterület fejlesztését differenciált formában biztosítjuk, lehetőség szerint a plusz szolgáltatások kihasználását motiváljuk.

A tehetséges tanulókkal való foglalkozást a következő területeken valósítjuk meg:

- Iskolai tanítási órákon a képességeknek megfelelő feladatokat adunk
- Kiscsoportos foglalkozásokon /csoportbontás/
- Szakköri munka keretében
- Tanulmányi versenyeken
- Tanulói pályázatokon
- Sportversenyeken
- Egyéni foglalkozásokon

A választható foglalkozásokról az iskola minden tanév elején, a törvényi előírásoknak megfelelően tájékoztatja a szülőket és a tanulókat. A szülők írásban, aláírásukkal ellátva jelzik az iskola vezetőjének, hogy gyermekük a következő tanévben mely választható foglalkozásokon kíván részt venni. A választott foglalkozásokon való részvétel egész tanévben kötelező.

1.8.5 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program

Minden tanulónak biztosítanunk kell az eredményes és örömteli ismeretszerzést.

- Ennek érdekében feltárjuk a tanulási kudarc/ tanulási kudarcra való veszélyeztetettség tényét, lehetséges okait és igyekszünk megfelelő segítséget nyújtani
- Indokolt esetben a szülőknél szakember felkeresését javasoljuk
- A problémák ismeretében azon dolgozunk, hogy minden gyermek a képességeinek megfelelő legjobb teljesítményt érhesse el
- A tanórákon, egyénre szabott módszereket alkalmazunk, és diákjainknak, megtanítjuk a számukra legeredményesebb tanulási technikákat
- Az IKT eszközök, interaktív és digitális tananyagok, alkalmazása egyéni feladatadás és differenciált alkalmazása a felzárkóztató tevékenységek megszervezésében
- Kooperatív tanulásszervezés és differenciált rétegmunka alkalmazásával a tanórák eredményességének biztosítása

1.8.6 Lemorzsolódásban veszélyeztetett tanulók

Lemorzsolódással veszélyeztetett tanuló: az a tanuló, akinek az adott tanévben a tanulmányi átlageredménye közepes teljesítmény alatti vagy a megelőző tanévi átlageredményéhez képest legalább 1,1 mértékű romlást mutat, és esetében komplex, rendszerszintű pedagógiai intézkedések alkalmazása válik szükségessé.

Nevelő-oktató munkánk módszerei, eszközei, eljárásai

- egész napos iskola
- tehetségfejlesztés,
- szakkörök, foglalkozások
- alsó tagozaton napközi, felső tagozaton tanulószoba
- frontális osztálymunka mellett kooperatív tanulási technikák, - egyéni-, páros-, csoportmunkaegyéni differenciálás
- SNI, BTMN-s tanulók rehabilitációja
- gyógytestnevelés foglalkozások, lehetőség szerint

A lemorzsolódás csökkentése érdekében tett intézkedések

TANULMÁNYI EREDMÉNYEK JAVÍTÁSA ÉRDEKÉBEN TETT INTÉZKEDÉSEK

Alsó tagozat: első osztályban 2 hónapos előkészítő szakasz (bemeneti készség- és képességmérés, kimeneti készség- és képességmérés)

- DIFER mérés
 - írás mérése 1-4. évfolyamon, félévkor és év végén
 - szókinccs mérés 1-2. évfolyamon félévkor és év végén
 - hangos olvasás diagnosztikus mérése 3-4. évfolyamon szeptemberben
 - hangos olvasás mérése 1. évfolyamon tanév végén,
 - hangos olvasás mérése 2-4. évfolyamon félévkor és tanév végén
 - számolási rutin mérése 1-3. évfolyamon félévkor és év végén
 - szinonima szójelentés olvasás 3-4. évfolyamon félévkor és év végén
 - belső iskolai kompetencia mérés magyarból 4. évfolyamon márciusban
 - belső iskolai kompetencia mérés matematikából 4. évfolyamon márciusban
- Felső tagozat

- belső iskolai kompetencia mérés magyarból 5-8. évfolyamon
- belső iskolai kompetencia mérés matematikából 5-8. évfolyamon
- Egész iskolában változatos, egyénre szabott tanítási módszerek fejlesztő foglalkozások mentesített területnek megfelelő foglalkozások
- a szakvéleményben a többségi pedagógusnak előírt módszerek betartása
- az intézmény által meghatározott tanmenet használata
- korrepetálás
 - december, május hónapban értesítjük a szülőket gyermekük teljesítményéről
 - nyári felkészítés a javítóvizsgára

A MULASZTÁSOK CSÖKKENTÉSE ÉRDEKÉBEN TETT INTÉZKEDÉSEK

- családlátogatások
- motiválás
- felfedezni ki miben tehetséges, annak felszínre juttatása
- a szülők értesítése a szülői igazolások felhasználásáról
- az igazolatlan mulasztásokkal kapcsolatos teendők jogszabályban előírt módon való kezelése
- kapcsolattartás a gyermekorvossal, Gyermekjóléti Szolgálattal, szociális segítővel, pszichológussal

Problémák:

- gyakran nem iskolaérettek a hozzánk érkező gyermekek
- általános tájékozottságuk alacsony
- sok az SNI, BTMN-es tanulóink
- a családi háttér nem motiváló, nem mindig eredményes az együttműködés a szülőkkel,
- megfelelő képzettségű pedagógusok alkalmazása

Komplex, rendszerszintű pedagógiai intézkedések alkalmazása

Viselkedési támogatás: a tanároknak modellként kell szolgálniuk ahhoz a viselkedési és szociális képességekhez, amelyeket elvárnak a diákjaiktól. Különösen az érzelmi zavarokkal küzdő fiataloknak fontos megtanítani a pozitív kölcsönhatások kiépítését, a célok megfogalmazását, a konkrét lépések megtervezését, a kihívások kezelését, a megfelelő érzelmi válaszok kivitelezését.

Személyre szabott oktatás: személyes kapcsolatok kialakítása a kortársakkal és a felnőttekkel, szabadidős tevékenységekbe való bekapcsolódás lehetősége, a diákok motiválása, tanulási környezet személyessé tétele.

Ehhez a pedagógusoknak folyamatosan fejleszteniük (önképzés) kell magukat. Olyan tanterveket,

módszereket kell alkalmazni, amely segíti a fiatalok pályaválasztását, későbbi munkába állását. Elérhető tájékoztatást biztosítani a diákoknak jogaikról és felelősségeikről és arról, hogy tetteik milyen hatással van a mindennapi tevékenységeikre.

1.8.7 Az ifjúságvédelemi feladatok ellátása

A nevelők és a tanulók személyes kapcsolatainak és a családlátogatásoknak egyik fő célja a gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő problémák feltárása, megelőzése. Minden pedagógus közreműködik a gyermek- és ifjúságvédelemi feladatok ellátásában, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.

Az iskola gyermekvédelmi tevékenység három fő feladata a gyermek fejlődését veszélyeztető okok *megelőzése, feltárása, megszüntetése*.

A gyermekvédelmi problémák feltárásának az a célja, hogy a gyermekek problémáit az iskola a gyermekjóléti szolgálat segítségével minél hatékonyabban tudja kezelni, megelőzve ezzel súlyosabbá válásukat.

Iskolánk alapvető feladatai a gyermek- és ifjúságvédelem területén:

- Fel kell ismerni, és fel kell tárni a tanulók problémáit
- Meg kell keresni a problémák okait
- Segítséget kell nyújtani a problémák megoldásához
- Jelezni kell a felmerült problémát a gyermekjóléti szolgálatnak

A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésének érdekében iskolánk együttműködik a területileg illetékes:

- Gyermekjóléti szolgálattal
- Polgármesteri Hivatallal
- Gyermekorvossal
- A gyermekvédelemben résztvevő társadalmi szervezetekkel, egyházakkal
- A rendőrséggel

Iskolánk pedagógiai munkáján belül elsősorban az alábbi tevékenységek szolgálják a gyermekvédelem céljainak megvalósítását:

- A felzárkóztató foglalkozások
- Képesség-kibontakoztató felkészítés és integrációs felkészítés
- A tehetséggondozó foglalkozások
- Az esélyegyenlőség megteremtése
- A differenciált oktatás és képességfejlesztés
- A pályaválasztás segítése
- A személyes, egyéni tanácsadás (tanulónak, szülőnek)
- Egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése
- A családi életre történő nevelés
- A napközis és a tanulószobai foglalkozások
- Az egészségügyi szűrővizsgálatok
- A tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok)
- A szülőkkal való együttműködés
- Tájékoztatás a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról

1.8.8 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Cél: Azon tanulók körének évenkénti feltárása, akiket szociális jellegű tényezők gátolnak adottságaikhoz mért fejlődésükben

- Segíteni mindenzociálisan hátrányban lévő tanulót képességeinek kibontakoztatásában
- A bármely szempontból való hátrányos megkülönböztetés elkerülése

Feladat:

- Évenként felmérni a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók létszámát
- A tevékenységformák megtervezése a hátrányos helyzetű tanulók számára
- Az eredményesség számbavétele, a program értékelése

A szociális hátrányok enyhítését az alábbi tevékenységi formák szolgálják:

- Felzárkóztató, illetve tehetséggondozó programok
- Mentálhigiénés programok és csoportok
- Pályaorientációs tevékenység
- Pályázatok figyelése, részvétel a pályázatokon
- Napközis, tanulószobai ellátás biztosítása

1.9 A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

A diákönkormányzat a tanulók önirányító, önszervező közössége, melynek keretében a tanulók a pedagógus irányítóval (vagy pedagógus közösséggel) együtt, saját fejlettségüknek megfelelő szinten önállóan intézik saját ügyeiket.

A diákönkormányzat tagsági viszonya önkéntes, célirányos tevékenységéhez viszont szervezettségre van szüksége. Demokratikus úton választja tisztségviselőit, hozza létre megfelelő szerveit, amelyek a közösség megbízásából hivatottak az ügyek megvitatására, határozathozatalra.

Az iskolánkban működő diákönkormányzat tevékenysége kiterjed a tanulókat érintő valamennyi kérdésre. A DÖK munkáját az 5-8. osztályokban megválasztott küldöttekből álló vezetőség irányítja.

A diákönkormányzat az iskola összes diákját képviseli azokban az esetekben, amikor a diákok többségét érintő kérdésekben dönt a nevelőtestület. Véleményezési joga van az iskolai SZMSZ, a Pedagógiai program és házirend módosításánál, elfogadásánál.

A diákönkormányzat az egész diákság véleményét közvetíti kérés, kérdés, kompromisszumos ajánlat, vagy követelés formájában.

Az SZMSZ rögzíti az igazgató és a diákönkormányzat kapcsolattartásának módját. A diákönkormányzat véleménye kikérhető helyzetértékelő, elemző beszámolók készítésénél, pályázatok, versenyek szervezésénél.

A diákönkormányzat egyik legfontosabb funkciója, hogy tájékoztassa a diákokat az őket érintő kérdésekről, a DÖK munkájáról. Azokban a kérdésekben, amiben az iskolavezetés kompetens, lehetőséget kell adni számukra, hogy tájékoztatni tudják a tanulókat (diák önkormányzati ülés vagy diákközgyűlés).

Az iskolai SZMSZ tartalmazza a tanulók vélemény nyilvánításának és rendszeres tájékoztatásának rendjét és formáját.

Szervezési, védnökségi vagy szponzorálási feladata lehet a diákönkormányzatnak a különböző rendezvényeknél.

Osztályközösség:

Az iskolai közösségek legalapvetőbb szervezete, a tanítási-nevelési folyamat alapvető csoportja.

Döntési jogkörébe tartoznak:

- küldöttek delegálása az iskolai diákönkormányzatba,
- döntés az osztály belügyeiben.

Az osztályközösségek vezetője: az osztályfőnök

Az osztályfőnököt - az alsó/felső munkaközösség vezetőjével konzultálva - az igazgató bízza meg minden tanév májusában, (a következő tanév tantárgyfelosztásának tervezetében) elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

1.10 Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

1.10.1 A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák

1. A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, illetve az aktuális feladatokról az igazgató, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:
 - Az igazgató legalább évente egyszer a diákközgyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén
 - A diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és a diákönkormányzat faliújságján keresztül
 - Az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon
2. A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve a digitális e-naplón keresztül írásban) tájékoztatják.
3. A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola vezetésével, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel.

1.10.2 A szülők közösségét érintő együttműködési formák:

1. A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról az igazgató és az osztályfőnökök tájékoztatják:
 - Az igazgató legalább félévente egyszer a Szülői Közösség választmányi ülésén vagy az iskolai szintű szülői értekezleten
 - Az osztályfőnökök folyamatosan, és évente kétszer az osztályok szülői értekezletein
2. A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:
 - a) Családlátogatás

Feladata, a gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerése, illetve tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében.
 - b) Szülői értekezlet

Feladata:

 - A szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása
 - A szülők tájékoztatása
 - az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
 - az országos és a helyi közoktatás politika alakulásáról, változásairól,
 - a helyi tanterv követelményeiről,
 - az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
 - saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról,
 - a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
 - az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,
 - a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola vezetősége felé
 - c) Fogadóóra

Feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (Otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.)
 - d) Nyílt tanítási nap

Feladata, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről.
 - e) Írásbeli tájékoztató

Feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról.

A szülői értekezletek, a fogadó órák és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv

évenként határozza meg.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola vezetésével, nevelőtestületével.

E-kréta

Intézményünk teljes körűen használja az E-kréta rendszert. A rendszeren keresztül lehetőség nyílik elektronikus ügyintézésre. Köztük olyanok, mint a beiratkozás, kiiratkozás, felmentés kérés, de akár olyan „mindennapos” témákban is, mint szülői igazolás vagy a személyes adatokban, elérhetőségekben történő változás.

A tanulók osztályzatait, igazolt és igazolatlan mulasztásait, késéseit, továbbá dicséreteit és elmarasztalásait a pedagógusok a digitális naplóban rögzítik. A szülők és a diákok számára az iskola jogosultságot ad az előbbieken felsorolt adatok megtekintéséhez az interneten keresztül, amelyhez jelszavas védelmet biztosít.

A hozzáférés módjáról és a jelszavakról a szülő - kérésének megfelelően – az iskolában személyesen illetve írásban a tanuló közvetítésével az osztályfőnöktől kaphat tájékoztatást. Az elektronikus naplóhoz való szülői hozzáférés módja: Az iskolában használt elektronikus napló adataiba a szülő/gondviselő az online felületen az iskola által – szülői jogon –biztosított jelszó használatával beletekinthet. Az iskola írásbeli tájékoztatási kötelezettségeit az elektronikus naplón keresztül teljesíti. A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója a szülői értekezleteket megelőző szülői szervezet gyűlésein, a hirdetőtáblán és az iskola honlapján keresztül folyamatosan tájékoztatja. Az osztályfőnökök az osztályok szülői értekezletein adnak tájékoztatást. A nevelők a tanulók egyéni haladásáról az elektronikus naplón keresztül, a szülői értekezleteken, a fogadóórákon, valamint a nyílt tanítási napokon tájékoztatnak.

Az Intézményben az e-naplót és a tájékoztató füzetet (havonta nyomtatva) párhuzamosan vezetjük. Az értesítő (ellenőrző) a tanuló magatartásáról, szorgalmáról, évközi és félév végi tanulmányi eredményéről szóló tájékoztatásra, a hiányzások igazolására, valamint az iskola és a szülő kölcsönös tájékoztatására szolgál.

Az e-napló tartalmazza

- a) a tanuló nevét, oktatási azonosítóját, születési helyét és idejét, lakcímét, ennek hiányában tartózkodási helyét, anyja születéskori nevét, lakcímét, ennek hiányában tartózkodási helyét, napközbeni telefonszámát és apja, törvényes képviselője nevét, lakcímét, ennek hiányában tartózkodási helyét, napközbeni telefonszámát,
- b) a tanuló magatartása, szorgalma értékelését,

- c) a tanuló által tanult tantárgyak felsorolását és minősítését,
- d) a félévi osztályzatokat,
- e) a mulasztások igazolását.

A tanuló félévi osztályzatairól az intézmény az e-napló mellett nyomtatott ellenőrző útján, az osztályfőnök aláírásával és az intézmény körbélyegzőjének lenyomatával ellátott írásbeli tájékoztatást is ad.

1.10.3 Kapcsolattartás az iskola partnereivel

- Csicsergő óvoda (Monorierdő)
- Klebelsberg Intézményfenntartó Központ Monori Tankerület
- Monorierdő Község Önkormányzata
- Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat
- Pest Megyei Pedagógiai Szakszolgálat
- Gyermekorvos
- Védőnők
- Rendőrség
- Egyházak
- Fekete István Irodalmi Társaság – Ajka
- Fekete István Kulturális Egyesület - Dombóvár
- Fekete István Általános Iskolák
- Ökoiskolák

1.11 A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata

A tanulmányok alatti vizsgák szabályait a 2011. évi CXC. törvény (a nemzeti köznevelésről) és a 20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet (a nevelési oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról) határozzák meg. Az iskolai kiegészítés az iskolai hatáskörbe utalt részeket határozza meg, illetve az iskola gyakorlatát rögzíti.

20/2012 EMMI rendelet 65. § (1) A különbözeti és a beszámoltató vizsgákra tanévenként legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni. Javítóvizsga letételére az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban, osztályozó, különbözeti és beszámoltató vizsga esetén a vizsgát megelőző három hónapon

belül kell a vizsgaidőszakot kijelölni azzal, hogy osztályozó vizsgát az iskola a tanítási év során bármikor szervezhet. A vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell. Tanulmányok alatti vizsgát - az e rendeletben meghatározottak szerint - független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll. A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

*Az iskolában tartott tanulmányok alatti vizsga esetén az igazgató, a független vizsgabizottság előtti vizsga esetén az illetékes megyeszékhely szerinti járási hivatal vezetője a vizsgázó - kiskorú vizsgázó esetén a törvényes képviselő - írásbeli kérelmére engedélyezheti, hogy a vizsgázó az (1) bekezdés szerint előre meghatározott időponttól eltérő időben tegyen vizsgát.

Tanulmányok alatti vizsgát legalább háromtagú vizsgabizottság előtt kell tenni. Amennyiben a nevelési-oktatási intézményben foglalkoztatottak végzettsége, szakképzettsége alapján erre lehetőség van, a vizsgabizottságba legalább két olyan pedagógust kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására.

A tanulmányok alatti vizsga követelményeit, részeit, így különösen az írásbeli, a szóbeli, a gyakorlati vizsgarészeket, az értékelés szabályait az iskola pedagógiai programjában kell meghatározni. A tanulmányok alatti vizsga - ha azt az iskolában szervezik - vizsgabizottságának elnökét és tagjait az igazgató, a független vizsgabizottság elnökét és tagjait a területileg illetékes megyeszékhely szerinti járási hivatal bízta meg.

A vizsgabizottság a vizsgáztató tanárból, a segítő tanárból és az elnökből áll. Munkájukat jegyző segítheti. Jegyzői feladattal megbízhatók az iskola tanárai és adminisztratív dolgozói. A vizsgáztató tanár az osztályban a tantárgyat tanító tanár. Segítője a vizsgatárgy oktatására képesített tanár, lehetőség szerint a munkaközösség vezetője. Alsó tagozatos tanuló vizsgáztatásakor a segítő az osztályban tanítók közül kerül kiválasztásra. A vizsga elnöke a tanulmányok alatti vizsgákkal megbízott igazgató-helyettes, kivéve, ha vizsgáztatóként érintett a vizsgán. Ebben az esetben az elnök lehetőség szerint egy másik igazgató-helyettes. Az írásbeli vizsgán a felügyelőtanár a vizsgabizottság valamelyik tagja. A fentiekől a megbízáskor az igazgató eltérhet. A megbízás a vizsgarenddel együtt készül legalább két héttel a vizsga előtt.

- A vizsgázóknak a vizsgarész kezdőidőpontja előtt legalább 10 perccel a vizsga helyszínén kell megjelenniük.
- A vizsgázó számára a tantárgyi tematikát a vizsgát megelőzően legalább 30 nappal a vizsgáztató tanár küldi el. A tematika a tananyag elemeinek (fogalmak, tételek, eljárások, események, jelenségek, szerzők, művek) rendezett felsorolása. A tematika tantárgyanként és évfolyamonként féléves bontásban készül. A munkaközösség a tantárgyi tematikákat minden tanév elején pontosítja és elküldi az igazgató-helyettesnek.
- Az írásbeli dolgozat (gyakorlati vizsga kérdései) a tematika alapján készülnek. Elkészítésük, sokszorosításuk a vizsgáztató tanár feladata.

1.11.1 A vizsgaszabályzat célja

- Egységes rendszerbe foglalni az iskolában zajló vizsgákat.
- A tanulmányok alatti vizsga helyi szabályainak kialakítása.
- A vizsgán való részvétel és a vizsgázás valamint a vizsgáztatás normáinak rögzítése.

1.11.2 A vizsgaszabályzat hatálya

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett *tanulmányok alatti vizsgákra*, azaz:

- Osztályozó vizsgákra
- Különbözeti vizsgákra
- Javítóvizsgákra
- Pótló vizsgákra vonatkozik

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- Aki osztályozó vizsgára jelentkezik
- Akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít
- Akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira

- Akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

1.11.3 A tanulmányok alatti vizsgákkal kapcsolatos intézményi eljárásrend

- A vizsgát a tanév helyi rendjében meghatározott időszakban (vizsgaidőszak) lehet tenni, de az igazgató ettől eltérő időpontot is kijelölhet
- A vizsga időpontjait az igazgató jelöli ki, melyet a helyben szokásos módon valamint az intézmény honlapján közzétesz
- A vizsga időpontjáról (év, hónap, nap, óra, perc) és helyszínéről (cím, épület, terem száma) a

vizsgázó, illetőleg a kiskorú tanuló esetén a szülő (gondviselő) minimum a vizsga kezdete előtt 15 nappal tértivevényes postai értesítést kap

- Az osztályozó vizsga kérelemre történő letételét az igazgató engedélyezi.
- A vizsga követelményeit az iskola helyi tantárgyi tantervében foglaltak határozzák meg. A vizsga részletes követelményeiről a tanuló a vizsga előtt legalább 6 héttel írásbeli tájékoztatást kap. A vizsgakötelezettség a tanulónak az évfolyam követelményeiben megállapított valamennyi tantárgyra vonatkozhat. Ez alól felmentést csak a szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak alapján, az igazgató adhat engedélyt.

Vizsgaforma, vizsgarészek

- szóbeli vizsga
- írásbeli vizsga
- gyakorlati vizsga

A tanulmányok alatti vizsgák különös – eljárási - szabályai

1. A szóbeli vizsgát az iskola szakos tanáraiból az igazgató által kijelölt vizsgabizottság előtt kell megtartani. A vizsgabizottság kérdező tanára lehetőleg az a tanár legyen, aki a tanulót előzőleg tanította. A szóbeli feleletek maximális időtartama 15 perc.
2. Az elnöki teendőket az igazgató vagy a megbízottja látja el.
3. A vizsgán, az elnökön és a kérdező tanáron kívül még egy vizsgabizottsági tagnak jelen kell lennie.
4. A tanulónak az írásbeli vizsgán a feladatok kidolgozására legalább 20 percet kell biztosítani.
5. A vizsgázó osztályzatát a két felelet százalékos átlaga alapján kell megállapítani.
6. Azt a vizsgázót, aki akár az írásbeli, akár a szóbeli vizsgán figyelmeztetés ellenére meg nem engedett eszközt használ, az igazgató a vizsga folytatásától eltilthatja, a vizsgaeredménye: elégtelen. Az indokolatlanul félbehagyott vizsgát úgy kell tekinteni, mint ami nem sikerült. Az önhibán kívüli; indokolt vizsgamegszakítás esetén módot kell adni, annak megismétlésére.
7. A vizsga a vizsgázó számára díjtalan.
8. A szabályosan megtartott vizsga nem ismételhető meg.
9. A vizsgáról jegyzőkönyv készül az elnök és a tagok aláírásával, melyet az iskola irattárában a jogszabályban meghatározott ideig kell őrizni.
10. A jegyzőkönyv vezetéséért és hitelességéért a vizsgabizottság elnöke felel.
11. A jegyzőkönyvben minden vizsgázót külön jegyzőkönyv nyomtatványon kell jegyezni.
12. Az írásbeli dolgozatot a szaktanár piros tollal javítja, a hibák megjelölésével értékeli és aláírásával látja el. A javítás téves bejegyzéseit látható módon szignálva kell alkalmazni.
13. A vizsga eredményét a törzslapba és a bizonyítványba a jogszabályban meghatározott záradékokkal be kell vezetni.

14. A vizsgaeredmény kihirdetésének legkésőbb a vizsgát, több vizsga esetén a legutóbb teljesített vizsgát követő második munkanapon meg kell történnie.
15. A jegyzőkönyv melléklete a vizsgázó írásbeli dolgozata és feladatlapja, valamint a diák szóbeli felkészülés alatti jegyzetei. Az írásbeli feladatlapot és jegyzetelés (vázlatkészítés) céljára kapott papírlapot az iskola hosszú vagy körbélyegzőjével el kell látni. A tanuló és a szülő kérésre, egyeztetett időpontban a vizsgaelnök jelenlétében a vizsgadokumentumokba betekinthet, írásos megjegyzést fűzhet az értékeléshez, melyet jegyzőkönyvbe kell venni.

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben, vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen kétszázötven tanítási órát, egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegye

A nevelőtestület az előző bekezdésben foglaltak alapján az osztályozóvizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha a tanuló igazolatlan mulasztásainak száma meghaladja a húsz tanórai foglalkozást, és az iskola eleget tett értesítési kötelezettségének.

Ha a tanuló teljesítménye a tanítási év végén nem minősíthető, tanulmányait évfolyamismétléssel folytathatja. Ha a tanuló mulasztásainak száma már az első félév végére meghaladja a meghatározott mértéket, és emiatt teljesítménye érdemjeggyel nem volt minősíthető, félévkor osztályozóvizsgát kell tennie.

1.11.4 A vizsgatárgyak részei és követelményei

A vizsgák követelményei a helyi tantervben szereplő, az adott évfolyamra vonatkozó tananyag minden tantárgyból. A vizsgák részeit és az értékelés rendjét a helyi tanterv alapján az alábbiak szerint határozzuk meg:

Az iskola rendszeres látogatása alól felmentett alsó tagozatos tanuló az alábbi tantárgyakból köteles osztályozó vizsgát tenni:

- magyar nyelv és irodalom, írásbeli és szóbeli vizsga,
- matematika, írásbeli és szóbeli vizsga,

- idegen nyelv, szóbeli és írásbeli vizsga,
- környezetismeret, szóbeli vizsga, írásbeli vizsga,
- hittan, szóbeli vizsga.

Az iskola rendszeres látogatása alól felmentett felső tagozatos, 5 – 6. évfolyamos tanuló az alábbi tantárgyakból kötelező osztályozó vizsgát tenni:

- irodalom, szóbeli és írásbeli vizsga,
- magyar nyelv, szóbeli és írásbeli vizsga,
- matematika, szóbeli és írásbeli vizsga,
- idegen nyelv, szóbeli és írásbeli vizsga,
- történelem, szóbeli vizsga, írásbeli vizsga,
- természettudomány, szóbeli vizsga, írásbeli vizsga,
- informatika, szóbeli és gyakorlati vizsga,
- hittan, írásbeli vizsga, szóbeli vizsga.

Az iskola rendszeres látogatása alól felmentett felső tagozatos, 7 – 8. évfolyamos tanuló az alábbi tantárgyakból kötelező osztályozó vizsgát tenni:

- irodalom, szóbeli és írásbeli vizsga,
- magyar nyelv, szóbeli és írásbeli vizsga,
- matematika, szóbeli és írásbeli vizsga,
- idegen nyelv, szóbeli és írásbeli vizsga,
- történelem, szóbeli vizsga, írásbeli vizsga,
- fizika, szóbeli vizsga, írásbeli vizsga,
- kémia, szóbeli vizsga, írásbeli vizsga,
- biológia, szóbeli vizsga, írásbeli vizsga,
- földrajz, szóbeli vizsga, írásbeli vizsga,
- informatika, szóbeli és gyakorlati vizsga,
- vizuális kultúra/rajz, gyakorlati vizsga
- technika és életvitel, írásbeli és gyakorlati vizsga
- ének-zene, gyakorlati vizsga és szóbeli vizsga
- hittan, szóbeli vizsga.

Az osztályozóvizsga követelményeit tantárgyanként és évfolyamonként a helyi tanterv tartalmazza. A tanuló írásbeli, szóbeli, gyakorlati munkájának értékelését a pedagógiai programban meghatározott elvek figyelembe vételével kell végezni. Az osztályozóvizsga eredményéről a félévi értesítőbe, illetve a

bizonyítva írt osztályzattal (szöveges értékeléssel) a tanulót az osztályozó vizsgát követő munkanapon tájékoztatni kell.

1. Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha

- a tanév végén legfeljebb három tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott,
- az osztályozóvizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára **felróható okból** elkésik, távol marad, engedély nélkül távozik.

A javítóvizsgát augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban az igazgató által az iskola munkaprogramjában meghatározott napokon kell tartani. A javítóvizsga eredményéről a bizonyítványba írt osztályzattal (szöveges értékeléssel) a tanulót a javítóvizsgát követő munkanapon tájékoztatni kell.

1. Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha a vizsgáról neki **fel nem róható okból** elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel távozik. A pótló vizsgát az adott vizsganapon vagy a vizsgázó és az iskola számára megszervezhető legközelebbi, az igazgató által meghatározott napon kell tartani.
2. Különbözeti vizsgát kell tennie a tanulónak a másik iskolából vagy osztályból történő átvétel esetén, ha az évfolyamát megelőző tanév végén nem kapott osztályzatot vagy szöveges értékelést olyan tantárgyból, amely számára a választott osztályban vagy csoportban kötelező tantárgy lesz. A különbözeti vizsga időpontját az igazgató az osztályozó vizsgákkal azonos napokra határozza meg. A különbözeti vizsga eredményéről a különbözeti vizsgáról készített jegyzőkönyv alapján a tanulót a különbözeti vizsgát követő munkanapon tájékoztatni kell.

A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata

Vizsgaszabályzatunk célja a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendeletben foglaltak alapján a tanulók tanulmányok alatt tett vizsgái lebonyolítási rendjének szabályozása.

A vizsgaszabályzat hatálya

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- osztályozó vizsgákra,
- különbözeti vizsgákra,
- javítóvizsgákra,
- pótló vizsgákra

vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira

- akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő.

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye (a továbbiakban a felsorolt vizsgák együtt: tanulmányok alatti vizsga) alapján kell megállapítani. A kiskorú tanuló érdemjegyeiről a szülőt folyamatosan tájékoztatni kell.

Az értékelés:

- 0-30%: elégtelen
- 31-50%: elégséges
- 51-70%: közepes
- 71-90%: jó
- 91-100%: jeles

1.12 Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

2011. évi CXC. törvény a a nemzeti köznevelésről 50. § 1) A tanuló - beleértve az egyéni munkarenddel rendelkezőt is - az iskolával tanulói jogviszonyban áll. A tanulói jogviszony felvétel vagy átvétel útján keletkezik. A felvétel és az átvétel jelentkezés alapján történik. A felvételtől vagy átvételtől az iskola igazgatója dönt. A tanulói jogviszony a beiratás napján jön létre. A tanuló a tanulói jogviszonyon alapuló jogait az előbbi időponttól kezdve gyakorolhatja. Jogszabály, továbbá az iskola házirendje egyes jogok gyakorlását az első tanév megkezdéséhez kötheti.

A 20/2012. (VIII. 31) EMMI rendelet 22. §-a alapján:

Az iskolai beiratkozás idejéről, az erről való döntés és a jogorvoslat benyújtásának határidejéről a fenntartó közleményt vagy hirdetőményt köteles közzétenni a helyben szokásos módon, a beiratkozás első határnapját megelőzően legalább harminc nappal, amelyet megküld az illetékességi területén működő települési önkormányzatok részére.

(2) Az adott évben tanköteles korba lépő gyermeket a szülő április 1-je és április 30-a között - a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott, a fenntartó által közleményben vagy hirdetőményben közzétett időpontban - köteles beírni a lakóhelye szerint illetékes vagy a választott iskola első évfolyamára. Amennyiben a választott iskola igazgatója a gyermek felvételét elutasító döntést hoz, a szülő a gyermekét a döntés véglegessé válását követő öt napon belül köteles beírni a kötelező felvételt biztosító iskola első évfolyamára.

(3) Az adott évben tanköteles korba lépő sajátos nevelési igényű gyermeket a szülő a szakértői bizottság véleményében vagy a tankerületi központ végleges határozatában megjelölt időpontig köteles beírni a kijelölt iskolába.

(4) Az általános iskola első évfolyamára történő beiratkozáskor be kell mutatni a gyermek nevére kiállított személyazonosságot igazoló hatósági igazolványokat.

Az iskolába történő felvétel jelentkezés alapján történik, az osztályba sorolásról az igazgató dönt.

Iskolánk *kijelölt körzetes iskola*, azaz Monorierdőn lakó, állandó monorierdői lakcímmel rendelkező tanulók mindegyikét felveszi.

A Kormányhivatal által iskolánkba helyezett tanulókat is felvesszük.

Tanuló átvétele – a helyi tanterv alapján – igazgatói hatáskör, szükség esetén különbözeti vizsga, évfolyamisméltés rendelhető el. A felvett tanulók osztályba vagy csoportba sorolása a létszám figyelembe vételével történik.

Felvételről és elutasításról az igazgató a Köznevelési Törvény létszám korlátai, illetve pedagógiai szempontok alapján határoz.

1.13 A felvételi eljárás különös szabályai

1. A szülő kérvényt nyújt be, mellyel indokolja iskolaváltoztatási szándékát.
2. A tanuló bemutatja a bizonyítványát, a tanév megkezdése után érkezők az ellenőrzőjüket, annak hiányában az előző iskola igazolását a tanév során szerzett érdemjegyeiről, illetve szóveges értékeléséről.
3. Az igazgató vagy igazgató-helyettesek az osztályfőnökökkel való egyeztetés után, szükséges esetben szaktanári véleményezéssel megvizsgálják, hogy korábbi tanulmányai alapján

beilleszthető-e a tanuló az iskolában működő tanulócsoporthoz valamelyikébe.

4. A felvételtől a konzultációt követően az igazgató dönt.
5. A felvételt az iskola befogadó nyilatkozat kiadásával igazolja, melyet a kibocsátó intézmény részére szóbeli tájékoztatása után eljuttat.

Egyéni munkarend

Egyéni munkarend az alábbi rendelkezés szerint valósul meg.

Nkt. 45. § (5): A tankötelezettség iskolába járással teljesíthető. Ha a tanuló egyéni adottsága, sajátos helyzete indokolja, és a tanuló fejlődése, tanulmányainak eredményes folytatása és befejezése szempontjából előnyös, a tankötelezettség teljesítése céljából határozott időre egyéni munkarend kérelmezhető. A szülő, nagykorú tanuló esetén a tanuló a kérelmet a tanévet megelőző június 15-éig nyújthatja be a felmentést engedélyező szervhez. Ezen időpontot követően csak abban az esetben nyújtható be kérelem, ha a tankötelezettség iskolába járással történő teljesítését megakadályozó körülmény merül fel. Jogszabályban meghatározott esetben az egyéni munkarendet biztosítani kell.

2019. szeptember 1-jétől nem az igazgató, hanem az Oktatási Hivatal engedélyezheti az egyéni munkarend szerinti tanulást abban az esetben, ha az a tanulmányok folytatása és befejezése szempontjából „előnyös” a tanuló számára. Az egyéni munkarend szerinti tanulás kizárólag határozott időre kérelmezhető. Az egyéni munkarend határozott időre történő engedélyezése iránti kérelmet a szülő (nagykorú tanuló) az adott tanév első napját megelőző június hónap 15. napjáig nyújthatja be a felmentést engedélyező Oktatási Hivatalhoz.

Az Oktatási Hivatal engedélye alapján tankötelezettségét egyéni munkarendben teljesítő tanulónak minden tantárgyból osztályozó vizsgát kell tennie.

Ha a tanuló a tanulmányi kötelezettségének a szülő kérelme alapján egyéni munkarend keretében tesz eleget, felkészítéséről a szülő gondoskodik, a tanuló egyénileg készül fel. Az egyéni munkarend keretében tanuló magatartását és szorgalmát nem kell minősíteni. Az igazgató köteles tájékoztatni a tanulót és a szülőt az egyéni munkarenddel rendelkező kötelességeiről és jogairól. Az egyéni munkarenddel rendelkező kérelmére részt vehet a tanórai vagy egyéb foglalkozásokon, valamint felvehető a napközibe és a tanulószobai foglalkozásra. Ezen kérelmekről az igazgató dönt.

2. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

Célok és feladatok:

- A hon- és népismereti tananyag, a helyismereti moduláris oktatási programcsomag szükség szerinti bővítése, kiegészítése, lehetőséget teremt a nemzetiséghez nem tartozók számára, a lakóhely és környéke nemzetiségeinek életkornak megfelelő megismerésére.
- A tanulók először ismerkedjenek meg a magyarországi nemzetiségek legfontosabb hagyományaival, életmódjával és kultúrájával.
- Tiszteljék a magyar nép és az országban élő más kisebbségek kultúráját, ismerjék fel a népek közötti kapcsolódási pontokat.
- A nemzetiségek történetének tanulmányozása a magyar államalapítástól a mostani ezredfordulóig vezesse el a tanulókat ahhoz a tényhez, hogy a kisebbség sokszínűségével és kisugárzásával hatást gyakorol a többségi nemzetre. A történelmi ismeretek segítséget nyújtanak az előítéletek megjelenési formáinak felismerésében és a jelenség hátterének feltárásában
- A történelmi témakörök a történelem tantárgy óráin kerülnek feldolgozására.
- Az interkulturális tanulás segítségével rávilágítunk a nyelvi és kulturális sokszínűség előnyeire és a saját, valamint más kultúrák megbecsülésére nevelünk.

3. Az intézmény helyi tanterve

Az 1-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai, 2023/2024 –es tanévtől																		
Az egyes évfolyamoknál a bal oldali óraszám a Nat kötelező óraszámát tartalmazza, a jobb oldali rovatba pedig a szabadon tervezhető órákat lehet bejegyezni.																		
Heti óraszám/évfolyam	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.			
Magyar nyelv és irodalom	7	1	7	1	5	1	5	1	4		4		3	1	3	1		
Matematika	4	1	4	1	4		4		4		4	0,5	3	0,5	3			
Történelem									2		2		2		2			
Állampolgári ismeretek																	1	
Hon- és népismeret*										1								
Hit és erkölcstan	1		1		1		1		1		1		1		1			
Környezetismeret					1	1	1	1										
Természettudomány									2		2	0,5	0		0			
Kémia													1	0,5	2			
Fizika													1		2			
Biológia													2		1			
Földrajz													2		1			
Első élő idegen nyelv							2		3		3		3		3			
Ének-zene	2		2		2		2		2		1		1		1			
Vizuális kultúra	2		2		2		1		1		1		1		1			
Dráma és színház*													1			1		
Technika és tervezés	1		1		1		1		1		1		1					
Digitális kultúra					1		1		1		1		1		1			
Testnevelés és sport	5		5		5		5		5		5		5		5			
Osztályfőnöki									1		1		1		1			
Hittan egyházi intézményben																		
Kötelező alapóraszám	22		22		22		23		27		26		28		28			
Szabadon tervezhető óra		2		2		2		2		1		2		2		2		
Összes tervezett óraszám	22	2	22	2	22	2	23	2	27	1	27	2	28	2	28	2		
Összesített óraszám	24		24		24		25		28		27		29		29			
Maximális órakeret	24		24		24		25		28		28		30		30			

3.1 A választott kerettanterv megnevezése

Óratervek:

1-4. évfolyam óraterve a 2023/2024. tanévben

Tantárgy	1. évfolyam			2. évfolyam			3. évfolyam			4. évfolyam		
	2023/2024			2023/2024			2023/2024			2023/2024		
	Heti óraszám		Éves órasz.	Heti óraszám		Éves órasz.	Heti óraszám		Éves órasz.	Heti óraszám		Éves órasz.
	K	V		K	V		K	V		K	V	
Kötelező tanítási órák												
Magyar nyelv és irodalom	7	1	288	7	1	288	5	1	216	5	1	216
Matematika	4	1	180	4	1	180	4		144	4		144
Digitális kultúra							1		36	1		36
Idegen nyelv									36	2		108
Környezetismeret							1	1	36	1	1	36
Ének-zene	2		72	2		72	2		72	2		72
Vizuális kultúra	2		72	2		72	2		72	1		36
Technika és tervezés	1		36	1		36	1		36	1		36
Hit-és erkölcsstan	1		36	1		36	1		36	1		36
Testnevelés és sport	5		180	5		180	5		180	5		180
Szabadon tervezhető óra		2	72		2	72		2	72		2	72
Rendelkezésre álló órakeret	24		936	24		936	24		900	25		972

k – kötelező óra

v – választható óra

5-8. évfolyam óraterve NAT szerint a 2023/2024. tanévtől felmenő rendszerben

Tantárgy	5. évfolyam			6. évfolyam			7. évfolyam			8. évfolyam		
	2023/2024			2023/2024			2023/2024			2023/2024		
	Heti óraszám		Éves órasz.	Heti óraszám		Éves órasz.	Heti óraszám		Éves órasz.	Heti óraszám		Éves órasz.
	K	V		K	V		K	V		K	V	
Kötelező tanítási órák												
Magyar nyelv és irodalom	4		144	4		144	3	1	144	3	1	144
Történelem	2		72	2		72	2		72	2		72
Állampolgári ismeretek										1		36
Idegen nyelv	3		108	3		108	3		108	3		108
Matematika	4		144	4	0,5	162	3	0,5	126	3		108
Digitális kultúra	1		36	1		36	1		36	1		36
Természettudomány	2		72	2	0,5	90						
Fizika							1		36	2		72
Biológia							2		72	1		36
Kémia							1	0,5	54	2		72
Földrajz							2		72	1		36
Ének-zene	2		72	1		36	1		36	1		36
Vizuális kultúra	1		36	1		36	1		36	1		36
Technika és tervezés	1		36	1		36	1		36			
Testnevelés és sport	5		180	5		180	5		180	5		180
Hit és erkölcsan	1		36	1		36	1		36	1		36
Hon- és népismeret		1	36									
Dráma és színház				1		36				1	(1)	36
Osztályfőnöki óra	1		36	1		36	1		36	1		36
Szabadon tervezhető óra		1	36		2	72		2	72		2	72
Rendelkezésre álló órakeret	28		1008	28		1008	30		1080	30		1080

k – kötelező óra

v – választható óra

* – bontásban

(1) – A 2 óra szabadon tervezhető órából 1 óra kötelező dráma és színház

3.1.2 A választott kerettanterv óraszámai

A választott kerettanterv tantárgyait és kötelező minimális óraszámait az alábbi táblázatok tartalmazzák.

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam: 2023/2024				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	5	5
Idegen nyelvek				2
Digitális kultúra			1	1
Matematika	4	4	4	4
Hit és erkölcsstan	1	1	1	1
Környezetismeret			1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2
Rendelkezésre álló órakeret	24	24	24	25

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam: 2023/2024				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	3
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4	4	3	3
Hit- és erkölcsstan	1	1	1	1
Állampolgári ismeretek				1
Történelem	2	2	2	2
Természetismeret	2	2		
Fizika			1	2
Kémia			1	2
Biológia			2	1
Földrajz			2	1
Ének-zene	2	1	1	1
Hon- és népismeret				
Vizuális kultúra	1	1	1	1

Digitális kultúra	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
<i>Dráma és színház</i>				
Szabadon tervezhető órakeret	1	2	2	2
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	30	30

3.1.3 A választott kerettanterv feletti óraszám

A választott kerettantervek óraszámát a szabadon tervezhető órakeret terhére a következő évfolyamokon és tantárgyakban emeljük meg az alábbi óraszámokkal.

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam: 2023/2024				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	5 +1	5+1
Idegen nyelvek				2
Matematika	4+1	4+1	4	4
Hit- és erkölcsstan	1	1	1	1
Környezetismeret			1+1	1+1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Technika és tervezés	1	1	1	1
Digitális kultúra			1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2
Rendelkezésre álló órakeret	24	24	24	25

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam: 2023/2024				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3+1	3+1
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4	3 +0,5	3+0,5	3
Hit- és erkölcsstan	1	1	1	1
Történelem	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek				1
Természettudomány	2	2+0,5		
Fizika			1	2
Kémia			1+0,5	2
Biológia			2	1

Földrajz			2	1
Ének-zene	2	1	1	1
Hon- és népismeret	+1			
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Digitális kultúra	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Dráma és színház		+1		+1
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	1	2	2	2
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	30	30

3.2 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

3.2.1 A tankönyvek kiválasztásának elvei

- A tankönyvek kiválasztásakor **NAT** illetve **KERETTANTERV** kompatibilitásukat elemi követelménynek tekintjük. Ugyanilyen fontosnak tartjuk, hogy a kompetencia alapú oktatáshoz jóváhagyott tankönyveket válasszunk a programcsomagok alkalmazásakor.
- Előnyt élveznek választásunkkor azok a kiadványok, melyek **differenciálásra, a kulcskompetenciák fejlesztésére** alkalmasak.
- Lényeges szempontnak tartjuk, hogy a tankönyv tartalmazza azt a tananyagot, melyek ismerete a követelmények elsajátításához szükséges. Igazodjon a tanulók előképzettségi szintjéhez, életkori sajátosságaihoz.
- Stílusában, nyelvezetében egyszerű, **közérthető legyen**, a tudományosság szempontjából kifogástalan. Úgy közvetítse az ismeretanyagot, hogy **kiemeli a**
- lényegét**. Színes nyomású ábra és képanyaga legyen. Fontosnak tartjuk mindezek arányos elrendezését is, mely a tankönyvet **áttekinthetőbbé** teszi.
- A tankönyvek megválasztásakor messzemenően tekintettel kívánunk lenni a szülők anyagi helyzetére is, az államilag megadott keretösszeget nem lépjük túl.

3.2.2 Az oktatásban alkalmazható taneszközök kiválasztásának elvei

A taneszközök kiválasztásánál a következő szempontokat vesszük figyelembe:

- A taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének
- A taneszköz legyen jól alkalmazható a helyi tantervben meghatározott ismeretek tanítására rendelkezésre álló órakeretben
- A taneszköz segítségével a kerettantervben megadott fogalomrendszer jól megtanulható, elsajátítható legyen
- A taneszköz minősége, megjelenése legyen alkalmas a tanulók esztétikai érzékének fejlesztésére, nevelje a tanulókat igényességre, precíz munkavégzésre, a taneszköz állapotának megóvására

Előnyben részesítjük azokat a taneszközöket:

- Amelyek több éven keresztül használhatók
- Amelyek egymásra épülő tantárgyi rendszerek, tankönyvcsaládok, sorozatok tagjai
- Amelyekhez megfelelő nyomtatott kiegészítő taneszközök állnak rendelkezésre (pl.: munkafüzet, tudásszintmérő, történelmi atlasz)
- Amelyekhez rendelkezésre áll olyan digitális tananyag, amely interaktív táblán segíti az órai munkát feladatokkal, videókkal és egyéb kiegészítő oktatási segédletekkel
- Amelyekhez biztosított a lehetőség olyan digitális hozzáférésre, amely segíti a tanulók otthoni tanulását az interneten elérhető tartalmakkal

3.3 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

3.3.1 Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Óvni és tovább fejleszteni az iskolába lépő kisgyermekben a megismerés, a megértés és a tanulás iránti érdeklődést, nyitottságot, átvezetni a gyermeket az óvoda játékközpontú tevékenységeiből az iskolai tanulás tevékenységeibe. Segíteni a gyermek természetes fejlődését, érést. Teret adni a gyermek, játék és mozgás iránti vágyának. Fogékonnyá tenni saját környezetét, a természet, a társas kapcsolatokat, majd a tágabb társadalom értékeit.

A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában elemi ismeretek közvetítése, alapvető képességek és

készségek fejlesztése. Mintaadás az ismeretszerzéshez, a feladat- és a problémamegoldáshoz. A tanulási szokások megalapozása. Az egyéni képességek kibontakoztatásának támogatása.

Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.

3.3.2 A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A tanulási képesség az érdeklődés, a kíváncsiság és a kompetenciára törekvés által motivált közös és egyéni tanulási tevékenységek keretében: problémahelyzetek megoldásával, kreativitást igénylő érdekes feladatokkal, a már megszerzett tudás szüntelen mozgósításával, új helyzetekben való felhasználásával fejleszthető leginkább. E tevékenységek közben alakulnak a későbbi - felnőtt kori - munkavégzéshez nélkülözhetetlen akarati jellemzők, érzelmi viszonyulások és képesség összetevők (tervezés, döntés, visszacsatolás, együttműködés, megbízhatóság, sikerek megélése, a kudarcok elviselése, újrakezdés, kitartás, önellenőrzés, értékelés stb.) is.

Meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a NAT elveiből következő motiválási és tanulásszervezési folyamat is.

Szükséges, hogy ne csak a tanító direkt irányítása mellett, hanem szabadon választható témákban, kötetlen szervezésű és társas tanulási helyzetekben is kipróbálhassák képességeiket a tanulók.

3.3.3 Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása.

A kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és szóbeliség egyensúlyára való törekvés tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük.

A személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával, a helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával fokozatosan bővítjük az együttműködésre építő kooperatív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

Az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni. Az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani.

3.3.4 A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaorientációra.

Az aktív tanulási tevékenységek (kooperatív tanulási technikák) közben fejlessze a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját, toleranciáját.

Fejlessze a tanulóknál azokat a képességeket, készségeket, amelyek a természeti, társadalmi és emberi környezettel való harmonikus, építő kapcsolatokhoz szükségesek.

Tudatosítani a tanulóknál a közösség demokratikus működésének értékét és jellemzőit.

Erősítse az Európához való tartozás tudatát, és egyetemes értelemben is késztesse más népek hagyományainak, kultúrájának, szokásainak, életmódjának megismerésére, megbecsülésére.

3.4 Mindennapos testnevelés

A módosított 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról

A nemzeti köznevelésről szóló törvényben foglalt kivételekkel az iskola a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében szervezi meg. A heti öt órából legfeljebb heti két óra a Nat Testnevelés és egészségfejlesztés műveltségterületében jelzett sporttevékenységekre (úszás, néptánc, közösségi és más sportjátékok, szabadtéri sportok, természetjárás, kirándulás), vagy - az iskola lehetőségeinek és felszereltségének megfelelően - különféle más sporttevékenységekre fordítható (hagyományos magyar történelmi sportok, mozgásos és ügyességi játékok, csapatjátékok). A heti két óra kiváltható továbbá sportolással iskolai sportkörben, vagy - a tanuló kérelme alapján - sportszervezet, sportegyesület keretei között végzett igazolt sporttevékenységgel.

A módosított Nat alapján a mindennapos testnevelés a 2020/2021-es tanévtől megszervezhető;

- heti 5 testnevelés óraként, amelyben heti 2 óra lehet;
 - úszás
 - néptánc
- közösségi és más sportjátékok
- szabadtéri sportok
- természetjárás, kirándulás,
- hagyományos magyar történelmi sportok,
- mozgásos és ügyességi játékok,
- csapatjátékok
- sportolással iskolai sportkörben,
- a tanuló kérése alapján - sportszervezet, sportegyesület keretei között végzett igazolt sporttevékenységgel. (megj.: itt az Nkt szerinti szabályozást továbbra is figyelembe kell venni)

A mindennapi testedzés céljai és feladatai

A mindennapi testedzés célja, hogy a tanulók jó egészségi, testi állapotát a mindennapi testedzés megszervezésével megőrizzük, és a tanulóknak kialakítsuk az igényt a rendszeres testedzést magában foglaló életmód kialakítására.

A mindennapi testedzés feladatai összhangban állnak az iskola testnevelés tantervével, a tanterv feladatainak elvégzését segítik, kiegészítik.

Az iskolában szervezett szabadidős programok szervezése során előnyben kell részesíteni azokat a programokat, ahol lehetőség nyílik a testmozgásra, a játékos sportfoglalkozásokra.

A délutáni szabadidős foglalkozások tervezésénél a mindennapi testedzéssel kapcsolatos feltételeket, követelményeket figyelembe kell venni.

3.5 A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

A szülők nyilatkoznak a Pedagógiai Programban szereplő választható tantárgyak elfogadásáról.

Első osztályba való beiratkozáskor, a jelentkezők számától függően figyelembe vesszük a szülők igényeit pedagógusválasztás (alsós tanító) tekintetében.

Iskolánk személyi feltételei nem teszik lehetővé a felső tagozaton a pedagógusválasztást.

A tanulók viszont szabadon dönthetnek arról, hogy melyik szakkörben szeretnének tevékenykedni. Tanítási idő után iskolai rendezvényeket, programokat lehet szervezni, pedagógusok felügyelete mellett.

A program időpontjáról (kezdés – befejezés) az igazgatóval kell egyeztetni.

3.6 Projektoktatás

A projektoktatás célja a kompetencia alapú oktatás elterjesztése közoktatásunkban. Kiemelt feladatunk a környezettudatos szemlélet kialakítása. A projekt keretében nagy hangsúlyt fektetünk a környezeti nevelésre. A kompetencia ebben a felfogásban az **ismeretek**, ezek **alkalmazási képessége** és az alkalmazáshoz szükséges megfelelő motivációt biztosító **attitűdök összessége**. Kompetencia alapú oktatáson a képességek, készségek fejlesztését, az alkalmazásképes tudást középpontba helyező oktatást értjük, mely lehetővé teszi, hogy a külön-külön fejlesztett kompetenciák szervesüljenek, és alkalmazásuk életszerű keretet, értelmet nyerjen a gyerekek számára. Ennek egyik elengedhetetlen feltétele a **pedagógiai módszertani kultúra megújítása**, melynek lehetséges eszköze a problémaközpontú tanítás, vagy a cselekvésből kiinduló gondolkodásra nevelés, a felfedezettő tanítás-tanulás, a megértésen és tevékenységen alapuló fejlesztés.

A kulcskompetenciák fejlesztése érdekében az iskola pedagógusai által alkalmazott

munkaformák és módszerek:

- Hatékony tanuló megismerési és segítő technikák, pedagógiai diagnosztizálás
- Habilitációs és rehabilitációs tevékenység
- Multikulturális tartalmak
- Tanórai differenciálás (heterogén csoport.)
- Kooperatív tanulás
- A drámapedagógia eszközei
- Tevékenységközpontú pedagógiák eszközei
- Projektmunka (egyéni és csoportos)
- Prezentációs technikák
- Módszerek a korai iskolaelhagyás megelőzésére

A magyar nyelv és irodalom műveltségterületet a 2016/2017-es tanévtől két külön tantárgyként tanítjuk és értékeljük a felső évfolyamokon. A tantárgyak megnevezései:

„magyar nyelv” és „magyar irodalom”. A témaheteket és a projekt tananyagot - átadási formákkal

kapcsolatos feladatait minden tanévben az éves munkatervben rögzítjük.

Minden tanévben legalább 1 témahét és 1 három hetet meghaladó projekt megvalósítására sor kerül.

3.7 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Cél:

- Egyenlő bánásmód
- Esélyegyenlőség követelményének érvényesülése
- Érvényesüljön a diszkriminációmentesség, szegregációmentesség
- Valósuljon meg a hátrányos helyzetű tanulók oktatási és társadalmi integrációja
- Minőségi oktatáshoz történő egyenlő hozzáférés joga Feladatok, intézkedések:

Az alapító okiratokban deklarált integrált neveléshez, oktatáshoz szükséges tárgyi, személyi feltételek biztosítása.

Valamennyi szülő tudatformálása az integrációs nevelés és oktatás elfogadása érdekében.

A szemléletformálás érdekében szükséges a pedagógusok gyakorlatorientált továbbképzése az integrált neveléssel, oktatással kapcsolatosan.

A különleges bánásmódot igénylő tanulók ellátása, a szakértői véleményekben megfogalmazott különleges gondozása segítse elő a tanuló esélyegyenlőségének érvényesülését.

Az osztályfőnökök a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók sikeressége érdekében építsenek ki tervszerű, preventív kapcsolatot a szülőkkel, családokkal!

Az intézmény lehetőleg helyben biztosítsa a gyógytestnevelés, a logopédiai ellátás, a felzárkóztatás igénybevételét.

- Egész napos nevelési- oktatási forma
- **IPR** működtetése – 2H, 3H integráció segítése, elfogadása, érzékenyítés
- Motiválást segítő **differenciált tanulásszervezés** alkalmazása
- **Kooperatív tanulásszervezés és differenciált rétegmunka** alkalmazása a tanórák megfelelő arányában
- **IKT eszközök** használatának biztosítása tanórán és azon kívül pl. szakkörön

3.8 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

A Köznevelési Törvény 54.§- a rendelkezik arról, hogy a pedagógus a tanuló teljesítményét, előmenetelét

- Tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli
- Félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti

Iskolánkban a hagyományos ötjegyű skálát alkalmazzuk.

Az érdemjegyek és osztályzatok a következők:

- A tanuló tudásának értékelésénél és minősítésénél jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)
- A tanuló magatartásának értékelésénél és minősítésénél példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2)
- A tanuló szorgalmának értékelésénél és minősítésénél példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2)

Az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szöveges minősítéssel kell kifejezni, hogy a tanuló a tantervi követelményeknek:

- kiválóan megfelelt
- jól megfelelt
- megfelelt vagy
- felzárkóztatásra szorul

Érdemjegyek, osztályzatok értelmezése:

- Jeles (5) aki
a tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz a tananyagot ismeri, érti, tudja alkalmazni
- Jó (4) aki
a tantervi követelményeknek megbízhatóan, kevés hibával tesz eleget
- Közepes (3) aki
a tantervi követelményeknek pontatlanul tesz eleget gyakran szorul a számonkérés során tanári segítségre
- Elégséges (2) aki a tantervi követelményekből a tovább haladáshoz csak a szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik önálló feladatvégzésre nem képes
- Elégtelen (1) aki
a tantervi minimumot sem teljesítette ennek eleget tenni a tanári útmutatás segítségével sem képes

A tanulmányi előmenetel folyamatos ellenőrzése, értékelése (az osztályozás) a pedagógus joga. Az értékelés szaktárgyi és pedagógiai kifogástalanságáért a tanító, ill. a szaktanár felel,

viszont az alapelvek, célok, funkció tekintetében (egyetértésnek) konszenzusnak kell lennie nevelőtestületen belül.

Az értékelés fő alapelve a fejlesztő támogatás. A tanári értékelés a tanuló emberi méltóságát tiszteletben tartva elfogulatlan és konkrét legyen, a minősítés (az érdemjegy/osztályzat) hitelesen tükrözze a tanulói teljesítményt.

Nem kerülhet olyan érdemjegy az osztályozó naplóba, amiről a tanuló nem tud.

Az érdemjegyek nem egyenértékűek. A témazárók, összefoglaló jellegű teljesítmények érdemjegyei a félévi/tanév végi osztályzatok alakításában nagyobb súllyal esnek latba, ezeket az elektronikus naplóban meg kell különböztetni más érdemjegyeiktől (piros színnel).

Az érdemjegyek minimális száma két vagy több órás tantárgy esetén havonként legalább egy, heti egy vagy annál kevesebb heti óraszámú tantárgyak esetében is legalább 3 érdemjegye legyen a tanulónak félévente.

3.8.1 A vizsgatárgyak részei és követelményei

A vizsgák követelményei a helyi tantervben szereplő, az adott évfolyamra vonatkozó tananyag minden tantárgyból. A vizsgák részeit és az értékelés rendjét a helyi tanterv alapján az alábbiak szerint határozzuk meg:

- Magyar nyelv és irodalom, angol és matematika tantárgyakból írásbeli és a szóbeli vizsga is kötelező
- Egyéb elméleti tárgyból legalább az egyik – a szaktanár döntése alapján
- Készségtárgyakból és informatikából csak gyakorlati vizsgarész van

Az értékelés:

- 0-30%: elégtelen
- 31-50%: elégséges
- 51-70%: közepes
- 71-90%: jó
- 91-100%: jeles

Az érdemjegyekről a tanulót és a szülőt rendszeresen értesíteni kell.

Az osztályfőnök feladata, hogy legalább havonta ellenőrizze a tanuló ellenőrzőjét, valamint kinyomtatva

eljuttassa a szülőnek.

A félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek alapján kell meghatározni. Az osztályzatról is értesíteni kell a tanulót és a kiskorú szülőjét.

Az érdemjegy, illetőleg az osztályzat megállapítása a tanuló teljesítményének és szorgalmának értékelésekor, minősítésekor nem lehet fegyelmezési eszköz.

Az ellenőrzés, értékelés tantárgy specifikus. Az alapelvek, módszerek, eljárások a tantervekben kerültek kidolgozásra.

Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, és a pedagógus, az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.

Ha a tanuló tanév végén elégtelen osztályzatot kapott, javítóvizsgát tehet.

Abban az esetben, ha az év végi osztályzat a tanuló hátrányára lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, a nevelőtestület felhívja az érintett pedagógus figyelmét, hogy adjon tájékoztatást ennek okáról, és indokolt esetben változtassa meg döntését.

3.8.2 Írásbeli feladatok értékelése

Év elején: Minden olyan tantárgyból, mely elméleti jellegű, diagnosztizáló felméréssel kezdjük a tanévet. Ezeket érdemjeggyel nem minősítjük, de a tovább haladáshoz alapul szolgálnak.

Évközi témazáró mérések: A tanmenetekben rögzített formában és időpontban, amit a tanulóval is előre kell közölni. Az ezekre kapott érdemjegyek a tanulók elbírálásakor nagyobb nyomattal bírnak.

Év végi mérések: Szintet megállapító összegző mérések. Minden elméleti tantárgyból hasonló módon, mint év elején, de érdemjeggyel értékelve.

A normaorientált, összegző értékelésünk vagy helyben kidolgozott, vagy központilag standardizált mérési anyagok felhasználásával történik.

Tudáspróbák, írásbeli feleletek: Egyes tantárgyak, illetve témakörök nem teszik lehetővé a szóbeli számonkérést, ilyenkor azzal egyenértékűnek számítanak az írásbeli munkák.

Az írásos tanulói munkák javításának, értékelésének határideje:

- Témazáró dolgozat (10 munkanap)

- Írásbeli felelet, „röpdolgozat” (10 munkanap)

A tanuló a szorgalmi időszakban az osztályozó értekezletekig (félévi, év végi) kérheti az osztályzat javításának lehetőségét. Megadásáról a szaktanár pedagógiai szempontok alapján dönt. A javító dolgozat megírásának időpontját, a tantárgyi követelményt, a szaktanár jelöli ki, amiről a tanulót tájékoztatni köteles. Az előre bejelentett írásbeli témazáró dolgozatot minden tanulónak meg kell írnia, melynek érdemjegyét kötelező a tanulóval ismertetni.

Egy tanítási napon kettőnél több témazáró dolgozat nem iratható. A szaktanár a témazáró dolgozatok időpontját köteles közölni a tanulókkal.

3.8.3 Szóbeli feladatok értékelése

A tanulói szóbeli feleletek értékelése a teljesítéssel egyidejű.

Törekszünk arra, hogy minden tantárgyból félévente legalább egy szóbeli feladatot értékeljünk, a magasabb óraszámú tantárgyak esetében témakörönként egyet.

A korszerű tanulási struktúrák, a kooperatív csoportmunka alkalmazása növeli a szóbeliséget.

3.8.4 Gyakorlati feladatok értékelése

A tantárgyak sajátosságaiból adódóan a beszámoltatásban, számonkérésben, értékelésben is egyre nagyobb szerepet kapnak a gyakorlati feladatok – pl. kísérlet elvégzése, eszközök összeállítása, elkészítése rajz vagy utasítás alapján, gyűjtemények összeállítása, stb.

3.8.5 Hagyományostól eltérő módszerek

A projektmunka, a témahét, a kooperatív munkák során is sor kerül a tanulók munkájának értékelésére, bár ezekben az esetekben az önértékelés a fontosabb. Törekszünk arra, hogy a szöveges és a fejlesztő értékelés kerüljön előtérbe. Az egyes modulok értékelése és minősítése a tantárgyak részeként történik, az ott leírt módon.

3.8.6 Javítási lehetőségek

A tanulóknak folyamatosan lehetőséget biztosítunk, hogy sikertelen teljesítményeiken javíthassanak akár szóban, akár írásban. A felsoroltakon túl - esetükben - egy olyan differenciáltabb értékelési móddal kívánunk élni, mely komplexebb /gyűjtő, kutató munka, szorgalmi feladatok, stb.

3.8.7 A magasabb évfolyamba lépés feltételei

A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette.

Az igazgató, a szülő kérésére legfeljebb egy alkalommal engedélyezheti az iskola első évfolyamának megismétlését, akkor is, ha a tanuló az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Ebben az esetben a megismétlésre kerülő évfolyamról nem kap bizonyítványt a tanuló. A szülő kérésére az iskola magasabb évfolyama is megismételhető legfeljebb egy alkalommal.

20/2012. (VIII.31.) EMMI 64. § (7) *javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha a tanév végén legfeljebb három tantárgyból - elégtelen osztályzatot kapott, valamint az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.*

Ha a tanuló nem teljesítette az évfolyamra előírt követelményeket, a tanulmányokat az évfolyam megismétlésével folytathatja.

3.9 Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli

feladatok meghatározása

1. Valamennyi tantárgynál és valamennyi osztályfokon adható írásbeli és szóbeli házi feladat – a tanulók életkori sajátosságait figyelembe véve.
2. **Hétfégre** csak az alapkészségek kialakítását, fejlesztését szolgáló tantárgyakból javasolt írásbeli házi feladat.
3. Az **1-4. osztályban** a tanító megfelelő módon össze tudja hangolni az egyes tantárgyakból adott feladatokat úgy, hogy a tanulók napi illetve heti terhelése arányos legyen.
4. Az **5-8. osztályban** az órarend összeállítása és a tanárok együttműködése korlátozza a tanulók túlterhelését.
5. Az **alpozó** és a **fejlesztő** szakaszban a tanulók egyre több kutató- és gyűjtőmunkát, illetve egyéb olyan írásbeli és szóbeli feladatot kapnak, amelyek elkészítését nem egyik óráról a másikkra várjuk el. Itt a megfelelő időbeosztás már a tanulóra van bízva.
6. Hasonló a helyzet a **projekttel** és a **témahéttel** kapcsolatban, hiszen ezek esetében sem egyik napról a másikkra adott házi feladatokról van szó. A tanulókat ösztönözni kell az **önkéntség**re, arra, hogy vállaljon feladatot – lehetőleg csoportban -, s azt teljesítse. Biztosítani kell az esélyegyenlőséget: pl.: internet hozzáférést az iskolában.
7. Az **1-8. évfolyamon** a tanulók a **tanítási szünetek** idejére– a szokásos /egyik óráról a másikkra esedékes/ feladatokon túl– nem kapnak sem szóbeli, sem írásbeli házi feladatot
8. A tanulók eredményes felkészülésének érdekében egy tanítási napon belül egy-egy osztállyal legfeljebb kettő témazáró, illetve félévi vagy év végi felmérő dolgozatot lehet íratni.

3.10 Az otthoni írásbeli házi feladat kiadásának korlátai

- A tanulókat (versenyre készülők, a tantárgy iránt aktívan érdeklődők) egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal segíthetjük, számukra szorgalmi feladatot javasolhatunk
- Az otthoni tanulási idő (írásbeli és szóbeli feladatok elvégzésének együttes ideje) maximum 20-30 percet vehet igénybe egy tantárgyból
- A napi felkészülés otthoni (napközis, iskolaotthonos, tanulószoba) ideje nem lehet több 1-1,5 óránál

3.11 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások

szervezési elvei

Iskolánkban létszámtól függően, csoportbontásban tanítjuk az idegen nyelvet, az informatikát és a technikát, valamint a kiemelten magas létszámú tanulócsoporthoz esetében a magyar nyelv és irodalom, matematika tantárgyakat.

Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és tanulók tudásának megalapozására.

A tanév elején a munkatervekben, tanmenetekben **tervezett** és az iskolavezetés által **jóváhagyott tanulmányi kirándulások, múzeumlátogatások** ingyenesek, azokon való részvétel a mindenki számára előírt tananyag megismerését, feldolgozását teszi lehetővé.

A többi esetben a **részvétel önkéntes**, a felmerülő költségeket a szülők biztosítják: pl.

- Határon túli programban való részvétel
- Erzsébet Programban való részvétel
- Alsós napközis táborok szervezése, igény szerint

3.12 A tanulók fizikai állapotának, edzettségének

méréséhez szükséges módszerek

A tanulók fizikai állapotának és edzettségének vizsgálata

A 20/2012 EMMI rendelet 81. § (1) bekezdése szerint az iskola a pedagógiai programjában meghatározott mérési időszakban és mérési módszer alkalmazásával tanévenként, valamennyi évfolyamára kiterjedően, a nappali oktatás munkarendje szerint felkészülő tanulók részvételével megszervezi a tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát. A mérés, vizsgálat lefolytatható egyszeri alkalommal és megszervezhető legfeljebb két hónapig terjedő időszakra is. A tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát az iskola testnevelés tantárgyat tanító pedagógusa végzi.

A lefolytatott mérés, vizsgálat eredményeit a vizsgálatot végző pedagógus a mérésben érintett tanulónként, osztályonként és évfolyamonként rögzíti, az eredményeket a testnevelés tantárgyat tanító pedagógusokkal közösen elemzi és meghatározza a tanuló fizikai fejlődése szempontjából szükséges intézkedéseket.

Intézményünkben a mérést május hónapban végezzük.

A felmérés a „Hungarofit” teszt alapján került összeállításra.

Ez a teszrendszer terhelhetőséggel/egészséggel összefüggő objektív mérés.

- Nagyon fontos a motiváció, a tanulók tudják, hogy miért végeztetjük a felmérést
- A tanulóknak mindig megfelelő pihenési időt kell hagyni, a tesztek között
- A tanuló ismerje meg, hogy
- mennyit fejlődött a tavalyi eredményéhez képest
- eredménye milyen az osztály átlaghoz, ill. a többi tanulóhoz képest

1. próba: A Cooper-teszt, amely a 12 perc alatt lefutott távolságot méri

+4 próba: Általános testi erő, erő-állóképesség mérése

1. Helyből távolugrás (a láb dinamikus erejének mérésére)
2. Hanyattfekvésből felülés (a hasizmok erő-állóképességének mérésére)
3. Hason-fekvésből törzsemelés (a hátizmok erő-állóképességének mérésére)
4. Fekvőtámaszban karhajlítás és nyújtás (a vállövi és a karizmok dinamikus erő- állóképességének mérésére)

A mért adatokat a megadott értékelési rendszer alapján pontozzuk, összesítjük, és egyénre szólóan értelmezzük az egyes minősítő kategóriákat.

3.13 Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei

A természet és a környezet óvása, védelme nélkül nem beszélhetünk egészséges emberi életről sem, mivel az ember a természet része. Az általa okozott természeti-környezeti szennyeződések károsan hatnak vissza a saját szervezete működésére.

3.13.1 Az iskola egészségnevelési elvei

- A tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődésének elősegítése
- Egészséges életmódra nevelés
- Az egészséges táplálkozás, a helyes szokások kialakítása az iskolai étkeztetés
- segítségével

- Egészséges életvitel kialakítására nevelés
- A beteg, sérült és fogyatékkal élő embertársaik iránti elfogadó és segítőkész magatartás kialakítása
- A környezet leggyakoribb egészséget, testi épséget veszélyeztető tényezőinek ismerete
- A veszélyhelyzetek egyéni és közösségi szintű megelőzésére, kezelésére való felkészítés
- Káros és függőséghez vezető szokások és életmódok kialakulásának megelőzése,
- Drog prevenció
- A szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel való foglalkozás
- A mindennapos testnevelés megvalósítása
- A gyalogos és a kerékpáros közlekedés, ill. a tömegközlekedési eszközökön való szabályok elsajátíttatása
- Balesetvédelmi oktatás a „veszélyes” tantárgyak első óráin (testnevelés, technika, kémia, számítástechnika.)
- A tűz- és katasztrófavédelemre való felkészítés

Feladataink az egészségnevelés, egészségfejlesztés megvalósításában:

- -A tantestület egésze által elfogadott egészségfejlesztő szemlélet beépítése a mindennapi iskolai gyakorlatba, tantárgyi programokba, tanmenetekbe, osztályfőnöki munkatervbe, tanórán kívüli programok terveibe.
- Az intézményünkben olyan egészségfejlesztő környezet megteremtése, melyben minden munkaközösség a maga területén részt vesz a fejlesztő munkában.
- Intézményünk szolgáltatási rendszerében olyan egységes szemlélet alapján működő gyakorlat kialakítása, amely hozzájárul az egészség megőrzéséhez, fejlesztéséhez. Pl.:
 - napközis, tanulószobai ellátás
 - iskolai testedzés

Az egészségnevelés iskolai területei:

Tanórai foglalkozások

A tanítási órák programjaiba beépített témák:

- Elsősegélynyújtás
- Személyi, környezeti higiénia
- Környezeti ártalmak (környezetszennyezés, zaj, hulladékkezelés),
- Személyes biztonság (közlekedés)
- Testedzés, testtartás

- A tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődésének elősegítése
- Egészséges életmódra nevelés
- Az egészséges táplálkozás, a helyes szokások kialakítása az iskolai étkeztetés segítségével
- Egészséges életvitel kialakítására nevelés
- a beteg, sérült és fogyatékkal élő embertársaik iránti elfogadó és segítőkész magatartás kialakítása
- A környezet leggyakoribb egészséget, testi épséget veszélyeztető tényezőinek ismerete
- A veszélyhelyzetek egyéni és közösségi szintű megelőzésére, kezelésére való felkészítés
- Káros és függőséghez vezető szokások és életmódok kialakulásának megelőzése
- Drog prevenció
- A szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel való foglalkozás
- A mindennapos testnevelés megvalósítása
- A gyalogos és a kerékpáros közlekedés, ill. a tömegközlekedési eszközökön való szabályok elsajátíttatása
- Balesetvédelmi oktatás a „veszélyes” tantárgyak első óráin (testnevelés, technika, kémia, számítástechnika.)
- A tűz- és katasztrófavédelemre való felkészítés

3.13.2. Környezeti nevelési program

„A környezeti nevelés a személyiségformálás olyan összetevőit és folyamatait jeleníti, melyek a személyek, illetve közösségek környezeti identitásának kialakulását és elmélyülését segítik magatartás- és tevékenységrepertoárjuk ökológiai szemléletű gazdagítása által.” /Lehoczky János: Iskola a természetben, avagy a környezeti nevelés gyakorlata/

Az iskola környezeti nevelési tevékenységének kiemelt feladatai:

1. A fenntartható fejlődéssel összhangban lévő értékeket, beállítódásokat, készségeket, képességeket, rutinokat, viselkedést alakítunk ki, illetve fejlesztünk, megerősítünk.
2. Segítjük a gyerekek saját értékrendjének, etikai tudatosságának kialakítását.
3. Egészséges, környezetbarát életvitelre nevelünk.
4. Törekszünk a környezettel kapcsolatos esztétikai érzékenység fokozására.
5. Segítjük diákjainkat, hogy megfelelő mennyiségű, pontos információkhoz jussanak a környezeti kérdésekkel kapcsolatban, és ezeket elemezni, összegezni, általánosítani tudják.
6. A kritikus, rendszerben való gondolkodás képességét fejlesztjük.
7. Megismertetjük az ember szerepét a természet egyensúlyának fenntartásában.

8. Alakítjuk, illetve fejlesztjük a döntéshozatal, a problémamegoldás képességeit, a részvétel igényét.
9. Az önszabályozás, a társas együttműködés, a konfliktuskezelés készségét erősítjük.
10. Kialakítjuk a környezetért érzett felelősségtudatot.
11. Megteremtjük az életen át tartó tanulás igényét.
12. A tanulók igényének felkeltése a tiszta, egészséges környezet kialakítására, megóvására.
13. A tanulók az életkoruknak megfelelő szinten a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében foglalkoznak a környezet megóvásának szempontjából legfontosabb ismeretekkel:
 - A környezet fogalmával
 - A földi rendszer egységével
 - A környezetszennyezés formáival
 - A környezetvédelem lehetőségeivel
 - Lakóhelyünk természeti értékeivel
 - Lakóhelyünk környezetvédelmi feladataival

Iskolánk nevelőtestülete, mely az egyes munkaközösségeken keresztül elérhető, ill. szervezhető a környezeti neveléssel kapcsolatos célkitűzések tervezésekor, megvalósításakor különös tekintettel az alsó munkaközösség és a felső munkaközösség koordináló szerepére.

A helyi önkormányzattal együttműködve nagyobb hatékonyságra tehetünk szert.

Tanulóink környezettudatos magatartásától nem csupán ismeretbe fogadói hozzáállást, hanem tevékeny részvételt várunk.

Jövőkép, alapelvek, célok:

Fontosnak tartjuk, hogy az iskola minden dolgozója és diákja:

- óvja az őt körülvevő élő környezetet
- legyen igényes önmagával és a környezetével szemben

Mivel élő környezetünk fő részét itt az iskolában munkatársaink és diákjaink jelentik, így a környezeti igényesség egyben etikai kérdés is.

Az iskolai környezeti nevelés tevékenységeinek szinterei:

1. Hagyományos, tanórai oktatásszervezésben:

- Minden tanórán igyekszünk figyelembe venni és kihasználni az adott témában rejlő környezetvédelmi vonatkozásokat
- A tanórákon kapjanak a tanulói közösségek, a tanulók olyan konkrét feladatokat, melyek

közvetlen környezetük (iskolai, otthoni) megismerését, értékeinek megóvását szolgálják

- A természettudományos tantárgyak, különös tekintettel a kémiára, biológiára és a földrajzra, a tantárgyak jellegéből adódóan igyekeznek kapcsolatot teremteni a mindennapi élettel, ismeretfeldolgozási módszerként előtérbe helyezük az élménypedagógiát

2. Tanórán kívüli tevékenységek:

- A természetismereti szakkör munkája révén az érdeklődő tanulókkal további ismeretszerzési és alkalmazási lehetőségek nyílnak
- Tanítványaink rendszeresen képviselik iskolánkat a környezet- és természetvédelmi témájú versenyeken
- Öko - faliújsággal folyamatosan igyekszünk követni e témában az aktualitásokat Rendszeresen részt veszünk különböző gyűjtési akciókban (pl. elemek, papír, stb.)
- A környezet- és természetvédelem jeles napjai alkalmából (Föld Napja, Víz Napja, Állatok Világnapja, Madarak és Fák Napja, Környezetvédelmi Világnap) iskolai, ill. osztály szinten különböző programokat szervezünk
- Az iskolai faliújságon rendszeresen megjelentetünk környezetvédelmi témájú lapokat.
- A Kele Napja pályázatain, versenyein való részvétel
- Kapcsolattartás a többi Fekete István nevet viselő intézménnyel

3. Tervezett tevékenységek.

- A környezet- és természetvédelemmel kapcsolatos projekt napok, témahetek
- Az iskola előtti kert „tanösvénnyé” alakítása
- Madárbarát kert kialakítása
- Biológia, földrajz és környezet órákba beépített tanulmányi séták, kirándulások

Programok és akciók a tanév során:

- A szakkörök és napközis csoportok környezeti neveléssel kapcsolatos tevékenységei
- Pályázatokon való részvétel
- Vetélkedők és versenyek rendezése
- A folyosók, tantermek dísznövényeinek folyamatos gondozása, ápolása
- Papírgyűjtés ősszel és tavasszal
- Tavasszal az iskolaudvar szépítése, virágosítása
- Téli madáretetés
- A Föld napja alkalmából szemétyűjtési akció
- A Föld napjához kapcsolódóan rajzpályázat hirdetése
- Veszélyes hulladék gyűjtése (szárazelemgyűjtő az iskola bejáratánál)
- Szelektív szemétyűjtés műanyagpalackok, papír

- Csatlakozunk az önkormányzat környezetvédelmi programjához
- Jeles napok megünneplése
- Környezetvédelemmel, természetvédelemmel foglalkozó projektnap, témahét szervezése, játékos vetélkedővel, akadályversennyel az alsó és felső évfolyam tanulói számára

3.14 A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei

A magatartás és a szorgalom **minősítésére** /értékelés, osztályozás/ havonta kerül sor az osztályfőnöki órákon. Az érdemjegyek bekerülnek az értékelő naplóba (elektronikus naplóba) és az ellenőrzőbe is. A félévi, év végi osztályzat véglegesítése az osztályozó értekezleten történik az osztály, illetve az osztályfőnök javaslata alapján. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról.

3.14.1 A magatartás értékelésének elvei

A különböző tanulásszervezési eljárások során tanúsított magatartás, hozzáállás, segítőkészség, odafigyelés, együttműködés, részét képezi a minősítésnek. A projekt, a témahét, a kooperatív csoportmunka szerepe az önértékelésben, az önértékelés fejlesztésében is jelentős.

Példamutató (5) az a tanuló, aki a házirendet betartja, társait is annak betartására buzdítja. A közösségi munkában részt vesz, a jó közösség kialakítását segíti. Társait becsüli, segíti. Udvarias, figyelmes. Órákon aktív. Önálló a vállalt feladatok elvégzésében.

Jó (4) a magaviselete annak, akinek iskolai magatartása általában kifogástalan. A házirendet igyekszik betartani. Fegyelmezési problémák ritkán fordulnak elő vele kapcsolatban, s ezek is kismértékűek. A közösségi munkában, ha nem is kezdeményező jelleggel, de becsülettel részt vesz.

Változó (3) magaviseletű tanuló iskolai magatartásában bár nem súlyos, de elég sok fegyelmezési probléma adódik. A munkában való részvétele, aktivitása hullámzó.

Rossz (2) az a tanuló, aki fegyelmezetlen magatartásával a közösséget demoralizálja. Társainak rossz példát mutat. A közösségi élet nem érdekli. A munkát inkább hátráltatja, mint segíti. Tanárainak, a felnőtteknek nem adja meg a kellő tiszteletet.

Fontos a szaktanári figyelmeztetések és dicsérek figyelembe vétele a magatartás jegy megállapításánál.

3.14.2 A szorgalomjegyek megállapításának elvei

Példamutató (5) szorgalmú az a tanuló, akinek kötelességteljesítése kifogástalan. Képességeihez mértén a feladatait a legjobban végzi el. Kitartó, a tőle telhető legjobb eredményre törekszik. Igyekszik a hiánytalan, pontos, esztétikus munkavégzésre.

Jó (4) a szorgalma annak, aki képességeihez mértén megfelelően dolgozik, de többre nem törekszik. Házi feladatait és iskolai munkáit elvégzi. A pontosság és esztétikum már kevésbé érdekli.

Változó (3) szorgalmú tanuló munkavégzésében törések mutatkoznak. Gyakran dolgozik képességein alul. Nincs kitartása.

Hanyag (2) tanuló gyakran mulasztja el kötelességeit. Képességein alul teljesít. Munkái gondatlanok, hanyagságról árulkodnak. Munkavégzésében megbízhatatlan. Valamely tantárgy (ak) ból a minimum követelményeket sem teljesíti.

A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei

Mind a jutalmazás, mind a fegyelmezés esetében szeretnénk, ha érvényesülne iskolánkban

- A fokozatosság elve
- A következetesség elve
- A rendszerszerűség logikája

Elsődleges cél: a diákok együttműködési készségeinek növelése és ösztönzése, a szabálykövető, erkölcsös magatartás kialakítása, fejlesztése.

A **jutalmazás** során a diákot a tőle elvárhatónál jobb teljesítményéért – az iskola házirendjében foglaltak szerint – jutalmazzuk. Ez az elismerés pozitív megerősítés, amely lehet:

- Ösztönző
- Értékelő-minősítő
- Kontrollként alkalmazott

Mindhárom jutalomfajtánál törekszünk arra, hogy

- Sikerélményt váltson ki
- Önbizalmat és bátorságot keltsen
- Stabilizálja a pozitív kapcsolatot az iskola és a diák között

A **fegyelmezéssel** kapcsolatban a szabályozás a házirendben és az SZMSZ-ben található.

3.15. A tanulók jutalmazása

Azt a tanulót, aki tanulmányi munkáját képességeihez mérten kiemelkedően végzi aki kitartó szorgalmat, vagy példamutató közösségi magatartást tanúsít, illetve hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez, az iskola dicséretben részesíti, illetve jutalmazza.

Az iskola ezen túlmenő jutalmazásai

Az iskola ezen túlmenően jutalmazza azt a tanulót, aki

- a) eredményes kulturális tevékenységet folytat,
- b) kimagasló sportteljesítményt ér el,
- c) a közösségi életben tartósan jó szervező és irányító tevékenységet végez.

A jutalmazás formái:

- a) Szaktanári dicséret,
- b) Diákönkormányzat-vezetői
- c) Igazgatói
- d) Osztályfőnöki
- e) Igazgatói
- f) Nevelőtestületi dicséret
- g) Oklevél, könyv - és egyéb jutalmak
- h) Fekete István díj

3.15.1 Versenyek évközi jutalmazása az alábbiak szerint adható:

Iskolai (házi)	1 – 3.	szaktanári
Községi	1 – 3.	igazgatói
	4 - 6.	osztályfőnöki
Megyei (területi)	1 – 6.	igazgatói
	7 -12.	osztályfőnöki
Országos	döntőbe jutottak	igazgatói

3.15.2 Kiemelt elismerési formák:

A tanulói közösségek jutalmazásának formái:

A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkáért, valamely jó cél érdekében közösen kifejtett erőfeszítésért, a példamutatóan egységes helytállást tanúsító tanulói közösség (osztály, énekkar, diákkör stb.) csoportos jutalmazásban részesíthető.

- Oklevél, könyv- és egyéb jutalmak
- Kirándulás, opera- vagy színházi látogatás stb.

Az egyes tanévek végén a kitűnő eredményt elérő tanulók az iskolai intézménytől oklevelet és könyvjutalmat kapnak.

Fekete István Díj

„ A Fekete István díjat 2002-ben alapította az iskola nevelőtestülete, diákönkormányzata és szülői munkaközössége. A díjat minden tanév végén minimum két tanulónak ítélik oda. Azok a tanulók esélyesek a díj elnyerésére, akiknek példás a magatartásuk és szorgalmuk, tanulmányi eredményük legalább jó (4-es), kiemelkedő a közösségben és a közösségért végzett tevékenységük, különböző iskolai versenyeken eredményes volt a részvételük. A díjat elnyerők oklevelet, könyvutalványt vagy egyéb értékes jutalmakat kapnak.”

4. Komplex Alapprogram

A Komplex Alapprogram az 1–4. osztályban és felmenő rendszerben az 5. osztálytól kerül bevezetésre a 2020-as tanévben.

4.1 Alapelvek, célok, feladatok

4.1.1 Célok:

- A végzettség nélküli iskolaelhagyásra vonatkozó országos és intézményi stratégia prevenciók célú beavatkozásainak megalapozása;
- A lemorzsolódás megelőzése, tanulást támogató pedagógiai módszerek alkalmazása.
- Az iskolai nevelés-oktatás az esélyegyenlőség szempontjait figyelembe véve hozzájáruljon a tanulók személyiségének, képességeinek és készségeinek kibontakoztatásához. Segítse a szellemi, testi fejlődésüket és az egészséges életmód kialakulását. Biztosítsa a továbbtanuláshoz szükséges alapvető készségeket, az önművelés képességét.
- Transzverzális készségek fejlesztése (kritikus gondolkodás, kreativitás, kezdeményezőképeség, problémamegoldó gondolkodás, kockázatelemzés, döntéshozatal és az érzelmek kezelése).
- Tanulástámogató módszertan (tanítási stratégia) alkalmazása, melynek központi eleme a heterogén tanulócsoportokban folyó differenciált fejlesztés (Differenciált Fejlesztés Heterogén Tanulócsoportokban, DFHT), segítségével képessé váljanak a tanulók az önálló és a társas tanulásra, egyszóval: az eredményes tanulásra.

4.1.2 Alapelvek:

A Komplex Alapprogram megvalósítása során kiemelt jelentőségű, hogy az a koherenciát biztosító, a célokkal egybevágható alapelvekre épüljön, ezzel megalapozva az alprogramok egységes rendszerét.

A program legfontosabb alapelvei:

1) adaptivitás; 2) komplexitás; 3) közösségiség; 4) tanulástámogatás; 5) méltányosság

4.1.3 Komplex Alapprogram

- egységes rendszerbe ötvözi a pedagógiai gyakorlatban eddig használt differenciált fejlesztést támogató módszereket;
- alkalmazza a tanulók iskolai helyzetét, státuszát megváltoztató és ezzel a tanulási motivációt növelő Komplex Instrukciós Programot;

- különös hangsúlyt fordít a tanulók alapvető képességeinek, készségeinek kialakítására az alprogramok segítségével.

A Komplex Alprogram jelszava: **Tanulni élmény!** amely magával hozza az élményalapú tanulást. Programunk eleme a tanulók aktív tanórai részvételének támogatása, mely a pozitív élményeken keresztül valósul meg. Ennek mozgatórugója az interaktív, a tanulók bevonásán alapuló kreatív feladatmegoldás, az együtt tanulás élménye.

4.2 Feladatok, eljárások, eszközök, módszerek

4.2.1 Fejlesztési feladatok:

Fejlesztjük az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges motívumokat (önfejlesztő elképzelések) és tanulási képességeket (stratégiákat és módszereket)!

- A tanulási stratégiák, módszerek és technikák megtanítása minden tanulónak
- A mérés, mint a képességfejlesztés alapeleme. Nem az elsajátított ismeretanyag mennyiségének, hanem a kompetenciák szintjének meghatározását szolgálják
- Differenciált nehézségű feladatokkal, testre szabott egyéni és csoportos foglalkoztatással lehetőséget adunk az egyéni haladási ütem kialakítására.
- A tehetséges gyermekeket valós szükségleteik szerint segítjük a saját önfejlesztő stratégiájának kialakításában és megvalósításában
- Demokratikus alapokon álló, integratív tanár – diák viszonyt alakítunk ki. A tanítási órák légköre, hangulata oldott, a tanulók sikerorientált beállítódással dolgoznak, a pedagógus csak facilitáló

szorongásszintet tart fenn.

- Növeljük tanulóink önbizalmát és önértékelését, építjük a pozitív énképét, erősítjük, a belső kontrolllos beállítódását fokozzuk a felelősségvállalást, az önállóságot!
- Tudatosan neveljük „én” erős, jó komfortérzésű fiatalokat.
- Az szocializáció folyamatainak tudatos irányítása, elősegítése.
- Az egyéni munkakultúra kialakítása, a kötelességekhez való pozitív viszonyulás (attitűd) kiépítése

4.2.2 Kiemelt fejlesztési feladataink:

- énkép, önismeret,
- hon-és népismeret,
- európai azonosságtudat
- egyetemes kultúra,
- aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés, közösségnevelés
- gazdasági nevelés,
- környezettudatosság, fenntarthatóság
- művészeti nevelés,
- művészeti eszközökkel történő nevelés
- a tanulás tanítása,
- testi és lelki egészség,
- felkészülés a felnőtt szerepekre, család szerepe
- testmozgás fejlesztése minden színterén az oktatásnak

4.2.3 További feladatok:

A modern személyközpontú, interaktív, tapasztalati tanulásra alapozó tanulásszervezési eljárások, módszerek, pedagógiai kultúra általánossá tétele.

- A tanulás tervezésében, szervezésében és irányításában a **tevékenység-központú tanítási gyakorlatot** honosítjuk meg, mely életszerű helyzetek teremtésével alkalmat nyújt konkrét élmények és tapasztalatok gyűjtésére;
- Növeljük a **tanulók aktív részvételét** igénylő ismeretszerzési módok arányát (megfigyelés, kísérlet, új információs és kommunikációs technikákat alkalmazó anyaggyűjtés, modellezés, szerepjáték, drámapedagógia stb.).

- Differenciált foglalkoztatással, az egyéni haladási ütemhez igazított fejlesztő terheléssel.
- Alkalmazzuk a DFHT módszerét.
- Alkalmazzuk a kooperatív tanulási-tanítási technikákat és módszereket!
- A különböző kommunikációs technikák és konfliktuskezelési stratégiák elsajátíttatása.
- Az alprogramokkal illetve gazdagító, dúsító feladatokkal, programokkal és valódi problémák megoldásával alkalmazkodunk a különböző tanulói képességekhez.
- A szociális, életviteli és környezeti kompetencia fejlesztése a nevelési célrendszer központi eleme; a konstruktív életvezetésre történő felkészítés feltétele.
- Önszabályozási stratégiák, autentikus, életszerű helyzetek kialakítása, amelyek során szerzett kompetenciákat a későbbiekben alkalmazniuk kell.
- A mérési, ellenőrzési, értékelési és minőségbiztosítási rendszerben meghatározott rend szerint funkciójuknak megfelelően elvégezzük a diagnosztikus, a formatív és szummatív méréseket.
- ***Emberléptékű következetes követelés.***
- Fejlesztő hatású visszacsatolás, mérés-értékelés.
- Érdemjegy, pontszám és százalékok nélkül, szóban és írásban is visszajelzést kap a tanuló, ami kiemeli erősségeit és annyi problémával szembesíti, amennyit a közeljövőben reálisan képes megoldani.

4.2.4 Komplex Alprogramban megjelenő eszközök:

A program szakmai anyagai:

- Nevelési- oktatási program - KAK
- Tanítási stratégia - DFHT
- Alprogrami koncepciók (5 db.)
- Alprogrami eszköztár és feladatbank (5 db.)
- Tanítói- tanári kézikönyvek (10+16 db.)
- Óraillesztrációk, példák
- Foglalkozástervek
- Tankockák

4.2.5 További tanulást segítő eszközök:

- Az intelligencia és kreativitás - fejlesztő egyéni programok.
- A komplex személyiségépítés teljes eszközrendszere.
- Az ismeretek és összefüggések tanulói felfedezése, a szemléltetés, cselekvés, az aktivizáló módszerek alkalmazása jellemzi a tanulási – tanítási folyamatokat.

- A pozitív motivációs eszközei, a jutalmazás és büntetés módszereinek mértéktartó (nem szélsőséges) alkalmazása.
- Személyes példamutatással neveljük gyermekeinket a változatos kommunikációs technikák alkalmazására, toleranciára, a másság elfogadására, empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartása, a konfliktusok kezelésére.
- Önértékelés, önkontroll, önfejlesztő stratégia alkalmazása. Pozitív tartalmú szociális kapcsolatok építése.
- A kulturált és egészséges életvitel kialakítása.
- A hagyományos és digitális ismerethordozók sokaságából kiválasztva az adott életkorban célszerű módszerek és eszközök; egyéni és csoportos aktivitásra serkentő munkaformák alkalmazása.

4.2.6 Tanulásszervezés, alkalmazott módszerek

Tanulásszervezés folyamatában az alábbi elvek érvényesülnek:

- a rend és fegyelem fenntartása
- tanuló szabadságának biztosítása
- tanulói viselkedés szabályozása
- pozitív tanulási légkör biztosítása
- csoportfolyamatok elősegítése

Alkalmazott módszerek:

A tanítás – tanulási folyamatban a **DFHT tanítási-tanulási stratégiát** alkalmazzuk, mint a Komplex Alapprogram hangsúlyos elemét.

A lenti ábra azt mutatja, hogy a kötelező tanítási órák 20%-ban a DFHT (differenciált fejlesztés heterogén tanulócsoportban) szükséges alkalmazni.

A DFHT célja:

- A tudásban és szocializáltságban heterogén tanulói csoportok fejlesztése.
- A tanulói viselkedés pozitív befolyásolása.
- Az alulmotiváltság mérséklése.
- A kognitív, affektív, szociális képességek fejlesztése.
- A tanulók közötti együttműködés elősegítése.

DFHT koncepciója, módszerei:

Egyénre szabott differenciálás

- egyedül végzett munka
- rétegmunka
- teljesen egyénre szabott munka
- részben egyénre szabott munka

Párban folyó munka

- páros munka
- tanuló párok munkája

Csoportban végzett munka

- A kooperatív munka, kooperatív tanulás, kollaboratív munka
- KIP
- Ezenkívül a tanórák 80%-ban a pedagógus választ módszereket.

Alapmódszerek:

- tanári magyarázat (frontális tanítás): beszélgetés, kérdezve kifejtés, előadás, szemléltetés
- munkáltatás (egyéni, de nem önálló): variációs módszer
- individuális (egyéni és önálló tanulás): egyéni feladatok.

Motiváló módszerek:

- páros munka
- csoportmunka
- játék
- szerepjáték (drámapedagógia)
- vita
- kutató-felfedező módszer
- kooperatív módszerek
- projekt módszer
- szituációs játékok

4.3 A komplex alprogram sajátosságai:

4.3.1 A Komplex Alprogram alprogramjai:

Az „Élménysuliban” minden alprogram megjelenik, hetenként javasoltan, minimum egy órában. Az alprogramok aránya az iskola profiljához igazítható (pl. művészeti iskolák, sportiskolák stb.)

4.3.2 A testmozgásalapú alprogram (TA)

Az alprogram az iskolai testmozgásprogramok három területén kívánja bővíteni, sajátélmény-szerzést biztosító tanulási környezetben a pedagógusok módszertani repertoárját és szemléletét:

- testnevelés óra
- mozgásos tanulás osztálytermi környezetben
- szabadidős mozgástevékenységek

A TA a testmozgás iskolai környezetben előforduló **minden formájára támaszkodva, tanulástámogató eszközeivel** vesz részt a tanulói komplex személyiségfejlesztésben.

Az **aktív, kreatív, felelősségteljes** magatartást kialakító oktatási módszerek alkalmazásával teszi az alprogram a testmozgáson alapuló tevékenységeket a közösségi célok és az egyéni felelősség életgyakorlatává.

Cél még az egészségtudatos, jövőorientált életmód kialakítása.

Az alprogram tartalma:

Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató módszerek és kereszttantervi tartalmak implementációjának támogatása testnevelés órai környezetben, a differenciálásra építve.

Mozgásos tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő integrálása osztálytermi környezetben.

Önkéntességre és befogadásra épülő informális és nonformális tanulás testmozgás-alapú támogatása iskolai környezetben

4.3.3 Az életgyakorlat-alapú alprogram (ÉA)

Az **Életgyakorlat-alapú alprogram** egy olyan pedagógiai rendszert mutat be, amely hozzájárul az egyén és **természeti, társadalmi környezete kölcsönhatásának** tudatos és felelős alakításához.

Az életgyakorlat koncepció egyrészt figyelembe veszi a tanulók szükségleteit, és ennek függvényében eltérő tanulási-tanítási egységeket tartalmaz.

Minden egységen belül **alternatív, a tanulók képességeihez, érdeklődéséhez, tempójához igazítható**

tanítási eszközöket, munkaformákat ajánl.

Az alprogram célja, hogy az **életben hasznosítható** ismereteket, tapasztalatokat szerezzon a gyermek, amely sikeres **életvezetési kompetenciákkal** vártezi fel.

Cél továbbá, hogy **megalapozza a vitakultúrát, kritikus gondolkodást és az önálló felelősségvállalást.**

Célunk még az **életformák** sokszínűségének tisztelete, a **családi közösségek** megbecsülése, az **egészséges énkép** kialakítása.

A célrendszerben hangsúlyos, hogy az egyén és környezete között dinamikus viszony van, így az **életgyakorlat témái komplexek** és minden szinten - a rendszerszemléletnek megfelelően - kidolgozásra kerülnek.

Az alprogram tartalma:

- egészséges életmód, életvezetés
- környezettudatosság (fenntarthatóság)
- állampolgári felelősség (közösségi szerepek)
- életút-támogató pályaorientáció
- család, párválasztás
- érzelmi intelligencia (szociális készségfejlesztés)

4.3.4 A művészetalapú alprogram (MA)

- Az alprogram a művészeti nevelést célzó tanórák, a művészeteket pedagógiai eszközként felhasználó osztálytermi tanulás és a szabadidős művészeti tevékenységek terén nevelő/oktató pedagógusok metodológiai fejlesztésén keresztül hat a végzettség nélküli iskolaelhagyás mérséklésének irányába.
- A művészettel nevelés sok és sokféle lehetőséget teremt a tanulástámogatás megvalósítására.
- Az alprogram célja művészeteket célként/eszközként használó tanórák, szabadidős foglalkozások biztosítása a tanulók számára.

Indirekt célok:

- Személyiség- és társas készségek fejlesztése a művészeti tevékenység révén
- Tanulási motiváció, tanulás iránti attitűd alakítása
- Indirekt (kognitív képességeket célzó) tanulásfejlesztés művészeti keretek között
- tanulásfejlesztés a művészetek révén
- (Inter)diszciplináris ismeretátadás művészeteken alapuló, résztvevő központú gyakorlatokon keresztül

- Pályaorientáció: művészpályára irányítás, illetve pályaorientáció művészetek révén.
- A művészeti tevékenységbe ágyazott fejlesztés keretében lehetőség van a tanuló egyéni **sajtságaihoz alkalmazkodó, esélyegyenlőséget biztosító pedagógiai módszerek alkalmazására**, ezáltal az adaptivitás biztosítására.

Az alprogram tartalma:

A művészeti tantárgyak és a mozgásra irányuló testnevelés tantárgy a készségtárgyak körébe sorolhatók, s ez arra is lehetőséget ad, hogy hasonló tartalmi elemek szerint épüljenek fel alprogramjaik is.

Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató módszerek és kereszttantervi tartalmak megvalósításának támogatása a művészeti nevelést szolgáló tanórai környezetben, a differenciálásra épülve.

Művészetekre épülő tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő integrálása osztálytermi környezetben.

Önkéntességre és befogadásra épülő informális és nonformális tanulás művészet-alapú támogatása iskolai környezetben.

4.3.5 A logikaalapú alprogram (LA)

A Logikaalapú alprogram a tanulók gondolkodásának fejlesztését támogató módszerek és stratégiák megismertetésével szeretné növelni a pedagógusok módszertani repertoárját az iskolai élet területein.

Az alprogram feladata megismertetni a pedagógusokat olyan logikai alapú játékokkal, (legyen az sakk, táblás, papír-ceruza, szituációs és egyéb játék), melyeket a pedagógus fel tud használni mind az általános képességfejlesztéshez, mind a közismereti tantárgyi órákhoz.

Az alprogram keretén belül olyan szemléletváltás elindítását célozzuk meg, amelynek segítségével a tanítási és a tanulási folyamat egyaránt élményszerűvé, motiválóvá és egyben fejlesztő hatásúvá tehető.

Az alprogram célja, a gyerekek egyik legfőbb tevékenységére, a játékra és a játékosságra építve, hogy a gyerekek a tanulást ne érezzék fájdalmas, fáradságos folyamatnak.

A tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás – ezzel a tanulók motivációja növelhető.

Az oktatásban a különböző logikai játékok és technikák alkalmazása nem öncélúan történik, hanem a tanterv és a tananyag megfelelő részébe való integrálással, szorosan kapcsolódva a megtanulandókhöz és a tanulók életkori sajátosságaihoz.

A játék lehetőséget nyújt a differenciálásra, és a gondolkodási képességeken túl a szociális képességek fejlődése is várható.

Az alprogram tartalma

A problémamegoldó gondolkodás fejlesztési lehetőségei a gyakorlatban – stratégiák és algoritmusok.

- A vizualitás szerepe a gondolkodás fejlesztésében.
- Játék alapú megközelítések:
- Térsejtelmet, sík- és térbeli tájékozódási képesség fejlesztése
- Dienes játékok és a matematikai gondolkodás fejlesztése
- Sakk játék alapjainak elsajátítása és beépítése az iskolai tanulásba
- Táblás játékok, társasjátékok, papír-ceruza játékok alkalmazása
- Játékstrukturált megközelítések:
- Kártyajátékok – lapot kérünk!, logiccards, set, stb.
- Logikai játékok, logisztorik
- Barkochba és egyéb csoportos szituációs játékok
- Kreativitást és reflektivitást fejlesztő játékok

4.3.6 A digitális alapú alprogram (DA)

A Digitális alapú alprogram az IKT-műveltség elemeit keresztntantervi, transzverzális megközelítésben értelmezi, és a digitális pedagógiai kultúra komplex, intézményi szintű fejlesztését tekinti feladatának.

Az IKT-műveltség tekintetében a technológiai, a kognitív és a szociális aspektust tekintjük irányadónak.

Az alprogram kidolgozásával a pedagógusok módszertani kultúraváltását segítjük elő, olyan korszerű digitális megoldásokkal, melyek hozzájárulnak az elektronikus tanulási környezet kialakításához, felgyorsítva az intézmények digitális átállását, mely lehetővé teszi, hogy a digitális eszközök alkalmazásával a tanulás élményszerűvé váljon.

Az **alprogram célja**, hogy kialakítsa a pedagógusokban az oktatásba integrált IT-eszközöket értő és kritikus módon alkalmazó „digitális állampolgár” habitust, melynek révén az összetett problémák megoldása a technológia segítségét is igénybe veszi.

Szeretnénk elérni azt is, hogy a tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás a digitális alkalmazások használatával, ezzel növelve a tanulók motivációját, kognitív képességeik színvonalát, tanulás módszertani repertoárjukat, pályaorientáció szempontjából releváns ismereteiket, (inter)diszciplináris ismereteik körét, és mindent egybevetve: a tanulók személyiségformálásához is hozzájáruljon.

Az alprogram tartalma

Az alprogram az alábbi tartalmi pontokból építkezik:

- Játékalapú megközelítések
- Technológiai műveltség, felelősségteljes eszközhasználat
- IKT-műveltség
- Hálózati részvétel és együttműködés, problémamegoldás, kommunikáció és eszközhasználat
- Digitális írástudás
- IKT alapú óratervezés
- Személyes tanulási környezet menedzselése

4.3.7 Komplex óra

Komplex órák bevezetése – a program komplexitását a kognitív, affektív, szociális képességek együttes fejlesztése jelenti. A kötelező és szabadon tervezhető tanórákat fedi le, amelyekben a tantárgy tananyagának kb. 30%-át (új ismeret) hordozzák. Az éves óraszámhoz viszonyítva 10-30%-a dolgozza fel az új ismeretek 30%-át. A közismereti tantárgyak esetében a tantárgyi és keresztantervi tartalmat (tananyagot) az alprogrami tartalmakkal kapcsolja össze, a DFHT óraszervezési eljárásaival megvalósítva a tanórát. Ezen órák esetében a tantárgyakon átívelő transzverzális készségek (a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményezőkészség, a problémamegoldó gondolkodás, kockázatelemzés, döntéshozatal és az érzelmek kezelése) fejlesztése is megjelenik.

Tartalmi fejlesztési pontok:

- legalább 1 alprogrami (max. 3 alprogrami) kapcsolat megjelenik benne
- kapcsolódik az adott tantárgy adott évfolyamának tanmenetéhez, és a tanítói/tanári kézikönyvben megjelenített órához
- minden alprogram (törekedve arra, hogy) egyenlő aránnyal (kb. 20%) jelenik meg (össz. komplex óraszám)

4.4 A Komplex órák felépítése

4.4.1 Ráhangelődés

A ráhangelődés biztosítja, hogy a tanulók lelkesen, motiváltan kezdjék el a napot az iskolában, és érzelmi biztonságban érezzék magukat az osztályközösségben. Heti 1-3 alkalommal javasolja a Komplex Alprogram 20-25 perces foglalkozás keretén belül. A tanulási környezetet célszerű átalakítani úgy, hogy a tanulók körben ülhessenek székeken vagy szőnyegen, így megkönnyítve a kommunikáció feltételeit.

A foglalkozás felépítése ajánlottan a következő:

- Üdvözlés
- Beszélgetés
- Közös tevékenység/játék
- Zárás

A Ráhangelődés megvalósítását javasoljuk a nap elején, javasolt időtartama 25-45 perc, helye a nap kezdésekor vagy osztályfőnöki óra keretében vagy a délutáni foglalkozások elején. Témái megválasztásában segít a Tanítói kézikönyv.

4.4.2 „Te órád”

„Te órád” - a **diák érdeklődéséhez**, igényéhez, saját választásához igazítható, amely órákon az osztálykeret nem feltétlenül kell, hogy érvényesüljön. Vagy az **intézmény életében már meglévő**, jól működő, már

hagyományokkal rendelkező foglalkozások, szakkörök, tehetséggondozó programok stb. továbbvitele, megtartása, de a foglalkozások középpontjába helyezve a tanulók szociális-emocionális fejlesztését. Az óra kiválasztását a pedagógus segíti.

4.4.3 Házi feladata

Házi feladat: sem írásbeli, sem szóbeli házi feladatot nem ad a pedagógus a tanulóknak. Ez nem azt jelenti, hogy elmaradhat a szükséges gyakorlás és rögzítés, hanem azt, hogy a pedagógusnak az iskolai tanórákon kell a tanulókkal ezeket a feladatokat elvégezni. Úgy kell a mindennapokban terveznie és megvalósítania az óráit, hogy legyen elegendő idő a szükséges gyakorlásra és az új ismeretek rögzítésére az órák keretén belül. A pedagógusnak módosítania kell tervezési szokásain: legyen a tanórákon annyi gyakorlás és ismétlés, hogy ne legyen szükség otthoni tanulásra.

4.4.4 Értékelés

Az értékelés az iskola nevelőtestülete által elfogadott értékelési rendszer szerint folyik.

Nincs ötös fokozatú skálán történő értékelés a reggeli ráhangolódáson, a délutáni alprogrami foglalkozásokon, illetve azokon az órákon, amelyeken a DFHT módszert használják a pedagógusok.

A Komplex Alapprogram értékelési rendszerében egyaránt jelen van:

1. a helyzetfeltáró (diagnosztikus értékelés)
2. a minősítő (szummatív értékelés)
3. a fejlesztő (formatív értékelés).

Fontos szerepe van a **helyzetfeltáró (diagnosztikus) értékelésnek**. Ennek eredménye feltárja a pedagógus előtt a tanuló előzetes tudását, amire építheti további munkáját. Ez határozza meg az oktatási tartalmat és a módszereket. A diagnosztikus értékelést nem csak **a tanév elején** javasoljuk, ajánlott **a tanév közben** is felmérni, mennyit fejlődött a tanuló tudása. A tanév közben végzett diagnosztikus értékelés eredménye alapján a pedagógus dönthet arról, hogy változtat-e tanítási stratégiáján. **A tanév végi** diagnosztikus értékelésnél a pedagógus arról kap visszajelzést, milyen szinten sikerült a tananyagot megtanítani, a tanuló pedig arról, hogy mennyire sajátította el a követelményeket.

A **minősítő (szummatív) értékelés** egy tanulási szakasz lezárásakor, például egy témazáró dolgozat írásakor jelenik meg. Azt minősíti, hogy a tanuló mennyire sajátította el a tananyagot. A minősítő értékelés igen gyakori a hazai iskolákban.

A **Komplex Alapprogramban kiemelt szerepe van a személyre szabott, differenciált, fejlesztő (formatív) értékelésnek**. Ennek célja **nem a minősítés, hanem a tanulás támogatása**. A pedagógus, miután felmérte a tanuló tudását, és segítette a tanulónak a tanulási cél kitűzésében, támpontokat ad a megteendő lépésekről. Majd nyomon követi a tanuló egyéni haladását, és személyre szabottan segíti a

tanulási folyamatot. A fejlesztő értékelés alkalmazásánál a pedagógus a **gyermek önmagához mért fejlődését veszi figyelembe**. Folyamatos visszajelzést ad a tanulónak erősségeiről és hiányosságairól, megbeszéli vele a tanulási célokat, az értékelési szempontokat, a teendőket, és a teendők határidejét. A tanuló egyéni haladásáról és erőfeszítéseiről visszajelzést ad. A pedagógus visszajelzésének mindenképpen tartalmaznia kell a tanuló részéről sikeresen megoldott problémákat, a további fejlesztést igénylő területeket és a teendőket.

Az értékelésnek fontos része legyen

- az önértékelés
- a társak értékelése.

Legyen szubjektív, kvalitatív és szöveges.

Figyelembe kell venni az eltérő kiindulási nyelvi szinteket.

4.5 Komplex Alapprogramban megjelenő eszközök:

A program szakmai anyagai:

- Nevelési- oktatási program - KAK
- Tanítási stratégia - DFHT
- Alprogrami koncepciók (5 db.)
- Alprogrami eszköztár és feladatbank (5 db.)
- Tanítói- tanári kézikönyvek (10+16 db.)
- Óraillusztrációk, példák
- Foglalkozástervek
- Tankockák

5 A Komplex alprogram sajátosságai

5.1 A Komplex Alprogram alprogramjai:

Az „Élménysuliban” minden alprogram megjelenik, hetenként javasoltan, minimum egy órában. Az alprogramok aránya az iskola profiljához igazítható (pl. művészeti iskolák, sportiskolák stb.)

4.1.1 A testmozgásalapú alprogram (TA)

Az alprogram az iskolai testmozgásprogramok három területén kívánja bővíteni, sajátélmény-szerzést biztosító tanulási környezetben a pedagógusok módszertani repertoárját és szemléletét:

1. testnevelés óra
2. mozgásos tanulás osztálytermi környezetben
3. szabadidős mozgástevékenységek

A TA a testmozgás iskolai környezetben előforduló **minden formájára támaszkodva, tanulástámogató eszközeivel** vesz részt a tanulói komplex személyiségfejlesztésben.

Az **aktív, kreatív, felelősségteljes** magatartást kialakító oktatási módszerek alkalmazásával teszi az alprogram a testmozgáson alapuló tevékenységeket a közösségi célok és az egyéni felelősség életgyakorlatává.

Cél még az egészségtudatos, jövőorientált életmód kialakítása. Az alprogram tartalma:

Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató **módszerek és kereszttantervi tartalmak** implementációjának támogatása **testnevelés órai környezetben**, a differenciálásra építve.

Mozgásos tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő **integrálása osztálytermi környezetben.**

Önkéntességre és befogadásra épülő **informális és nonformális tanulás testmozgás-alapú támogatása iskolai környezetben**

5.1.2 Az életgyakorlat-alapú alprogram (ÉA)

Az Életgyakorlat-alapú alprogram egy olyan pedagógiai rendszert mutat be, amely hozzájárul az egyén és természeti, társadalmi környezete kölcsönhatásának tudatos és felelős alakításához.

Az életgyakorlat koncepció egyrészt figyelembe veszi a tanulók szükségleteit, és ennek függvényében eltérő tanulási-tanítási egységeket tartalmaz.

Minden egységen belül alternatív, a tanulók képességeihez, érdeklődéséhez, tempójához igazítható tanítási

eszközöket, munkaformákat ajánl.

Az alprogram célja, hogy az életben hasznosítható ismereteket, tapasztalatokat szerezzon a gyermek, amely sikeres életvezetési kompetenciákkal vértelzi fel.

Cél továbbá, hogy megalapozza a vitakultúrát, kritikus gondolkodást és az önálló felelősségvállalást.

Célunk még az életformák sokszínőségének tisztelete, a családi közösségek megbecsülése, az egészséges énkép kialakítása.

A célrendszerben hangsúlyos, hogy az egyén és környezete között dinamikus viszony van, így az életgyakorlat témái komplexek és minden szinten - a rendszerszemléletnek megfelelően - kidolgozásra kerülnek.

Az alprogram tartalma:

- egészséges életmód, életvezetés
- környezettudatosság (fenntarthatóság)
- állampolgári felelősség (közösségi szerepek)
- életút-támogató pályaorientáció
- család, párválasztás
- érzelmi intelligencia (szociális készségfejlesztés)

5.1.3 A művészetalapú alprogram (MA)

- Az alprogram a művészeti nevelést célzó tanórák, a művészeteket pedagógiai eszközként felhasználó osztálytermi tanulás és a szabadidős művészeti tevékenységek terén nevelő/oktató pedagógusok metodológiai fejlesztésén keresztül hat a végzettség nélküli iskolaelhagyás mérséklésének irányába.
- A művészettel nevelés sok és sokféle lehetőséget teremt a tanulástámogatás megvalósítására.

Az alprogram célja művészeteket célként/eszközként használó tanórák, szabadidős foglalkozások biztosítása a tanulók számára.

Indirekt célok:

- Személyiség- és társas készségek fejlesztése a művészeti tevékenység révén
- Tanulási motiváció, tanulás iránti attitűd alakítása
- Indirekt (kognitív képességeket célzó) tanulásfejlesztés művészeti keretek között
- tanulásfejlesztés a művészetek révén
- (Inter)diszciplináris ismeretátadás művészeteken alapuló, résztvevő központú gyakorlatokon

keresztül

- Pályaorientáció: művészpályára irányítás, illetve pályaorientáció művészetek révén.
- A művészeti tevékenységbe ágyazott fejlesztés keretében lehetőség van a tanuló egyéni **sajtságaihoz alkalmazkodó, esélyegyenlőséget biztosító pedagógiai módszerek alkalmazására**, ezáltal az adaptivitás biztosítására.

Az alprogram tartalma:

A művészeti tantárgyak és a mozgásra irányuló testnevelés tantárgy a készségtárgyak körébe sorolhatók, s ez arra is lehetőséget ad, hogy hasonló tartalmi elemek szerint épüljenek fel alprogramjaik is.

Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató módszerek és keresttantervi tartalmak megvalósításának támogatása a művészeti nevelést szolgáló tanórai környezetben, a differenciálásra épülve.

Művészetekre épülő tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő integrálása osztálytermi környezetben.

Önkéntességre és befogadásra épülő informális és nonformális tanulás művészet-alapú támogatása iskolai környezetben.

5.1.4 A logikaalapú alprogram (LA)

A Logikaalapú alprogram a tanulók gondolkodásának fejlesztését támogató módszerek és stratégiák megismertetésével szeretné növelni a pedagógusok módszertani repertoárját az iskolai élet területein.

Az alprogram feladata megismertetni a pedagógusokat olyan logikai alapú játékokkal, (legyen az sakk, táblás, papír-ceruza, szituációs és egyéb játék), melyeket a pedagógus fel tud használni mind az általános képességfejlesztéshez, mind a közismereti tantárgyi órákhoz.

Az alprogram keretén belül olyan szemléletváltás elindítását célozzuk meg, amelynek segítségével a tanítási és a tanulási folyamat egyaránt élményszerűvé, motiválóvá és egyben fejlesztő hatásúvá tehető.

Az alprogram célja, a gyerekek egyik legfőbb tevékenységére, a játékra és a játékosságra építve, hogy a gyerekek a tanulást ne érezzék fájdalmas, fáradságos folyamatnak.

A tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás – ezzel a tanulók motivációja növelhető.

Az oktatásban a különböző logikai játékok és technikák alkalmazása nem öncélúan történik, hanem a

tanterv és a tananyag megfelelő részébe való integrálással, szorosan kapcsolódva a megtanulandókhoz és a tanulók életkori sajátosságaihoz.

A játék lehetőséget nyújt a differenciálásra, és a gondolkodási képességeken túl a szociális képességek fejlődése is várható.

Az alprogram tartalma

A problémamegoldó gondolkodás fejlesztési lehetőségei a gyakorlatban – stratégiák és algoritmusok.

- A vizualitás szerepe a gondolkodás fejlesztésében.
- Játék alapú megközelítések:
- Térszemlélet, sík- és térbeli tájékozódási képesség fejlesztése
- Dienes játékok és a matematikai gondolkodás fejlesztése
- Sakk játék alapjainak elsajátítása és beépítése az iskolai tanulásba
- Táblás játékok, társasjátékok, papír-ceruza játékok alkalmazása
- Játékstrukturált megközelítések:
- Kártyajátékok – lapot kérünk!, logiccards, set, stb.
- Logikai játékok, logisztorik
- Barkochba és egyéb csoportos szituációs játékok
- Kreativitást és reflektivitást fejlesztő játékok

5.1.5 A digitális alapú alprogram (DA)

A Digitális alapú alprogram az IKT-műveltség elemeit keresztantervi, transzverzális megközelítésben értelmezi, és a digitális pedagógiai kultúra komplex, intézményi szintű fejlesztését tekinti feladatának.

Az IKT-műveltség tekintetében a technológiai, a kognitív és a szociális aspektust tekintjük irányadónak.

Az alprogram kidolgozásával a pedagógusok módszertani kultúraváltását segítjük elő, olyan korszerű digitális megoldásokkal, melyek hozzájárulnak az elektronikus tanulási környezet kialakításához, felgyorsítva az intézmények digitális átállását, mely lehetővé teszi, hogy a digitális eszközök alkalmazásával a tanulás élményszerűvé váljon.

Az **alprogram célja**, hogy kialakítsa a pedagógusokban az oktatásba integrált IT-eszközöket értő és kritikus módon alkalmazó „digitális állampolgár” habitust, melynek révén az összetett problémák megoldása a technológia segítségét is igénybe veszi.

Szeretnénk elérni azt is, hogy a tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás a digitális alkalmazások használatával, ezzel növelve a tanulók motivációját, kognitív képességeik színvonalát, tanulás módszertani

repertoárjukat, pályaorientáció szempontjából releváns ismereteiket, (inter)diszciplináris ismereteik körét, és mindent egybevetve: a tanulók személyiségformálásához is hozzájáruljon.

Az alprogram tartalma

Az alprogram az alábbi tartalmi pontokból építkezik:

- Játékalapú megközelítések
- Technológiai műveltség, felelősségteljes eszközhasználat
- IKT-műveltség
- Hálózati részvétel és együttműködés, problémamegoldás, kommunikáció és eszközhasználat
- Digitális írástudás
- IKT alapú óratervezés
- Személyes tanulási környezet menedzselése 104

5.1.6 Komplex óra

Komplex órák bevezetése – a program komplexitását a kognitív, affektív, szociális képességek együttes fejlesztése jelenti. A kötelező és szabadon tervezhető tanórákat fedi le, amelyekben a tudástartalom (a tananyag keresztntantervi része) kb. 30%-át hordozzák. A

„Komplex órák” tekintetében a tudástartalmak keresztntantervi kapcsolatai mellett a DFHT tanítási-tanulási stratégia, valamint az alprogrami kapcsolódások jelennek meg. Ez utóbbi órák esetében a tantárgyakon átívelő transzverzális készségek fejlesztése is megvalósítható.

Tartalmi fejlesztési pontok:

- legalább 1 alprogrami (max. 3 alprogrami) kapcsolat megjelenik benne
- kapcsolódik az adott tantárgy adott évfolyamának tanmenetéhez, és a tanítói/tanári kézikönyvben megjelenített órához
- minden alprogram (törekedve arra, hogy) egyenlő aránnyal (kb. 20%) jelenik meg (össz. komplex óraszám)

A Komplex órák felépítése

1. Ráhangolódás

A ráhangolódás biztosítja, hogy a tanulók lelkesen, motiváltan kezdjék el a napot az iskolában, és érzelmi biztonságban érezzék magukat az osztályközösségben. Heti 1-3 alkalommal javasolja a Komplex Alapprogram 20-25 perces foglalkozás keretén belül. A tanulási környezetet célszerű átalakítani úgy, hogy a tanulók körben ülhessenek székeken vagy szőnyegen, így megkönnyítve a kommunikáció feltételeit.

A foglalkozás felépítése ajánlottan a következő:

- Üdvözlés
- Beszélgetés
- Közös tevékenység/játék
- Zárás

A Ráhangolódás megvalósítását javasoljuk a nap elején, javasolt időtartama 25-45 perc, helye a nap kezdésekor vagy osztályfőnöki óra keretében vagy a délutáni foglalkozások elején. Témái megválasztásában segít a Tanítói kézikönyv.

2. „Te órád”

„Te órád” - a **diák érdeklődéséhez**, igényéhez, saját választásához igazítható, amely órákon az osztálykeret nem feltétlenül kell, hogy érvényesüljön. Vagy az **intézmény életében már meglévő**, jól működő, már hagyományokkal rendelkező foglalkozások, szakkörök, tehetséggondozó programok stb. továbbvitele, megtartása, de a foglalkozások középpontjába helyezve a tanulók szociális-emocionális fejlesztését. Az óra kiválasztását a pedagógus segíti.

3. Házi feladata

Házi feladat: sem írásbeli, sem szóbeli házi feladatot nem ad a pedagógus a tanulóknak. Ez nem azt jelenti, hogy elmaradhat a szükséges gyakorlás és rögzítés, hanem azt, hogy a pedagógusnak az iskolai tanórákon kell a tanulókkal ezeket a feladatokat elvégezni. Úgy kell a mindennapokban terveznie és megvalósítania az óráit, hogy legyen elegendő idő a szükséges gyakorlásra és az új ismeretek rögzítésére az órák keretén belül. A pedagógusnak módosítania kell tervezési szokásain: legyen a tanórákon annyi gyakorlás és ismétlés, hogy ne legyen szükség otthoni tanulásra.

4. Értékelés

Az értékelés az iskola nevelőtestülete által elfogadott értékelési rendszer szerint folyik. Nincs ötös fokozatú skálán történő értékelés a reggeli ráhangolódáson, a délutáni alprogrami foglalkozásokon, illetve azokon az órákon, amelyeken a DFHT módszert használják a pedagógusok.

A Komplex Alapprogram értékelési rendszerében egyaránt jelen van

1. a helyzetfeltáró (diagnosztikus értékelés)
2. a minősítő (szummatív értékelés)
3. a fejlesztő (formatív értékelés).

Fontos szerepe van a **helyzetfeltáró (diagnosztikus) értékelésnek**. Ennek eredménye feltárja a pedagógus előtt a tanuló előzetes tudását, amire építheti további munkáját. Ez határozza meg az oktatási tartalmat és a módszereket. A diagnosztikus értékelést nem csak **a tanév elején** javasoljuk, ajánlott **a tanév közben** is felmérni, mennyit fejlődött a tanuló tudása. A tanév közben végzett diagnosztikus értékelés eredménye alapján a pedagógus dönthet arról, hogy változtat-e tanítási stratégiáján. **A tanév végi** diagnosztikus értékelésnél a pedagógus arról kap visszajelzést, milyen szinten sikerült a tananyagot megtanítani, a tanuló pedig arról, hogy mennyire sajátította el a követelményeket.

A **minősítő (szummatív) értékelés** egy tanulási szakasz lezárásakor, például egy témazáró dolgozat írásakor jelenik meg. Azt minősíti, hogy a tanuló mennyire sajátította el a tananyagot. A minősítő értékelés igen gyakori a hazai iskolákban.

A **Komplex Alapprogramban kiemelt szerepe van a személyre szabott, differenciált, fejlesztő (formatív) értékelésnek**. Ennek célja **nem a minősítés, hanem a tanulás támogatása**. A pedagógus,

miután felmérte a tanuló tudását, és segítette a tanulónak a tanulási cél kitűzésében, támpontokat ad a megteendő lépésekről. Majd nyomon követi a tanuló egyéni haladását, és személyre szabottan segíti a tanulási folyamatot. A fejlesztő értékelés alkalmazásánál a pedagógus a **gyermek önmagához mért fejlődését veszi figyelembe**. Folyamatos visszajelzést ad a tanulónak erősségeiről és hiányosságairól, megbeszéli vele a tanulási célokat, az értékelési szempontokat, a teendőket, és a teendők határidejét. A tanuló egyéni haladásáról és erőfeszítéseiről visszajelzést ad. A pedagógus visszajelzésének mindenképpen tartalmaznia kell a tanuló részéről sikeresen megoldott problémákat, a további fejlesztést igénylő területeket és a teendőket.

Az értékelésnek fontos része legyen

- az önértékelés
- a társak értékelése.

Legyen szubjektív, kvalitatív és szöveges.

Figyelembe kell venni az eltérő kiindulási nyelvi szinteket.

6. A pedagógusok helyi intézményi feladatainak áttekintése, illesztése a komplex alapprogramhoz

A pedagógusok feladata kiegészül a **DFHT órák** megszervezésével, a kapcsolódó dokumentumok (óraillusztrációk) elkészítésével.

A választott **alprogramokhoz** kapcsolódó **foglalkozások** megszervezése, megtartása, foglalkozás illusztrációk készítése.

Az elkészült óraillusztrációk, foglalkozás illusztrációk, **tapasztalatok megosztása** a kollégákkal.

Programhoz kapcsolódó további **oktatási segédanyagok**, szemléltető és mérőeszközök **kidolgozása, közreadása**.

Belső továbbképzések, előadások, bemutató órák szervezése, megtartása.

6.1 A szülők és a tanulók tájékoztatása

A szülőket és a tanulókat a programról, annak tartalmáról, megvalósításáról iskola életéről, az iskola igazgatója, és az osztályfőnökök tájékoztatják szóban és írásbeli tájékoztató füzet segítségével.

6.2 Az iskolában folyó munka időkeretének

A Komplex Alprogram a tanulók kötelező óraszámának a meghatározása tekintetében nem tér el a törvényben szabályozottaktól. Az iskolában folyó munka továbbra is két markánsan elkülönülő egységre oszlik:

A kötelező és szabadon tervezhető időkeret:

- a Komplex Alprogram a pedagógusok módszerbeli gazdagságát, korábbi gyakorlaton alapuló pedagógiai-módszertani kultúráját tekintve **kb. 80 %** -ban nem szabályozza.
- A tanítási órák **20%-ban** azonban javasolt a Komplex Alprogram tanítási-tanulási stratégiájának, a **DFHT tanítási-tanulási stratégiának** az alkalmazása (differenciált egyéni munka, rétegmunka, pármunka, kooperatív módszerek, csoportmunka, drámajáték és projektmunka).
 - A DFHT esetében a 20% fele a DFHT-KIP (10%), a másik fele (10%) az egyéb tanulás-szervezési eljárások.
- **10-30%-ban** pedig a **Komplex órák** keretében a keresztntantervi tantervek feldolgozása történik.

A Komplex Alprogram által **innovált alprogrami foglalkozások** és a „Te órád” többnyire a délutáni időszávban valósulnak meg.

6.3 A Komplex Alapprogram tanítási-tanulási stratégiához kapcsolódó elemei

6.3.1 Időkeretek:

Az egyes évfolyamok kötelező óraszámai alapján számított, a **DFHT- módszertant alkalmazó órák arányait** alsó tagozaton és felső tagozaton az alábbi táblázatok mutatják be.

6.3.2 Tantárgyfelosztás és a KAP által kínált módszertani elemek összehangolása

A tanuló heti kötelező tanóráinak számát, beleértve a választható tanóráinak számát az Nkt. és a NAT 2020 határozza meg.

A tantárgyfelosztás a törvény által meghatározott feltételeknek megfelelő, de az intézmény sajátos helyzetét figyelembe vevő alapdokumentum. Alapjául az intézményre érvényes törvény által előírt, a közismereti tantárgyakra vonatkozó heti óraszám szolgál.

Az általános iskolában a nevelés-oktatást a *délelőtti* és *délutáni* tanítási időszakban olyan módon kell megszervezni, hogy a foglalkozások ajánlottan tizenhat óráig tartsanak, továbbá tizenhét óráig – vagy addig, amíg a tanulók jogszerűen tartózkodnak az intézményben – gondoskodni kell a tanulók felügyeletéről. Tehát e törvény rendelkezéseinek megfelelően egész napos iskolaként is működhet.

NAT 2020 bevezetésének ütemezése

	1.évfolyam	2.évfolyam	3.évfolyam	4.évfolyam	5.évfolyam	6.évfolyam	7.évfolyam	8.évfolyam
2020/2021	NAT 2020	NAT 2013	NAT 2013	NAT 2013	NAT 2020	NAT 2013	NAT 2013	NAT 2013
2021/2022	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2013	NAT 2013	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2013	NAT 2013
2022/2023	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2013	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2013
2023/2024	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020

A Komplex Alapprogram minta-hetirendje, 1. évfolyam

	Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek
7.50–8.05	Ráhangolódás*				
8.055–8.45	Magyar	Matematika	Matematika	Magyar	Matematika
8.55-9.40	Ének-zene	Magyar	Testnevelés	Magyar	Magyar
9.40–10.00	20 perces tízórai szünet				
10.00–10.45	Technika	Magyar	Viz. kult.	Matematika	Magyar
10.55–11.40	Testnevelés	Testnevelés	Viz. kult.	Testnevelés	Testnevelés
11.50–12.35	Szabaddon terv.	Ének-zene	Erkölcstan	Szabaddon terv.	Ráhangolódás
12.35–13.40	Ebéd és játék				
13.40–14.25	Ebéd és játék				
14.35–15.20	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás
15.30–16.15	„Te órád”	Szabad időkeret	Szabad időkeret	Szabad időkeret	„Te órád”
16.15–17.00	Játék-felügyelet	Játék-felügyelet	Játék-felügyelet	Játék-felügyelet	Játék-felügyelet

*Ráhangolódás óraszámába nem tehető.

A Komplex Alapprogram minta-hetirendje, **2-3. évfolyam**

	Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek
8.00-8.45	Ráhangolódás	Magyar	Magyar	Ráhangolódás	Ráhangolódás
8.55-9.40	Magyar	Magyar	Matematika	Matematika	Matematika
9.40-10.00	20 perces szünet				
10.00-10.45	Ének-zene	Matematika	Testnevelés	Magyar	Magyar
10.55-11.40	Környezetismeret	Szabadon terv	Víz. kult.	Erkölcstan	Magyar
11.50-12.35	Technika	Testnevelés	Víz. kult.	Testnevelés	Szabadon terv.
12.35-13.40	Ebéd és játék				
13.40-14.25	Testnevelés	Játék-szabadidő	Játék-szabadidő	Ének-zene	Testnevelés
14.35-15.20	AP foglalkozás	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás
15.30-16.15	Játék-szabadidő	Te órád	Játék-szabadidő	Játék-szabadidő	Játék-szabadidő
16.15-17.00	Játék-felügyelet	Játék-felügyelet	Játék-felügyelet	Játék-felügyelet	Játék-felügyelet

A Komplex Alapprogram minta-hetirendje, **4. osztály**

	Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek
8.00–8.45	Ráhangolódás	Magyar	Ráhangolódás	Ráhangolódás	Idegen nyelv
8.55–9.40	Magyar	Magyar	Matematika	Magyar	Matematika
9.40–10.00	20 perces tízórai szünet				
10.00–10.45	Ének-zene	Matematika	Magyar	Szabadon terv.	Magyar
10.55–11.40	Környezetism.	Testnevelés	Viz. kult.	Matematika	Szabadon terv.
11.50–12.35	Szabadon terv.	Idegen nyelv	Viz. kult.	Testnevelés	Testnevelés
12.35–13.00	Ebéd				
13.00–13.45	Testnevelés	Erkölcstan	Testnevelés	Ének-zene	Technika
13.55–14.40	Játék	Játék	Játék	Játék	Játék
14.40–15.25	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás
15.25–16.20	„Te órád”	Szabad időkeret	„Te órád”	Szabad időkeret	„Te órád”
16.20–17.00	Szabad időkeret	Szabad időkeret	Szabad időkeret	Szabad időkeret	Szabad időkeret

A Komplex Alapprogram minta órarendje, **5. osztály**

	Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek
8.00-8.45	Magyar	Magyar	Matematika	Idegen nyelv	Idegen nyelv
8.55-9.40	Term.ismeret.	Magyar	Magyar	Matematika	Matematika
9.40-10.00	20 perces tízórai szünet				
10.00-10.45	Ének-zene	Matematika	Történelem	Szabadon terv.	Történelem
10.55-11.40	Testnevelés	Testnevelés	Viz. kult.	Term.ismeret	Tánc és dráma
11.50-12.35	Oszt.fő./Ráhangolódás	Idegen nyelv	Testnevelés	Testnevelés	Testnevelés
12.35-13.00	Ebéd				
13.00-13.45	Szabadidő	Erkölestan	Technika		
13.55-14.40	Tanulás	Szabadon terv.	Tanulás	Tanulás	Tanulás
14.40-15.25	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás
15.25-16.20	„Te órád”	Tanulás	„Te órád”	Szabad időkeret	„Te órád”
16.20-17.00	Szabad időkeret	Szabad időkeret	Szabad időkeret	Szabad időkeret	Szabad időkeret

Megjegyzés: Amennyiben több osztályból tevődik össze egy alprogrami foglalkozás, s akik nem vesznek részt ezen a foglalkozáson, azoknak napközis foglalkozás vagy “Te órád” biztosítható.

6.4 Jelölések az osztálynaplókban

A KRÉTA rendszerben az alábbi lehetőségek szolgálnak a program megvalósításának jelölésére:

KOMPLEX ALAPPROGRAM							
DFHT óra	☐	Ráhangolódás	☐	Testmozgásalapú alprogram	☐	Művészetalapú alprogram	☐
DFHT-KIP óra	☐	Komplex óra	☐	Életgyakorlat-alapú alprogram	☐	Logikaalapú alprogram	☐
Te órád	☐	Digitális alapú alprogram	☐				

7. További tanulást segítő eszközök:

- Az intelligencia és kreativitás - fejlesztő egyéni programok.
- A komplex személyiségépítés teljes eszközrendszere.
- Az ismeretek és összefüggések tanulói felfedezése, a szemléltetés, cselekvés, az aktivizáló módszerek alkalmazása jellemzi a tanulási – tanítási folyamatokat.
- A pozitív motivációs eszközei, a jutalmazás és büntetés módszereinek mértéktartó (nem szélsőséges) alkalmazása.
- Személyes példamutatással neveljük gyermekeinket a változatos kommunikációs technikák alkalmazására, toleranciára, a másság elfogadására, empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartása, a konfliktusok kezelésére.
- Önértékelés, önkontroll, önfejlesztő stratégia alkalmazása. Pozitív tartalmú szociális kapcsolatok építése.
- A kulturált és egészséges életvitel kialakítása.
- A hagyományos és digitális ismerethordozók sokaságából kiválasztva az adott életkorban célszerű módszerek és eszközök; egyéni és csoportos aktivitásra serkentő munkaformák alkalmazása.

8. Tanulásszervezés, alkalmazott módszerek

8.1 Tanulásszervezés folyamatában az alábbi elvek

érvényesülnek:

- a rend és fegyelem fenntartása
- tanuló szabadságának biztosítása
- tanulói viselkedés szabályozása
- pozitív tanulási légkör biztosítása
- csoportfolyamatok elősegítése

8.2 Alkalmazott módszerek:

A tanítás – tanulási folyamatban a DFHT tanítási-tanulási stratégiát alkalmazzuk, mint a Komplex Alapprogram hangsúlyos elemét.

A lenti ábra azt mutatja, hogy a kötelező tanítási órák 20%-ban a DFHT (differenciált fejlesztés heterogén tanulócsoportban) szükséges alkalmazni.

A DFHT célja:

- A tudásban és szocializáltságban heterogén tanulói csoportok fejlesztése.
- A tanulói viselkedés pozitív befolyásolása.
- Az alulmotiváltság mérséklése.
- A kognitív, affektív, szociális képességek fejlesztése.
- A tanulók közötti együttműködés elősegítése.

8.2.1 DFHT koncepciója, módszerei:

Egyénre szabott differenciálás

- egyedül végzett munka
- rétegmunka
- teljesen egyénre szabott munka
- részben egyénre szabott munka

Párban folyó munka

- páros munka
- tanuló párok munkája

Csoportban végzett munka

- A kooperatív munka, kooperatív tanulás, kollaboratív munka
- KIP

Ezenkívül a tanórák 80%-ban a pedagógus választ módszereket.

8.2.2 Alapmódszerek:

- tanári magyarázat (frontális tanítás): beszélgetés, kérdezve kifejtés, előadás, szemléltetés
- munkáltatás (egyéni, de nem önálló): variációs módszer, házi feladat
- individuális (egyéni és önálló tanulás): egyéni feladatok.

8.2.3 Motiváló módszerek:

- páros munka
- csoportmunka
- játék
- szerepjáték (drámapedagógia)
- vita
- kutató-felfedező módszer
- kooperatív módszerek
- projekt módszer
- szituációs játékok

9. Mellékletek

9.1 Új Nat szerinti tantárgyi kerettantervek, 1-8 évfolyam

9.2 Kerettanterv az enyhén értelmi fogyatékos tanulók számára

10. Törzskönyvi alapadatok

Törzskönyvi azonosító szám (PIR): 835310 Elnevezés: Monori Tankerületi Központ Székhely: 2200 Monor, Petőfi Sándor u. 28.

Alaptevékenység államháztartási szakágazata: 841211 Oktatás igazgatása

Alaptevékenység fő TEÁOR kódja: 8412 Egészségügy, oktatás, kultúra, egyéb szociális szolgáltatás (kivéve: társadalombiztosítás) igazgatása

Adószám: 15835310-2-13

KSH statisztikai számjel: 15835310-8412-312-13 Államháztartási egyedi azonosító (ÁHTI): 361628

Vezető: dr. Hrutkáné Molnár Monika Katalin

Monorierdő, 2023. június. 29.

Jóváhagyta:

Hanyecz Anita
igazgató

Fenntartó jóváhagyás:

dr. Hrutkáné Molnár Monika
Tankerület Igazgató

Monor,

Mellékletek
Kerettanterv az enyhe értelmi fogyatékos tanulók részére
Alsó tagozat 1-4.

4. Törzskönyvi alapadatok

Törzskönyvi azonosító szám (PIR): 835310

Elnevezés: Monori Tankerületi Központ

Székhely: 2200 Monor, Petőfi Sándor u. 34.

Alaptevékenység államháztartási szakágazata: 841211 Oktatás igazgatása

Alaptevékenység fő TEÁOR kódja: 8412 Egészségügy, oktatás, kultúra, egyéb szociális szolgáltatás (kivéve: társadalombiztosítás) igazgatása

Adószám: 15835310-2-13

KSH statisztikai számjel: 15835310-8412-312-13

Államháztartási egyedi azonosító (ÁHTI): 361628

Vezető: dr. Hrutkáné Molnár Mónika Katalin

Monorierdő, 2019. június. 06.

Jóváhagyta:

Fenntartói jóváhagyás:

dr. Hrutkáné Molnár Monika
Tankerület Igazgató

Monor,